

Ob dnevu žena in materinskem dnevu
čestitamo vsem ženam in materam.

Župan Milan Gabrovec, Občinski svet, Občinska uprava in Uredniški odbor Lista iz Markovcev

Spoštovane bralke in bralci, voščimo vam vesele
in blagoslovljene velikonočne praznike
ter prijetno praznovanje občinskega praznika.

Uredniški odbor Lista iz Markovcev

LIST IZ MARKOVCEV

ISSN 1580-3554

Glasilno občine Markovci

Leto 16, številka 1, marec 2015

Foto: IP

Pomlad se prebujajo, zimskega mraza ni več, snega je vedno manj, zvončki pa že vsepovsod kukajo na površje in počasi barvajo pokrajino.

Spoštovane občanke in občani,

čprav smo že zakorakali v mesec marec in je od lokalnih volitev 2014 minilo že nekaj mesecev, se vam želim zahvaliti za visoko volilno udeležbo (12. najvišja med slovenskimi občinami) in podporo, ki ste mi jo izkazali kot županu. V tem času se je izteklo tudi staro koledarsko leto, zato je prav, da vam zaželim vse dobro v letu 2015.

Za nami je tudi pust, čas karnevalov in z njimi povezanega maskiranja in veseljačenja. Nekoč se je pust povezoval z obrednim očiščevanjem na prehodu starega v novo leto, po letu 1300 pa se je vsebinsko navezal na post pred veliko nočjo. Besedo pust, izpeljano iz *mesopust*, je uporabljal že Trubar v 16. stoletju, v svetu pa je zanj znanih več različnih poimenovanj.

V pustnem času nas ob karnevalskih maskah obiskujejo tudi tradicionalne (koranti, vile, piciki, medvedi, orači, pokači, ruse, kopajnarice), ki po stari obredni tradiciji izganjanja zime in teme ter priklicevanja življenja in svetlobe v naravo obljublajo dobro letino ter zdravje ljudem in živalim. Malo pa je znano, da so bili markovski koranti prvič predstavljeni širši slovenski javnosti šele leta 1939 v

Mariboru na Festivalu narodnih običajev in nato še na Ptujju osem let pozneje.

Na pepelnico sredo sem se ozrl nekoliko nazaj, da bi ugotovil, ali nam je norčavi pustni čas pripeljal obljubljeno pomlad in morda še kaj več. V mislih sem preletel tudi maske, ki so se ponorčevale

iz aktualnih dogodkov in oseb.

Že leta 2009 sem zapisal, da so za občino Markovci največje bogastvo njeni ljudje. Ne želim pisati o dosedanjih dosežkih, saj se vedno izkaže, da je potrebno storiti še več. Le-to pa je uresničljivo s skupnimi močmi in z roko v roki.

Zavedam se, da so danes težki in resni časi in da mnogi ne zmorejo prenašati tega bremena. Resnica je pogosto veliko premalo, kritiziranje, nasprotovanje in ignoranca pa tudi ne prinašajo zadovoljivih rešitev, še manj pa napredek in s tem razvoj.

Želim nadaljevati pot, v katero verjamem in sem vam jo kot župan tudi obljubil. Prav zato potrebujem vašo podporo, konstruktivno kritiko in ustvarjalne rešitve. Želim si, da skupaj hodimo tisti, ki nam ni vseeno za naše vasi in njihov napredek, ter tudi tisti, ki ob ovirah prepoznavamo nove priložnosti in celo izzive. Želim si takšnih ljudi, katerih dejanja bodo v sedanjosti popravila preteklost in spremenila skupno prihodnost. Morda nam je vsem namenjena naslednja misel Paula Coelho: »Kdor si želi videti mavrico, se mora naučiti ljubiti dež.«

Milan Gabrovec,
župan občine Markovci

Spoštovane občanke in občani.

Voščimo vam vesele in blagoslovljene velikonočne praznike
ter vas prijazno vabimo na prireditve,
ki se bodo zvrstile v okviru 16. občinskega praznika.

Župan Milan Gabrovec
Občinski svet in Občinska uprava

Dragi bralke in bralci,

pustni čas, ki je za nami, nam predstavlja začetek pomladi, hkrati pa tudi magično zmago vsega lepega nad grdim, čistega nad umazanim, mladega nad starim in dobrega nad zlim. Za nami je tudi god svetega Valentina. Znan je pregovor, da Valentin prinese ključ do korenin. Po starem kmečkem koledarju se takrat prične delo v vinogradih in na vrtovih, že od srednjega veka pa je valentinovo tudi romantični praznik zaljubljenih. Kaj pa je praznik? Ali je to obdarovanje z darili? Nakupovanje? Najpomembnejše in najlepše darilo je čas, ki ga preživimo skupaj s tistimi, ki so nam blizu. Tega ne smemo pozabiti.

Na vrata trka pomlad, ki naravi prinaša obnovo in novo rast, ljudem pa priložnost za spremembe. Začetek nečesa novega je vedno vznemirljiv in tudi odgovoren, saj je z odprtimi potmi, novimi idejami in rešitvami usmerjen ne samo v sedanjost, ampak in predvsem v prihodnost.

Raziskave zadnjih let v Sloveniji, posebej med mladimi, kažejo, da se doslej veljavne norme skupinskega vedenja (kolektivne dolžnosti in lojalnost) kot temeljne vrednote in življenjske usmeritve spreminjajo. Veliko jih želi, da delajo in ustvarjajo sami. Poslušna za kolektivnost ni. Že dalj časa se spopadamo s krizo vrednot, ki zajema prevrednotenje odnosa do dela, družbe, družine, nasprotnega spola, izobraževanja in vzgoje ter materialnih dobrin. Najbolj pa izstopa spremenjen koncept dela kot osrednje življenjske vrednote.

Medtem ko se starejši ljudje spopadajo z nezaposlenostjo ali nizkim zaslužkom (pokojnino), pa mladi od dela pričakujejo ne samo dobro plačilo, ampak tudi samouresničevanje, osebno rast, dobre medosebne odnose in dodatno strokovno izpopolnjevanje. Na vrh moralnih shem, kjer so bile še desetletje ali dva nazaj na primer poštenost, solidarnost in delavnost, so se povzpele korupcija in nespoštovanje pravnega reda. Prav vsi smo za to tudi odgovorni. Potrebno bo več sodelovanja, pogovarjanja, predvsem pa se bomo vsi skupaj morali naučiti poslušati drug drugega. Včasih tudi znati izstopiti iz svojih okvirjev.

Nehote smo priča dogajanjem okoli sebe: slovenska vlada vstopa v drugi stodnevni mandat, na novo izvoljeno vodstvo markovske občine pa v prvega. Ker vemo, da ne štejejo dnevi, ki jih zgolj preživimo, ampak zlasti naša dejanja v njih, se radi oziramo nazaj, da bi videli, kaj smo naredili in katere naloge nas še čakajo. Merjenje uspeha ali neuspeha posameznikov v preteklosti je nično dejanje. V življenju se nam kdaj pa kdaj zgodi, da zaradi lastnih odločitev ali okoliščin, v katerih se znajdemo, uberemo pot, na kateri se spotaknemo ali celo pademo. Treba je vstati in iti naprej. Tudi kritiziranje in obupavanje ne bosta popravila tega, kar nas moti kot nepošteno, krivično, nedopustno.

Po besedah župana Milana Gabrovca so osnova razvoja občine Markovci njene naravne danosti, tradicija ter zaupanje v sposobnost in inovativnost občanov, zato bodo dobri lokalni programi ob skupni podpori in vsestranski transparentnosti dela zagotovo uspešni.

In če se vrnem na pomlad: novi začetki, novi obeti, ki bodo popravili preteklost in spremenili prihodnost.

Irena Pukšič, urednica

Dela na terenu

INTENZIVNO NA PODROČJU PRIDOBIVANJA UPORABNIH DOVOLJENJ ZA NOVOZGRAJENE OBJEKTE

V mesecu novembru in decembru 2014 je bilo pridobljeno uporabno dovoljenje za ČN Formin, primarni vod kanalizacijskega omrežja Bukovci–Stojnci, sekundarno kanalizacijo Bukovci I. faza in sekundarno kanalizacijo Stojnci.

V zadnji številki Lista iz Markovcev smo poročali o aktivnostih na področju pridobivanja uporabnih dovoljenj za zgrajeno kanalizacijsko omrežje v naseljih Bukovci, Stojnci in novozgrajeno ČN Formin. Od zadnjega poročanja smo vsa ta dovoljenja pridobili, s tem pa so dani tudi formalni pogoji za priključitev uporabnikov na to kanalizacijsko omrežje. O možnostih priključevanja in njihovih pogojih smo večino uporabnikov že obvestili. Trenutno se v sklopu projekta »Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju Ptujkega polja, sistem 3 Bukovci–Formin in čistilna naprava Formin« gradi še zadnji kanal. To je kanal 3.12.0, ki poteka v kmetijsko-obdelovalnih površinah, in sicer južno od regionalne ceste R1-228 in se navezuje na kanal v zaselku Siget (Bukovci). Z izgradnjo bo zgoraj omenjeni projekt v občini Markovci zaključen; upamo, da pred rokom. Z deli, ki se izvajajo izven omenjenega projekta, terminsko zaostajamo. To je predvsem izgradnja individualnih priključkov. Smiselno je, da bi se ta dela opravila do zgodnjih spomladanskih dni, saj bi tako s posegom povzročili najmanj škode na kmetijsko-obdelovalnih površinah, kjer ti vodi potekajo. Žal je izgradnja teh priključkov do sprejetja proračuna negotova, predvsem v smislu terminskega plana izgradnje.

Iz istega razloga je negotova tudi izgradnja posameznih krajših kanalov, ki so izven aglomeracijskega območja. To je pod 2000 PE (populacijski ekvivalenti) in jih zgoraj omenjeni projekt ne zajema; prav tako tudi manjša območja naselij ali posameznih stanovanjskih hiš, za katere nam ni uspelo pridobiti soglasij za gradnjo. Vse informacije o izgradnjah dobite v naši pisarni:

V naselju Stojnci sta dva manjša zaselka, kjer kanalizacijsko omrežje še ni zgrajeno. Gre za območje južno od lokalne ceste LC 328010 (proti naselju Muretinci).

Za to območje sicer imamo pridobljeno služnost za nadaljevanje izgradnje kanala št. 3.8.2, vendar je bilo nekaj pogojevanj glede lokacije gradnje kanala, zato kanal še ni izveden.

Drugi manjši zaselek, kjer kanalizacija ni zgrajena, je naselje štirih stanovanjskih stavb, od h. št. 110 do 108 a. Gre za tehnično nekoliko zahtevnejše izkope, saj trasa poteka v ozkem pasu med glavno cesto R 1-228 in manjšo depresijo, ki ne dopušča višinske korekcije kanala, med obema omejitvama pa potekajo elektro vodniki in medkrajevni TKV vodi. Projektantska korekcija kanala za izvedbo tega je že izvedena. Sredstva za dokončanje obeh kanalov so planirana v predlogu proračuna 2015. Za dokončanje celotnega kanalizacijskega omrežja v občini Markovci nam preostane le še zgoraj omenjeni manjši kanali v naseljih Bukovci in Stojnci ter izgradnja kanalizacije v naselju Nova vas pri Markovcih. Za slednje je občina že imela pridobljeno gradbeno dovoljenje, katerega veljavnost pa je kljub podaljšanju potekla v lanskem letu.

V letošnjem predlogu proračuna so planirana sredstva za noveliranje projektov PGD Nova vas pri Markovcih, izvedba projekta pa je pogojena z odobritvijo sofinancer-skih sredstev. Projekt izgradnje kanalizacije zajema tudi obnovo javnega vodovodnega omrežja.

Zaključujemo obsežen projekt izgradnje kanalizacijskega omrežja v občini Markovci. Po številu priključenih PE je projekt primerljiv z izgradnjo kanalizacijskega omrežja naselij Zabovci, Markovci, Borovci, Prvenci, Strelci in Sobetinci skupaj in primerljiv s 50-odstotnim deležem izgradnje čistilne naprave Formin.

OBČINA MARKOVCI

OBČINA GORIŠNICA

Foto: BZ

ČN Formin, katere občini Gorišnica in Markovci sta v 50-odstotnem deležu.

Obnova ostrešja OŠ Markovci

Večja investicija, ki jo nameravamo zaključiti še v tem letu, je obnova ostrešja Osnovne šole Markovci. V eni izmed številok občinskega časopisa smo že poročali o statično nestabilnem ostrešju, ki na posameznih mestih tudi zateka. Zaradi statične razbremenitve strešne konstrukcije bo vgrajena kritina z bistveno lažjo obtežbo s predhodno izvedbo sekundarne kritine. V kolikor bodo sredstva v proračunu 2015 zagotovljena, bomo sanacijo ostrešja izvedli v času poletnih šolskih počitnic.

B. Z., Občinska uprava

Opozorilo inšpekcije

Z Odlokom o občinskih cestah v občini Markovci je določeno, da morajo lastniki objektov ob občinskih cestah oziroma pooblaščenici upravljavci teh objektov, s katerih se lahko na občinsko cesto vsuje sneg, na strehe objektov namestiti snegolove. Prav tako morajo z objektov pravočasno odstraniti ledene sveče, da ne ogrozijo varnosti udeležencev prometa. Na terenu se ugotavlja, da je ob cestah še kar nekaj različnih objektov, katerih strehe nimajo nameščenih snegolovov.

Za prepovedano dejanje je za fizične, samostojne osebe, pravne in odgovorne osebe pravne osebe z odlokom predpisana globa. Zato lahko medobčinska inšpekcija, ki v občini Markovci opravlja nadzor nad izvajanjem predpisov, v skladu z Zakonom o prekršku na kraju samem izreče oziroma izda plačilni nalog z globo. Da do tega ne bi prihajalo prepogosto, vzemite opozorilo resno in kot preventivni ukrep. Občanom, katerih objekti stojijo ob cestah in na strehi nimajo nameščenih snegolovov, predlagamo, da jih čim prej namestijo. Snegolovi namreč preprečujejo zdrs snega s strehe ter olajšajo njeno vzdrževanje.

S tem opozorilom občane obveščamo, da se bo inšpekcijski nadzor nad obveznostmi lastnikov nepremičnin ob občinski cesti, predvsem namestitvijo snegolovov na strehe objektov ob cesti, vršil redno. V primeru nespoštovanja občinskega predpisa bo medobčinska inšpekcija ukrepala v skladu s pristojnostjo.

Majda Murko

URADNE OBJAVE

1. Poročilo o izidu glasovanja za župana občine Markovci na lokalnih volitvah dne 5. 10. 2014 – Uradno glasilo slovenskih občin, št. 46/2014 • 9. 10. 2014
 2. Poročilo o izidu glasovanja za občinski svet občine Markovci na lokalnih volitvah dne 5. 10. 2014 – Uradno glasilo slovenskih občin, št. 47/2014 • 17. 10. 2014
 3. Odlok o občinskih cestah v občini Markovci
Uradno glasilo slovenskih občin, št. 49/2014 • 30. 10. 2014
 4. Popravek Sklepa o financiranju političnih strank v občini Markovci
Uradno glasilo slovenskih občin, št. 53/2014 • 28. 11. 2014
 5. Spremembe in dopolnitve Pravilnika o plačah občinskih funkcionarjev in nagradah članov delovnih teles občinskega sveta ter članov drugih občinskih organov ter o povračilih stroškov
Uradno glasilo slovenskih občin, št. 53/2014 • 28. 11. 2014
 6. Sprememba Odloka o izdajanju javnega glasila »List iz Markovcev«
Uradno glasilo slovenskih občin, št. 55/2014 • 12. 12. 2014
 7. Popravek sprememb in dopolnitev Pravilnika o plačah občinskih funkcionarjev in nagradah članov delovnih teles občinskega sveta ter članov drugih občinskih organov ter o povračilih stroškov
Uradno glasilo slovenskih občin, št. 55/2014 • 12. 12. 2014
 8. Sklep o začasnem financiranju Občine Markovci v obdobju januar–marec 2015
Uradno glasilo slovenskih občin, št. 57/2014 • 26. 12. 2014
 9. Odlok o ureditvi meje med občinama Markovci in Gorišnica
Uradno glasilo slovenskih občin št. 57/2014 • 26. 12. 2014
 10. Sklep o imenovanju Uredniškega odbora za izdajo javnega glasila List Markovcev
Uradno glasilo slovenskih občin, št. 1/2015 • 9. 1. 2015
 11. Sklep o imenovanju Odbora za gospodarske dejavnosti
Uradno glasilo slovenskih občin, št. 1/2015 • 9. 1. 2015
 12. Sklep o imenovanju Odbora za javne finance
Uradno glasilo slovenskih občin, št. 1/2015 • 9. 1. 2015
 13. Sklep o imenovanju Statutarne pravne komisije
Uradno glasilo slovenskih občin, št. 1/2015 • 9. 1. 2015
 14. Sklep o imenovanju Odbora za negospodarske dejavnosti
Uradno glasilo slovenskih občin, št. 1/2015 • 9. 1. 2015
 15. Sklep o imenovanju Odbora za okolje in prostor
Uradno glasilo slovenskih občin, št. 1/2015 • 9. 1. 2015
 16. Sklep o imenovanju Odbora za gospodarsko infrastrukturo
Uradno glasilo slovenskih občin, št. 1/2015 • 9. 1. 2015
 17. Sklep o imenovanju Nadzornega odbora Občine Markovci
Uradno glasilo slovenskih občin, št. 1/2015 • 9. 1. 2015
 18. Sklep o imenovanju Komisije za zaščito in reševanje
Uradno glasilo slovenskih občin, št. 1/2015 • 9. 1. 2015
 19. Sklep o imenovanju Komisije za odlikovanje in priznanje
Uradno glasilo slovenskih občin, št. 1/2015 • 9. 1. 2015
 20. Sklep o imenovanju Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja
Uradno glasilo slovenskih občin, št. 1/2015 • 9. 1. 2015
 21. Sklep o imenovanju Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu
Uradno glasilo slovenskih občin, št. 5/2015 • 6. 2. 2015
 22. Sklep o določitvi cene programov v vrtcu v občini Markovci
Uradno glasilo slovenskih občin, št. 7/2015 • 13. 2. 2015
 23. Cenik nadomestila stroškov, nastalih pri uporabi večnamenske dvorane v Sobetincih - Uradno glasilo slovenskih občin, št. 7/2015 • 13. 2. 2015
 24. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi, organizaciji in načinu dela vaških odborov občine Markovci
Uradno glasilo slovenskih občin, št. 7/2015 • 13. 2. 2015
 25. Sklep o začetku priprave sprememb in dopolnitev občinskega podrobnega prostorskega načrta za del enote urejanja prostora P13-O1 Novi Jork - sprememba 2015 (Topolnik) -
Uradno glasilo slovenskih občin, št. 7/2015 • 13. 2. 2015
- Vse sprejete akte si lahko ogledate na spletni strani www.markovci.si, povezava s klikom na Lex Localis.

Pomen izgradnje namakalnih sistemov na območju občine Markovci

Območje Dravskega in Ptujkega polja v zadnjih letih, razen v letu 2014, vedno pogosteje prizadene suša. Količina padavin v rastni dobi se zmanjšuje, zato so posledice vročega obdobja poletja toliko bolj katastrofalne za kmetijske rastline.

Na drugi strani imamo v Podravju zagotovljen naravni vir vode v kanalih reke Drave. Dovodni kanal HE Formin poteka skozi najboljše kmetijska zemljišča v občini Markovci. Odvzem vode iz dovoznega kanala HE Formin je v koncesijski pogodbi Dravskih elektrarn opredeljen v višini 5 m³/sekundo, kar nedvomno omogoča izgradnjo velikih namakalnih sistemov levo in desno od kanala. Z izgradnjo namakalnih sistemov bi močno izboljšali agrotehnične pogoje pridelave na Ptujskem polju. Tekstura tal na tem območju izredno dobro prenaša namakanje, zato je izgradnja in uporaba namakalnih sistemov toliko bolj priporočljiva.

Stroški izgradnje črpalnice z opremo, primarnega in sekundarni podzemnega cevnega razvoda namakalnega sistema z urejenimi hidranti za odvzem vode na parcelah kmetijskega zemljišča se financirajo iz Programa razvoja podeželja. Prvi razpis iz PRP pričakujemo že v letu 2015, na katerega se bodo lahko investitorji, praviloma so to lokalne skupnosti, prijavile z izdelanimi programi. Strošek izgradnje velikega namakalnega sistema se spreminja glede na velikost oziroma število hektarjev znotraj namakalnega sistema. Po izkušnjah izgradnje velikega namakalnega sistema v občini Ormož in na območju občine Krško je strošek izgradnje med 4500–5000 € na ha kmetijske površine.

Velik namakalni sistem deluje na vzdrževanju ustreznega tlaku vode v ceveh, da lahko več uporabnikov hkrati namaka kmetijske površine. Hidrant na kmetijski parceli posameznemu lastniku parcele znotraj namakalnega območja omogoča, da lahko namaka kmetijske površine. Za namakanje potrebujemo ustrezno opremo: bobenski namakalnik, cevni sistem z mikro razpršilci ali kapljični sistem namakanja, kar predstavlja terciarni del namakalnega sistema, ki si ga mora zagotoviti obdelovalec površin. Za nakup namakalne opreme bodo na voljo tudi razpisi v Programu razvoja podeželja.

Foto: MK

Občina Markovci ima idealne pogoje za izgradnjo namakalnih sistemov.

Podpore za izgradnjo velikih namakalnih sistemov so bile v preteklem obdobju s strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ugodne. Iz sredstev razpisa so 100 % pokriti stroški izgradnje sistema, razen strošek DDV. Tudi v novem programskem obdobju razvoja podeželja od leta 2014 do 2020 so predvidena izdatna sredstva za ta namen, predvidoma pod enakimi pogoji pokrivanja stroškov. V osnutku programa je predvidenih okrog 24 milijonov evrov za vse agrarne operacije, kar bi zadostovalo za izgradnjo približno 5000 ha novih namakalnih sistemov v Sloveniji. Regijski razvojni program v Podravju je načrtovan v obsegu 3000 novih hektarjev površin in zato moramo intenzivno pripravljati dokumentacijo za izgradnjo velikih namakalnih sistemov. Občina Markovci ima idealne pogoje za izgradnjo namakalnih sistemov glede na vir vode v vodnem sistemu Drave in že izvedene komasacije in agromelioracije kmetijskih zemljišč.

Kakšna je poraba vode na namakalnih sistemih?

Poraba vode namakalnega sistema je odvisna od potreb in načina namakanja. Povprečna poraba vode za namakanje je po študiji o namakanju v Sloveniji v obdobju 2000 do 2008 znašala 830 m³/ha. Pri tem je bilo največ 1.442 m³ v letu 2000 do najmanj 241 m³ v letu 2008.

Enkratni odmerek namakanja je okvirno do 20 l/m² (20 mm padavin) oziroma 200 m³/ha površine. Količina je odvisna od dnevne evapotranspiracije, ki predstavlja izhlapevanje (iz površine) in transpiracijo (izguba vode preko rastlin). Ta je odvisna od sončnega sevanja, temperature zraka, vlage v zraku in hitrosti vetra. Izgube vlage se gibljejo od 6–7 l na m²/dan, kar pa je odvisno od vremenskih pogojev v posameznem obdobju. Poraba vode je močno odvisna od sistema namakanja ali gre za oroševanje (pršenje) ali kapljično namakanje in od vremenskih razmer.

Na Ptujskem polju si lahko z namakanjem kmetijskih površin v prihodnjih letih zagotovimo stabilno poljedelstvo, zelenjadarstvo ter pridelavo drugih intenzivnejših kmetijskih kultur. Z namakanjem se bistveno izboljša ekonomika pridelave tako glavnih poljščin, kot so krompir, oljne buče, strniščni posevki ter intenzivnejše vrtnarske kulture in jagodičevje.

V Kmetijski svetovalni službi smo naredili okvirni izračun ekonomskega učinka namakanja pri posameznih kulturah, ki je prikazan v tabeli. Pri vseh kmetijskih kulturah je pozitiven ekonomski učinek pričakovan. V tabeli so prikazani podatki povečanega pridelka in ekonomski učinki pri različnih kulturah, ki jih dosežemo z namakanjem na ha posamezne kulture. Učinek namakanja je tudi na

kvaliteti posameznega pridelka posebej pri krompirju, povrtninah in zelenjadarstvu.

Povprečna cena energije za 1 m³ vode za namakanje znaša okrog 0,15 centov (izkušnje iz Podravja). Cena je odvisna od velikosti površin znotraj namakalnega območja. Cilj bi moral biti, da se znotraj namakalnega sistema namaka večina zemljišč, s tem pa bi tudi stroški namakanja bili nižji. Pri porabi 1000 m³ vode/ha znaša strošek same energije za pogon vode 150 €/ha. S porabo 1000 m³ vode na ha bi gotovo zagotovili normalen pridelok krompirja. Lahko bi izračunali, da bi pridelali 4 do 6 t več krompirja na ha njivske površine ali povprečno vsaj 4 tone zrnja več oziroma 20 do 30 t več mase krompirja na ha. Podobno je pri pridelku krompirja, oljnih buč in drugih kultur. Torej je razvoj namakalnih sistemov potreben in **ekonomsko upravičen**, posebej na površinah, ki so za sušo zelo občutljiva. Na teh območjih je potrebno razvijati v kolobarju pridelavo intenzivnejših rastlin, ki so tudi donosnejše in nam strošek namakanja še bolj povrnejo.

Stroški za delovanje namakalnega sistema na letni ravni so povezani z vzdrževanjem sistema, zavarovanjem sistema, stroškom vode in energije za pogon črpalk. Po izkušnjah velikih namakalnih sistemov v občini Ormož in Gorišnica stroški znašajo med 150 do 180 €/ha ob porabi vode 1000 m³ /ha ali 1000 l vode/m².

Kaj storiti?

Na območju občine Markovci se naj pristopi k izgradnji velikega namakalnega sistema, kjer lokalna skupnost prevzame vlogo investitorja, temu pa morajo slediti lastniki zemljišč, ki morajo soglašati s postavitvijo namakalnega sistema na zaokroženem območju (80 % lastništva mora soglašati).

Investitor na podlagi pridobljenih soglasij lastnikov zemljišč vloži vlogo za izdajo Odločbe o uvedbi namakanja na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Odločba je osnova za izdelavo projekta, pridobitev gradbenega dovoljenja, izdelavo vloge za razpis, izgradnjo namakalnega sistema in pridobitve uporabnega dovoljenja za delovanje.

Lastniki zemljišč se zavežejo, da bodo namakalni sistem aktivno uporabljali, saj je to tudi ekonomsko najbolj koristno za gospodarjenje na kmetiji. Namakalni sistem je pomemben tako za male kot velike lastnike zemljišč, saj omogoča intenzivnejšo pridelavo, večji ekonomski učinek pridelave in odpira nova delovna mesta v kmetijski pridelavi.

Za učinek pa si moramo zagotoviti organizacijo pridelave in prodaje kmetijskih pridelkov, še posebej pridelavo intenzivnejših kultur od krompirja, oljnih buč, krompirja, zelenjave, povrtnin, jagodičevja ter drugih kultur.

Smo pripravljene, da del razvojnih sredstev pripeljemo v Podravje in zagotovimo razvoj kmetijske pridelave na tem območju? Preidimo iz apatije v aktivno vlogo in si z namakanjem zagotovimo razvojno priložnost v kmetijski pridelavi.

KGZS Zavod Ptuj

Kmetijska svetovalna služba
Peter Pribožič, univ. dipl. ing. zoot.

Izračun vpliva namakanja na povečanje pridelkov in doseganje pokritja ob povprečnem strošku namakanja 170 €/ha/leto (izračun Kmetijske svetovalne službe)

kultura	POVPREČNI PRIDELKI* kg/ha	PRIDELKI Z NAMAKANJEM* kg/ha	RAZLIKA kg/ha	CENA € cent /kg	DODATEN PRIHODEK	STROŠEK NAMAKANJA Spremenljivi	Prispevek za kritje stalnih stroškov
Pšenica	5.000	7.000	2.000	17	340	170	170
Koruza zmo	7.000	11.000	4.000	16	640	170	470
Koruza sil.	32.000	45.000	13.000	3,7	481	170	311
Krompir	30.000	45.000	15.000	13	1.950	170	1.780
Oljne buče	650	1.200	550	3,2	1.760	170	1.590
Rdeča pesa	25.000	40.000	15.000	11	1.650	170	1.480
Zelje	35.000	60.000	25.000	16	4.000	170	3.830
Čebula	30.000	50.000	20.000	20 (80)	4.000	170	3.830

Predsednik republike Borut Pahor v mlinu Korošec: »Zame je delo z ljudmi izredno dragoceno«

V petek, 19. decembra, tik pred božičnimi prazniki, je občino Markovci, natančneje Zabovce in mlin Korošec obiskal predsednik republike Borut Pahor. Mlin Korošec je bila ena izmed predsednikovih »postojank« v projektu »SKUPAJ spodbujamo drug drugega«, kjer se v različnih slovenskih krajih družijo, dela in se pogovarja z različnimi poklicnimi, generacijskimi, socialnimi in drugimi skupinami.

Mlin Korošec ima dolgo zgodovino, saj se obrt prenaša iz roda v rod, mlin pa obstaja že več kot dvesto let. Ob jutranjem prihodu v Mlin Korošec so predsednika pričakale tri generacije mlinarjev: Vlado, Daniel in Niko Korošec. Predsednik republike se je z njimi najprej dogovoril o konkretnih zadolžitvah in nato v skladu z navodili pričel z delom. Začel je v pakirnici mlina, kjer je moko pakiral ročno, nato pa je nadaljeval pakiranje na avtomatski pakirni liniji. Delal je tudi v specializirani prodajalni.

V izjavi za medije je predsednik republike poudaril, da nadaljuje s projektom, ki ga je pričel že pred predsedniškimi volitvami z namenom, da v delovnem stiku z ljudmi od njih sliši tisto, kar mu v običajnih pogovorih ne povedo. »Ljudje so veliko bolj zaupljivi, ko z mano nekaj ur delajo in se mi v teku dela tudi odkrito izpovejo. Zame je to zelo dragoceno, saj tako lažje in bolje ocenim trenutno atmosfero v družbi,« je dejal predsednik republike. Ob delu v mlinu je predsednik Pahor izrazil presenečenje nad avtomatizirano proizvodnjo, saj med ljudmi še vedno vlada prepričanje, da je mlinarstvo tradicional-

Foto: PM
Predsednik republike Slovenije v družbi družine Korošec

na obrt, ki poteka na star način. Zdaj je še toliko bolj prepričan, da »kruha ne naredi moka, temveč roka,« je dejal. Ob tej priložnosti je predsednik republike izrazil hvaležnost družini Korošec, ki je nekaj moke poklonila za humanitarno akcijo, v kateri predsednik Pahor vsako leto skupaj z otroki speče praznične dobrote za tiste otroke, ki iz različnih razlogov praznikov ne morejo preživeti v krogu svojih družin. Ob tej priložnosti smo o delu v preteklem letu in o načrtih za vnaprej spregovorili z Nikom Korošcem, ki je v domačem družinskem podjetju vodja trženja in odkupa. **Kako napreduje gradnja novega objek-**

ta tik ob sedanji stavbi mlina? Kaj lahko kupci pričakujemo?

Niko Korošec: »Gradbena dela so trenutno v zaključni fazi. V novem objektu načrtujemo podno skladišče (halo), ki bo novost v našem podjetju, in skladišče za zrnje ter pakirane izdelke. Kupci lahko pričakujejo povečano in preurejeno trgovino, kjer bo ponujena razširjena paleta moke in mlevskih izdelkov: pirina, ko-

nopljina, kamutova moka ...«.

Kako lokalna skupnost pripomore k razvoju in napredku vašega podjetja?

Niko Korošec: »Z lokalno skupnostjo sodelujemo le posredno, zlasti kar zadeve okrog dovoljenj, sicer pa smo v času odkupa pšenice in tudi čez leto povezani z mnogimi okoliškimi kmeti, prav tako pa z nekaterimi podjetji iz naše občine. Dobro sodelujemo s pekarnami in mlini iz bližnje in širše okolice. Sicer vlada tudi konkurenca, a naše podjetje uspešno sodeluje z vsemi partnerji.«

Kako ocenjujete preteklo leto? Ste dobro poslovali?

Niko Korošec: »Preteklo leto je bilo za naše podjetje uspešno, za kar si bomo prizadevali tudi v tekočem. Neprijetnosti okrog težav s plačili se še sicer vedno pojavljajo, a na splošno gledano smo poslovali uspešno. V preteklem letu smo zaposlili dodatnega delavca. Še naprej se bomo trudili za kakovost izdelkov in nadaljevali z več kot sto let staro tradicijo našega podjetja.«

Kaj pomeni obisk predsednika republike za vaše podjetje?

Niko Korošec: »Vsekakor priznanje za naše delo in delavce, ki to delo opravljamo. V čast nam je bilo, da smo lahko gostili tako visokega gosta, ki se je izkazal kot delaven, preprost in takšen, ki se zna približati ljudem s pogovorom. Za vse nas je to bila pozitivna izkušnja, nenazadnje pa tudi reklama za podjetje, vas Zabovci in občino Markovci.

Alenka Rožanc

FRIZERSKI STUDIO

Lidija

Lidija Petrovič s.p.
Bukovci 153
2281 Markovci

M: 041 544 654
T: 02 766 72 01
E: frizerka.lidija@hotmail.com

Vsem strankam se zahvaljujemo za zaupanje, občankam in občanom pa želimo vesele velikonočne praznike ter prijetno praznovanje.

Se priporočamo! FRIZERSKI STUDIO Lidija

Simona Jakomini, dobitnica priznanja Sveta JSKD

Simona Jakomini, profesorica razrednega pouka v Osnovni šoli Olge Meglič na Ptuj, je naša občanka, doma iz Zabovcev. Predana svojemu pedagoškemu poklicu uvaja v svoje delo raznolikost, ustvarjalnost in inovativnost. Ima veliko idej in energije, ki jih prenaša tudi na druge in skupaj z njimi sooblikuje kulturne stvaritve. Kot mentorica otroške lutkovne skupine na šoli navdušuje otroke za delo z lutkami, ples in gibalo izražanje. Uspešno se predstavlja na območnih srečanjih lutkovnih skupin, predstavila se je tudi na regijskem srečanju, saj so otroške predstave deležne visokih pohval strokovnih spremljevalcev. Z njimi tudi išče nove ideje in raziskuje različnost sveta lutk.

Njeno mentorsko delo je prežeto z velikim entuziazmom in dobro organizacijo. Do sedaj je režirala veliko lutkovnih predstav. Večino lutk, ki jih mladi lutkarji

uporabljajo v svojih predstavah, izdeluje sama iz naravnih materialov, občasno pa ji priskočijo na pomoč še učenci in njihovi starši. Podpore je deležna tudi s strani družine, saj za tehnično plat pri izdelavi lutk poskrbi partner Dani in šiviljska dela opravi sovaščanka Angela Bezjak. Lutke so estetsko dovršene, po tematiki pa unikatne in otrokom tako blizu, da se z njimi brez težav poistovetijo.

Simona Jakomini pa ni aktivna samo v svetu lutkarstva, ampak tudi v domačem kraju. Dve leti zapored je bila ob dnevu

državnosti vodja prireditve Stoji, stoji tam lipica. Leta 2010 je sodelovala pri organizaciji in izvedbi prireditve ob materinskem dnevu, dve leti pa je prepevala še v Mešanem pevskem zboru Klasiko iz Sobotinc.

Simona Jakomini je bila na področju ljubiteljske kulture s svojim značajem, prirodnostjo in inovativnostjo tako uspešna, da si je priznanje upravičeno zaslužila. Priznanje pa ima še posebno vrednost, če vemo, da sodeluje v okviru Območne izpostave JSKD Ptuj

74 ljubiteljskih kulturnih društev oziroma 135 različnih otroških in odraslih skupin ter 66 skupin, ki delujejo v osnovnih in srednjih šolah.

Za prejeto priznanje ji čestitamo in želimo še veliko ustvarjalnih užitkov ob izdelovanju lutk, režiranju predstav in kulturnem udejstvovanju nasploh.

Irena Pukšič

Uspešen mehanik Janez Kranjčič

Janez Kranjčič je v tekmovanju za Mehanika leta, ki sta ga priredila spletna stran zurnal24.si in revija Mehanik in voznik, v finalu zasedel drugo mesto. Zaposlen je kot samostojni podjetnik v svoji avtomehanični delavnici Avtoservis Kranjčič. V servisu se ukvarjajo z diagnostiko, servisiranjem, vulkaniziranjem, avtoelektriko in kompletnim servisiranjem klimatskih naprav. Specializirani so za popravila vseh znamk osebnih vozil. Kot serviser dela že 15 let. V SŠC Ptuj je opravil šolo za avtomehanika in strojne tehnika. Leta 2008 je opravil še mojstrski izpit. Kot pravi, ga je že od otroštva zanimala tehnika in delovanje avtomobilov. To veselje iz mladosti ga spremlja še danes. V času služenja vojaškega roka je moral skrbeti za servis celotnega vozne parka. V vojski so mu tudi ponudili službo, a jo je zavrnil, saj je že imel izdelano vizijo o svoji avtomehanični delavnici.

Neodvisni mehanik Janez Kranjčič je po uspehu na celjskem sejmu, ko je pred leti premagal vse renaultove mojstre, tudi v finalu tekmovanja za Mehanika leta premagal vse serviserje zaposlene na pooblaščenih servisih. Do prvega mesta vseeno ni zmožel. To ostaja cilj za prihodnje tekmovanje.

Ste neodvisni mehanik. Ali ljudje delajo razliko med mehaniki na pooblaščenih servisih in neodvisnimi mehaniki?

V začetku je bila razlika. Predvsem pri la-

stnikih novih vozilih. Nekaj je bilo nezaupanja, predvsem takšnega, da nimamo potrebnega znanja. Po več obiskih servisa pa stranke iščejo kakovost. Na pooblaščenih servisih jih moti to, da sprejem dela en človek, delo in diagnozo pa opravlja nekdo drug.

Zakaj bi morala imeti stranka več stika z mehanikom?

Pravi način je, da sprejem in servis naredi mehanik, saj mu stranka lahko pojasni težave z vozilom. Obisk mehanika lahko primerjamo z obiskom zdravnika. Zdravniku povemo, kakšne težave imamo. Vozilo pa nič ne pove, zato mora to mehaniku povedati lastnik vozila. Da lahko postavimo pravo diagnozo, so najbolj pomembni prvi simptomi.

Kako je z izobraževanjem? Ste v primerjavi z mehaniki na pooblaščenih servisih v podrejenem položaju?

Pooblaščenim servisom imajo internu izobraževanja, nam, nepooblaščenim, pa jih omogočijo proizvajalci rezervnih delov. Isto zgodbo spoznamo mogoče malo kasneje. Mi imamo vse informacije, tehnično podporo, diagnostiko. Drugače pa je danes tudi vse na spletu.

Ste bili že prej na podobnih tekmovanjih?

Bil sem na Celjskem sejmu, kjer sem bil najmlajši. In mi je uspelo. Premagal sem vse renaultove mojstre.

Kakšen izziv ste videli na tekmovanju za Mehanika leta?

Velik izziv, saj je konec šolanja že kar od-

daljen. Nekatera vprašanja so bila zelo šolska, nekatera pa so bila zvitá. Naslednje leto se bom potrudil, da zmagam. To je izziv.

Po tekmovanju ste rekli, da je poklic mehanika pre malo cenjen. Zakaj?

Žalostno je, da s svojim delom in znanjem ne moremo kakovostno preživeti. Vsi moramo poleg servisnih storitev prodajati še avtomobilске dele in druge stvari. Samo od dela se pri nas ne da živeti. Mislim, da smo premalo cenjeni.

Kako vi gledate na neloyalno, t. i. »garažno« konkurenco, ki dela na črno?

Roko na srce, vsi smo tako začeli. Če bi bile vse druge stvari urejene, tega ne bi bilo. Če bi mehanik, ki ima slabo plačo, s katero ne pride skozi mesec, v svojih službi zaslužil za dostojno življenje, ne bi svojega prostega časa popoldan namenjal delu v domači garaži. Zagotovo bi svoj čas raje preživel z družino. Delo mehanika ni lahko, tako fizično, kot psihično. Mehanik pravi, da je pomembno, da ima stik s stranko, ki mora natančno pojasniti kakšno težavo ima, saj avtomobil sam ne zna povedati, kaj ga »boli«.

Kaj odlikuje dobrega mehanika?

Predvsem poštenost. Dober mehanik strank ne zavaja. Danes so taki časi, da

Foto: osebni arhiv

te velikokrat boli srce, ko moraš stranki povedati, koliko bo popravilo stalo. Vrli na dobrega mehanika je tudi logično sklepanje. Ne smeš se vedno zanašati le na diagnostiko. Poznati je treba delovanje avtomobila, da lahko popraviš napako. Znanje je zelo pomembno.

Je to zahteven poklic?

Je. Morda ne tako fizično kot psihično, ko je treba ugotoviti, za kakšno napako gre. Če si lastnik delavnice, moraš povrh še zagotoviti plače svojim delavcem, kar danes tudi ni najbolj enostavno.

Kakšna je konkurenca med mehaniki na štajerskem koncu?

Samo v moji bližnji okolici so trije mehaniki, ki delajo dobro. Rivalstva ni, ker je za vse dovolj dela.

Povzeto po Žurnal24, AR

Danijela FEGUŠ (1926–2014)

V sredo, 17. decembra 2014, smo se na hrastniškem pokopališču poslovili od legendarne učiteljice Dane. Takole sem ji dejala v slovo:

»Dragi moji deca!« Tako nas je nagovorila, vselej, nazadnje morda takrat, ko je bila ob prazniku občine Markovci leta 2006 imenovana za častno občanko. S temi besedami je pričela svoj nagovor na mnogih obletnicah in srečanjih s svojimi učenci, in »dragi moji deca« smo bili, ko nas je pred desetletji kot prvošolčke sprejemala največkrat v dobri stari posojilnici: nas, njeno deco, ki smo jo na prvi šolski dan s strahom opazovali za šolskim katedrom in skrivali svoje razkuštrane glavice za široka krila naših mater. Te čudežne besede pa so pregnale strah. Mnogi deca so namreč prvič zapustili domače dvo-

rišče in sprejel jih je širok nasmeh naše tovarišice Dane. Šestintrideset generacij, danes zrelih žena in mož, je od leta 1945 do 1981 v prvem in drugem razredu uvajala v svet branja, pisanja in računanja. In po nekaj letih, ko so njeni učenci postali agronomi, medicinske sestre, inženirji ali uspešni obrtniki, pridne kmečke gospodinje, tudi napredni kmetje, je bila ponosna. Od daleč smo jo prepoznali, ko je s samo njej lastno pokončno hojo merila korake do svojega doma v Novi vasi. Rada je imela ljudi in rada je bila med njimi. Poznala je življenje slehernega Markovčana. Nikdar ni delala razlik med ljudmi in ko se je mlado, 19-letno mestno dekle znašlo v okolju, povsem kmečkem, s starimi običaji in mnogimi etnografskimi liki, se je povsem poistovetila z njim. Posebej topel odnos je gojila do svojih sosedov, navadnih, a dobrih, kmečkih ljudi. In velikokrat je dejala, da ga ni bilo boljšega kot krompirjev kropec, ki ga je pripravila njena Liza. Njen topel pristop do preprostega človeka in nadvse profesionalen nastop za katedrom ali na odru je nepozaben in enkraten. Ob svojem delu v šoli se je namreč na vaškem odru v Markovcih predstavljala kot režiserka in mnogokrat blestela kot igralka. Pa ne le to! Bila je mojstrica slovenske besede in vedno znova smo jo občudovali, ko je zastavila pero. Rada je imela svojo domovino in omikano slovensko govorico. Četudi je po upokojitvi 1981 zaživela v rodnem Hrastniku ob sinu Andreju, se je vedno znova vračala v Novo vas k svojemu Borisu. Veselila se je uspehov svojih vnukov, vaščanov in naše občine. Rada je prihajala v družbo svojih stanskih kolegov, učiteljev naše šole, zlasti prisrčna srečanja so bila tista pred novim letom. V lanskem decembru je ostalo mesto nepozabne Dane prazno in prazno bo ostalo tudi vnaprej. Svoji vzornici, mentorici ali kakor jo je sama poimenovala »spiritus agens«, tudi legendarni učiteljici Kafolovi, je ob njenem slovesu zapisala takole: »Jaz pa vem, da s teboj odplavlja morje velik kos celine in ne sprašujem komu zvoni. Bila si Človek, do konca skromen – a pokončen.«

In takšna boš ostala v naših srcih tudi ti, tovarišica Dana!

S pomočjo pokojne Dane smo izbrskali rokopise verzov, ki jih je spisala učiteljica Kafolova. Ob 200-letnici šole v Markovcih smo izdali pesniško zbirko njenih pesmi. Za slovo od svoje drage učiteljice sem izbrala naslednje verze:

»Tja položite en sam nagljev cvet
in vejico roženkrauta in rožmarina.

Prižgite drobno lučko v znak spomina name.

In če moj duh bo res – kot pravijo – lebdel nekje v vesolju,
bom vedela, da to je zame!«

Danica TEMENT

O (NE)KULTURI

Seje domačega občinskega sveta, predvajane po lokalni televiziji SIP TV, so za občanke in občane markovske občine zgleden primer nekulturnega obnašanja vodilnih mož. Lokalna skupnost, kot je naša, se ponaša z naravnim in kulturnim bogastvom, ki nam ga marsikdo zavida. Ne morejo pa nam zavidati obnašanja in javnega nastopanja vodilnih, ki smo jih občani in občanke izvolili na lokalnih volitvah z željo, da zastopajo interese občanov – ljudi, ki predstavljajo našo lokalno skupnost. Kdo drug pa predstavlja občino kot njeni občani?

Žal se znanje in kulturna olika posameznikov v občinskem svetu kaže kot družbeno nesprejemljivo obnašanje, ki ga ne določajo moralne norme časa in prostora. Potrebno jih je poslati v šolo malega vedenja in jim obnoviti znanje, da so področja lepega vedenja naslednja: odločanje, prednostna pravila, pozdravljanje, rokovanje, predstavljanje, uporaba imen in nazivov, poslavljanje, vikanje, lepo vedenje med zaposlenimi do poslovnih partnerjev in do strank.

Kaj naj občani in občanke pričakujemo od takšnega načina dela? Brezbrižnost, hladno nagovarjanje, seganje v besedo, posmehovanje, poimenovanje s »ti«, vsiljevanje samostojnih norm in pravil ... To vodi v smešno zgodbo, ki je hkrati tudi tragična, saj je trud tistih, ki v dobrobit občine vložijo ure truda, odrekanj in znanja ter dobronamernosti za korist vseh občanov, vedno znova na dnu.

Potrpljenje, skupni dogovor in »pred zagonom jezika vklopi možgane« naj vodijo tiste, za katere smo pričakovali, da jih na to ne bi bilo potrebno opozarjati. Za dobro vseh nas.

AR

Poslovili smo se od župnika Franca Obrana, Šumovega gospoda

Skoraj natanko leto dni potem, ko smo k večnemu počitku na šentiljskem pokopališču položili župnika, našega rojaka gospoda Janeza Horvata, je našo župnijo dosegla vest: »Umrli so Šumov gospod.« Pa saj, že nekaj časa smo gospoda župnika pogrešali ob prvih nedeljah pri rani maši in slutili smo, da je nekaj hudo narobe. In je bilo, v oktobru 2014 smo prejeli novico o njegovi smrti.

Težko je strniti dogodke tako bogatega življenja, kakršno je živel gospod Obrana, težko je primerno opisati in ovrednotiti plemenita, tako različna dela, težko jih je postaviti v pravilni vrstni red. Gotovo je bil župnik Franc Obrana najprej najboljši dušni pastir, Človek s pokončno

držo, ki so mu bila kot duhovniku naložena težka dela gradnje in obnove cerkva. Pri pridobivanju gradbenih dokumentacij mu je uspevalo odpreti včasih tesno zaprta vrata naših uradov. Bolnim, hudo bolnim in umirajočim, ki so se zdravili v ptujski bolnišnici, je prinašal tolažbo in popotnico, s katero verujoči lažje zapuščamo ta svet. Nepozabna so bila romanja v Medžugorje, duhovno vodenje in petje, nepozabni vzpon na Crnico, zaradi česar se množice vernikov vsega sveta še vedno zgrinjajo na ta kraj. In vendar ga ni bilo farnega žeganja, ki bi se ga gospod Obrana ne udeležil. Popoldne, na Markovo nedeljo, ko se je pred cerkvijo in v župnišču vse umirilo, je njegova pot vselej vodila na naše pokopališče: od groba do groba, v premišljevanju in molitvi za vse rajne, predvsem tiste, ki so s prelepimi glasovi bogatili bogoslužje ob njegovi novi maši julija 1957 in katerim je s svojim prefinjenim tenorjem vselej rad pritegnil. Zato smo ga na njegovo željo k večnemu počitku položili v domačo, markovsko zemljo, med svoje domače in duhovnike, ki jim je bil prijatelj, kasneje zgledni duhovnik in zaupnik. Velika množica vernikov je pospremila gospoda župnika na zadnji poti: farani osmih župnij, kjer je bil župnijski upravitelj, farani župnije Sv. Tomaža, kjer je nazadnje bival in domače, markovske župnije.

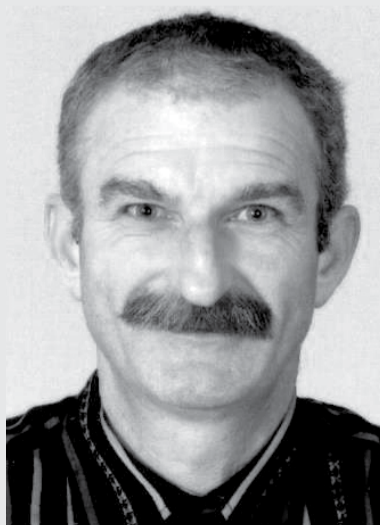
Njegovo delo pa ni moglo ostati neopaženo, ne pred osamosvojitvijo in ne po njej. Ob prazniku občine Markovci leta 2005 je bila gospodu Obranu podeljena plaketa občine Markovci. Veselili smo se z njim in mu jo iskreno privoščili.

Župniku, gospodu Francu OBRANU, smo hvaležni, ker smo smeli z njim prepevati, se veseliti življenja tudi tedaj, ko je prinašalo na pot mnoge težave in na čase nepremagljive ovire. In kdaj, če sploh kdaj, bo markovska fara znova dobila duhovnika, ki bi z našimi pevci tako vzneseno zapel Keglovo velikonočno »Raduj nebeška se gosa«?

Hvala za lepe trenutke, ko smo bili z Vami, gospod Obrana!

Danica TEMENT

V spomin Tončeku Šterbalu iz Sobetinc

Kar naprej me spremlja podoba tvojega nasmejanega obraza, ko sva se pretekli teden še zadnjič srečala. V naglici sodobnega časa, je bilo premalo možnosti za globlji pogovor. Novica, da smo te za vedno izgubili, nas je vse globoko pretresla.

Dragi Tonček, v srcih vseh, ki smo te imeli radi, boš za vedno ostal v spominu kot dober človek, kot takšen, ki ga je težko najti. S svojo vedrino in pozitivnostjo si znal popestriti naš vsakdan in nas nasmejati. Imel si to, kar drugi nimamo.

Ljudje še nismo izumili časovnega stroja, s pomočjo katerega bi zmogli zavrteti čas nazaj, da bi ravnali drugače. Je pa življenje samo najboljša šola za vse nas. Svet v katerega drvimo, pre-

prosto ni pravi. Kolesa bo potrebno upočasniti in več časa posvetiti sočloveku. Predvsem pa se bo potrebno zavzeti za družbo, ki bo dajala možnosti vsem ljudem, tudi takrat ko več ne bomo ustrezali sodobnim idealom mladosti in zdravja. Težko je prenašati padce v življenju, v družbi, kjer imata najvišjo veljavo zunanji blišč, uspeh in denar. Za vse nas, ki smo te imeli radi, pa bo tvoja lučka za vedno sijala v naših srcih.

Alenka Rižnar

Statistika za leto 2014

	2014	2013
KRSTI	51 (+ 3)	48
	MOŠKI	27
	ŽENSKE	24
	Zakonski	15
	Nezakonski	34
	Civilni zakon	2
POGREBI	35 (- 8)	43
	MOŠKI	20
	ŽENSKE	15
POROKE	3 (+ 2)	11

Statistika po vaseh

Vas	Krsti	Pogrebi	Δ
Bukovci	13	3	+ 10
Stojnci	6	13	- 7
Nova vas	5	6	- 1
Markovci	5	3	+ 2
Borovci	6	2	+ 4
Zabovci	5	2	+ 3
Sobetinci	1	1	0
Prvenci	3	3	0
Strelci	0	1	- 1
Drugod	7	1	+ 6
SKUPAJ	48	43	+ 5

Prvo sv. obhajilo bo 24. maja 2015, sv. birma bo 23. maja 2015 ob 10. uri.

Dar za cerkev – 42 €.

Mašni namen – 17 €.

Pogrebna maša – 20€.

Stolnina – 20€.

Zvonjenje ob pogrebu – 35€.

Pogreb – 30€

Priprava na krst: vsak prvi torek v mesecu ob 19. uri v župnišču.

Priprava na zakon (tečaji za zaročence): vsak petek ob 17. uri pri Sv. Juriju na Ptujju (4 zaporedna srečanja).

Obredi velikega tedna (sveto tridnevje) bodo vsak večer ob 18. uri

Velika sobota:

	BLAGOSLOV VELIKONOČNIH JEDIL
MOLITVE PRI BOŽJEM GROBU	ob 10.30: župnijska cerkev Markovci
od 9. do 10. ure: Sobetinci	ob 11. uri: v Zabovcih pri vaški kapeli
od 11. do 12. ure: Markovci	ob 12. uri: v Borovcih pri Veseličevi kapeli
od 12. do 13. ure: Bukovci	ob 12.30: v Prvencih pri Buhčovi kapeli
od 13. do 14. ure: Nova vas	ob 13. uri: v Strelci pri Plohlovi kapeli
od 14. do 15. ure: Zabovci	ob 13.30: v Sobetincih pri Mundovi kapeli
od 15. do 16. ure: Prvenci, Strelci	ob 14. uri: v Stojncih pri Meznaričevi kapeli
od 16. do 17. ure: Borovci	ob 14.30: v Stojncih pri kapeli ob tehtnici
od 17. do 18. ure: Stojnci	ob 15. uri: v Bukovci pri Solinovi kapeli
od 18. do 19. ure: Biblična, zakonska, molitvena skupina	ob 15.30: v Bukovcih pri Županovi kapeli
	ob 16. uri: v Bukovcih pri Klinčovem križu
	ob 17. uri: v Novi vasi pri Peklarjevi kapeli

PRIREDITVENIK:

- **četrtek, 12. marec 2015**, ob 18. uri v poročni dvorani občinske stavbe – predavanje Kaj je zdrava in celostna prehrana v obeh biološko-dinamične metode, predava Meta Vrhunc, predsednica biodinamičnega društva Ajda Vrzdeneč
- **torek, 17. marec 2015**, na transfuziološkem oddelku ptujske bolnišnice od 9. do 11. ure – krvodajalska akcija
- **sobota, 28. marec 2015**, večnamenska dvorana v Bukovcih – proslava ob materinskem dnevu
- **nedelja, 12. april 2015**, večnamenska dvorana v Bukovcih – občinska revija pevskih zborov in godbenikov občine Markovci
- **sobota, 18. april 2015**, v mali šolski telovadnici – koncert Moškega pevskega zbora Kulturnega društva »Alojz Štrafela« Markovci
- **petek, 24. april 2015**, večnamenska dvorana v Markovcih – osrednja prireditev ob 16. občinskem prazniku
- **nedelja, 26. april 2015**, farna cerkev sv. Marka ob 10. uri – farno žegnanje, slovesna sveta maša

Sežiganje vseh vrst komunalnih odpadkov je prepovedano

Pred nami je pomlad, čas čiščenja zelenic, okolice hiš in domačih vrtov. To skrbno delo spremlja tudi škodljiva razvada – sežiganje raznovrstnih komunalnih odpadkov na prostem.

Dolžnost medobčinskega inšpektorja je, da javnost v smislu osveščanja preko medijev opozarja na določila predpisov ter jih seznanja o preventivnih ukrepih in posledicah kršitev predpisov. Tokrat gre za globalni ekološki problem, v katero spada tudi sežiganje.

Sežiganje vseh vrst komunalni odpadkov je po določbi Odloka o načinu opravljanja obvezne lokalne gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki v Občini Markovci (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 15/12), vključno z vrtnimi odpadki iz gospodinjstev, prepovedano. Globe, ki so predpisane v odloku znašajo za pravne osebe 1.400 evrov, za odgovorne osebe pravne osebe in samostojnega podjetnika ter posameznika pa 400,00 evrov.

Globo je mogoče izreči le v inšpekcijsko prekrškovnem postopku, ki ga izvede medobčinska inšpektorica. Postopek se lahko uvede na podlagi ugotovitve inšpektorice, lahko pa tudi na podlagi

prijav občanov. Prijave občanov so prav tako podlaga za izvedbo inšpekcijskega postopka, prijavitelju se ni potrebno bati, da se bo izvedelo, kdo je inšpektorju posredoval podatke. Po Zakonu o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 in 40/14) je inšpektor dolžan varovati tajnost vira prijave in vira drugih informacij, na podlagi katerih opravlja inšpekcijski nadzor.

Dolžnost vseh je, da okolje varujemo in z zavestnim ravnanjem za komunalne odpadke poskrbimo za pravilno ločevanje. Če pa se občasno le-teh nabere preveč, jih lahko brezplačno oddamo na Zbirnem centru Cero Gajke, Dornavska cesta 26, v poletnem delovnem času od ponedeljka do petka med 8. in 20. uro, v zimskem med 8. in 17. uro, v soboto pa med 8. in 14. uro.

Naprošamo pa tudi vse občane, da medobčinsko inšpekcijo obveščajo o primerih sežiganja komunalnih odpadkov na prostem. Prijavo lahko sporoči vsakdo na medobčinsko inšpekcijo Skupne občinske uprave, Mestni trg 1, 2250 Ptuj, na telefonsko številko: 02 748 29 63 ali 02 748 28 84.

Majda Murko, medobčinska inšpektorica

Foto: ekokam

Kurjenje v naravi, da ali ne?

Spoštovani občani, naša občina je zelo lepo urejena; pred nedavnim smo dobili tudi priznanje za urejenost kraja. Bodimo ponosni na naše okolje in naravo, kjer živimo, zato jo čuvajmo in varujmo. Če želimo, da bosta v okolju vladali urejenost in čistoča, moramo v to tudi nekaj vložiti.

Spomladanski čas je tisti, ko vsi počistimo okrog hiše, gospodarskega poslopja, vrta, sadovnjaka, v vinogradih, travnikih, gozdovih in še kje.

Naše najbolj odgovorno dejanje je, kam bomo pospravili ves ta material, kramo, ko smo vse počistili. Nikakor, spoštovani, tega ne sežigajmo, pa čeprav bo nekdo rekel, da kurjenje ni prepovedano. Zavedati se moramo, da je kurjenje v naravi ena največjih nevarnosti za požar v naravi ali v strnjemem naselju, druga še večje katastrofa pa onesnaženo ozračje – vede ali nevede.

Zato, spoštovani občani, vse, kar se je nabralo ob spomladanskem čiščenju v naravi in doma, odpeljite na Čisto mesto, kjer je prostor za to, povrh tega pa je odlaganje teh odpadkov zastoj. Spoštovani, nikakor ne kurite v naravi!

Ivan Golob, poveljnik civilne zaščite

Z majhnimi spremembami do prijetnega doma

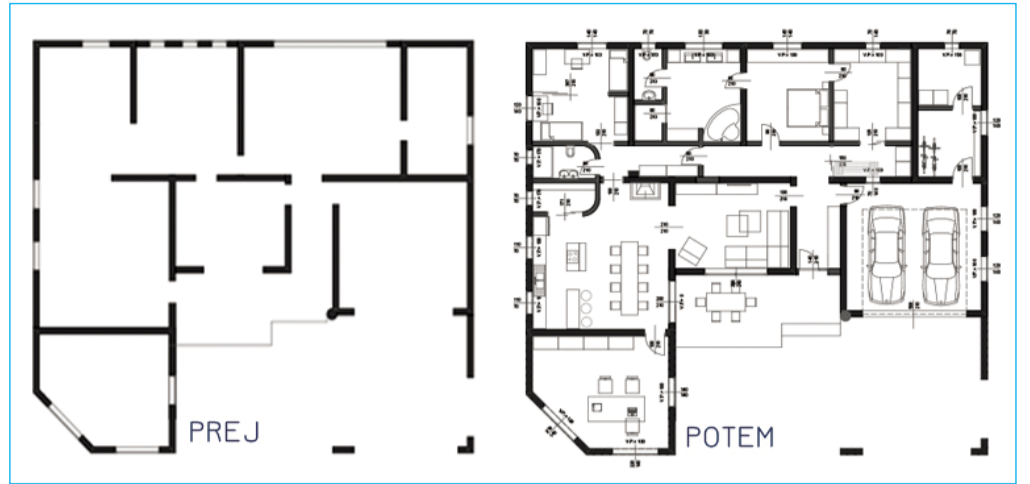
V preteklih številkih Lista iz Markovcev smo že predstavili mlado magistrantko Natašo Vidovič, ki je magistrirala na Fakulteti za gradbeništvo Univerze v Mariboru na študijski smeri Arhitektura ter si s tem pridobila naziv magistra inženirka arhitekture (mag. inž. arh). Lani septembra je v avli občinske stavbe pripravila tudi debitantsko arhitekturno razstavo. Razstava je bila združen prikaz idejne zasnove nove osnovne šole Markovci (v okviru magistrskega dela) in arhitekturne urbanistične natečajne rešitve ureditve naselja Markovci-center. V nadaljevanju nam Nataša ponuja arhitekturne rešitve vašega doma.

Vsi si želimo prijetno in udobno bivalno okolje. Okoliščine nas velikokrat prisilijo, da prezremo svoje želje, pričakovanja, počutje in se ustalimo v stanovanju ali hiši, ki je ne dojemamo kot dom, temveč le kot bivališče. Govorimo si, da ne potrebujemo udobja, lepih stvari, novega pohištva. Dovolj nam je, da imamo streho nad glavo, a se zavedamo, da s tem lažemo samemu sebi.

Če hišo ali stanovanje primerjamo z oblačili, nam je jasno, da se le-ta obrabijo, natrgajo, zbledijo in z nenehno uporabo uničijo. Taka oblačila zavržemo, pokrpamo ali uporabimo za kakšen drug namen. Podobno lahko storimo s svojim bivalnim prostorom. S prenovno ga osvežimo, mu vrnemo sijaj, stvari, ki so dotrajane ali celo uničene, pa raje zamenjamo z novejšimi kosi.

Ljudi je strah prenov, saj jim to predstavlja neznano področje. Bojijo se stroškov in tveganj. Velikokrat je prisoten tudi glavni izgovor našega obdobja, ki se mu reče »Nimam časa«. Resnica se skriva v tem, da imamo čas, če si ga le želimo utrgati. Trg nam ponuja veliko ugodnih in hkrati kvalitetnih izdelkov kljub časom, ko nam finance predstavljajo oviro. Nikjer ne piše, da moramo prenovno izvesti naenkrat. Lahko se je lotimo po korakih. Najprej se lotimo dnevne sobe, nadaljujemo s kopalnico, nato s hodnikom in na koncu s spalnico ali kabinetom. Izdelamo si načrt prenove in sledimo korakom po svojih finančnih zmožnostih.

Zakaj bi prenovno hiše ali stanovanja dojemali kot nujno zlo ali neprijeten finančni vložek, če nam lahko nudi zadovoljstvo, da spremenimo način bivanja v udoben in prijeten dom po naših željah? V takem domu je prisotnega manj stresa, manj napetosti, saj nam prijetno bivalno okolje predstavlja udobje.

Najboljši pristop pri prenovi je določitev okvirnega proračuna, namenjenega beljenju, novemu pohištvu, novim talnim oblogam ipd. Vprašati se morate, ali vas moti le postavitev pohištva, barve sten, preveč nabiralcev prahu ali vas moti videz keramičnih ploščic, staro pohištvo, obrabljen parket. Od tega je odvisno, kako se lotite prenove. Velikokrat je velik učinek že s spremembo barve stene, nekaj modernimi kosi pohištva ali dekoracijo sten.

Če si želite stvar poenostaviti in si zagotoviti kakovost, estetiko in moderen dizajn, smo tukaj arhitekti, ki vas skozi proces vodimo, upoštevamo vaše želje, najljubše barve in vas pri tem usmerjamo. Namesto vas obiščemo trgovine s pohištvom ali izdelki za dom, da vam predstavimo optimalne možnosti in izračunamo natančni finančni vložek, še preden se zares odločite za nakup. Za vas izdelamo 3D predstavitev novih prostorov z novim pohištvom, novo barvo sten ali novimi talnimi oblogami, da si prenovno

zares tudi vizualno predstavljate in se izognete napačnim odločitvam. Pri tem prihranite čas in energijo, ki ju vložite v prosti čas z družino ali prijatelji, medtem ko vaš prostor ponovno zaživi.

Za vas smo pripravili prav posebno ponudbo. V kolikor si tudi v vašem domu želite prenove, osvežitve ali samo novih idej, nam na naš spletni naslov arhelabora@gmail.com pošljite podatke o trenutnem stanju vašega doma in morebitne želje pri prenovi ali osvežitvi.

Pri tem potrebujemo samo zunanje in notranje mere prostorov, okenske odprtine, vratne odprtine, stopnišče, vhod. Na ročni skici nam pošljite tudi trenutno postavitev pohištva in nekaj fotografij trenutnega stanja prostora, da lahko izvedemo primerjavo prej in potem.

Med prispelimi predlogi bomo izbrali najzanimivejše in prenovno objavili v naslednji številki Lista iz Markovcev in na Facebook strani Občine Markovci.

Nataša Vidovič, mag. inž. arh. (Arhelabora, arhitekturno projektiranje)

Sladkorna bolezen in njeni psihološki vidiki

V četrtek, 5. februarja 2015, je v organizaciji RK in župnijske Karitas potekalo zelo zanimivo predavanje z naslovom Sladkorna bolezen in psihološki vidiki sladkorne bolezni. Male skrivnosti zdravega

življenja sta nam predstavili Metka Rašl, višja medicinska sestra iz ambulante za sladkorne bolnike v bolnišnici na Ptuj, in Petra Rašl, univerzitetna diplomirana psihologinja.

V prvem delu nam je Metka Rašl razložila, kaj je sladkorna bolezen in njeno razdelitev. V Sloveniji in svetu je vsako leto več sladkornih bolnikov. Prav zato je dobro, da vemo, zakaj ta bolezen nastane in na kakšen način lahko tudi bolniki s sladkorno boleznijo živijo kvalitetno in normalno življenje. Poznamo tri glavne tipe: sladkorna bolezen tipa 1, to je pomanjkanje inzulina zaradi zmanjšane produkcije v trebušni slinavki in je značilna za otroke; sladkorna bolezen tipa 2, ko celice ne reagirajo na prisotnost inzulina in zaradi tega ne privzemajo glukoze; sladkorna bolezen v nosečnosti, ki se v kasnejših letih lahko razvije v diabetes tipa 2. Če sladkorne bolezni ne zdravimo oz. jo prepoznamo prepozno, pride do različnih zapletov: do poslabšanja vida, motnje živčnega sistema oz. nevropatije, kar pomeni, da bolnik ne čuti kakršnihkoli ran na nogah. Rana se okuži in nastane diabetična noga oz. stopalo, ki lahko pri-

vede do gangrene, ta pa do amputacije. Ko bolnik zboli, je predvsem na njem, da se do sebe vede precej disciplinirano, kar pomeni, da pazi na prehrano. Redno je potrebno zaužiti 4 do 5 obrokov na dan, biti dovolj fizično aktiven in redno jemati zdravila. S takšnim načinom bo bolnik kljub diabetesu živel zdravo in kvalitetno življenje.

Petra Rašl, mlada psihologinja, je nadaljevala z dejavniki, ki pogosto, ko človek izve za svojo bolezen, nanj delujejo zelo stresno. Ljudje smo različni in tudi različno odreagiramo na diagnosticirano bolezen. Potrebno je, da se bolnik toliko osvesti, da si poišče pomoč psihologa ali nekoga, ki ga bo znal pravilno usmeriti.

»Zdi se nam, da o sladkorni bolezni že veliko vemo,« sta poudarili obe gostji, »vendar nikoli ni dovolj osveščanja ljudi, dokler je sladkorna bolezen v porastu. Ljudje smo sami odgovorni za svoje zdravje.«

Marija Prelog

Foto: Marija Prelog

Metka in Petra Rašl

Drugačni, a vendar enaki

Odločila sem se, da napišem nekaj besed o mojih učencih. Pišem o otrocih iz ZUDV Dornava.

Ko povem, kje sem zaposlena, mi ljudje pogosto rečejo, da sem uboga, da so otroci ubogi, da je pa tam res hudo. Tako sem razmišljala tudi sama. A le, dokler se nisem tam zaposlila.

Moj prvi delovni dan je minil nekako tako: »Samo, da mi ta in ta ne populi las, da mi spet drugi ne zlomi roke.« A strahu že drugi dan ni bilo več.

Danes te otroke poznam, zato razmišljam povsem drugače. Otroci v zavodu so res drugačni. Gibljejo se drugače, ker se njihove kosti niso razvijale tako, kot bi se morale. Ne zmorejo reševanja težkih matematičnih operacij, včasih ne znajo niti govoriti. Pogosto ne kontrolirajo izločanja sline, običajno zaradi močnih zdravil. Pogosto kričijo ali jokajo, običajno zaradi bolečine, ki je drugače ne znajo pokazati ali opisati z besedami. Pogosto ščipajo, ker ne znajo reči: »Prosim, nameni mi nekaj minut, nekaj trenutkov samo zame.« Če dobro pomislim, imam veliko srečo. Pa ne zato, ker se ne slinim, ker lahko govorim, se normalno gibljem ... Srečo imam, da delam z njimi.

Ko se odpravim na oddelek, se me vedno razveselijo. Aleš, ki je zaradi cerebralne paralize priklenjen na posteljo, me skoraj vedno objame in stisne k sebi. Čeprav se pogosto grize in nemalokrat ugrizne tudi koga drugega, me ni strah, da bi kdaj ugriznil tudi mene. Vedno je presrečen, ker sem prišla. Takoj, ko zasliši moj glas, vstane in priteče k meni. Nasmejan me prime za roko in skače na mestu. Ob tem ustvarja glasove, ki jih danes že razumem: »Juhu, juhu, si le prišla!« Barbara ves čas sili skozi vrata, rada pobegne. A ne, ker ji v zavodu ne bi bilo všeč. Ves čas išče nove dogodivščine – malenkosti, ki ji predstavljajo nekaj strašansko razburljivega. Ko sliši glas učiteljice, sili skozi vrata: »Da me ne bi pozabila. Če bom morala ostati tukaj, bom razmetala plenice, kocke bom zmetala skozi okno, udarila bom tega in tega.« Ko jo pokličem, glasno zakriči. Tujec bi pokril svoja ušesa, jaz pa jo že razumem: »Jeeeee, tudi jaz grem, in če bom pridna, bom ob koncu ure nekaj dobila.« Florian je bolj počasen. Najprej se raztegne, popači obraz, potem spet pretegne roke, vzame čevlje, se ponovno pretegne in nato zares glasno zakriči. Tudi on želi z mano, le da ga ustavljajo močni epileptič-

ni napadi. Predstavljam si jih kot močan krč možganov, ki boli tako zelo, da vzame dih. Pomislim, kako se počutim, ko me boli glava. Močna migrena. Ko me moti vsak hrup in svetloba. Jaz to vsaj lahko povem svojim bližnjim ali vzamem tableto. Kaj pa oni? Besede »Boli me« ne poznajo. Pravzaprav jo imajo, vendar smo mi preveč drugačni, da bi jih razumeli. Udarjajo po vratih, prevračajo mize, kričijo, mi pa jih še vedno ne slišimo. Razumemo lahko tudi pet tujih jezikov, vendar njihovega še vedno ne.

V razredu je pot do dosege zastavljenega cilja dolga. Včasih traja leto in več, da dosežejo čisto majhen napredek, a ga dosežejo. Potrebno je le prepoznati pot, ki bo prav njih pripeljala do cilja.

In ko je »šole« konec, se skupaj vrnemo na enoto, v njihov dom. Tudi na enoto gredo zelo radi, še posebej, če dela njihova »mama«. To pomeni, da po kosilu zagotovo sledi še kaj sladkega, nato pa poslušanje Golice in morda celo rajanje. Minili so prazniki. Drug drugemu smo zaželeli predvsem zdravja, sreče, zadovoljstva in ljubezni, nekateri tudi denarja. Kaj pa si želijo Anja, Manuel, Barbara, Alen, Florian, Aleš, Štefi in vsi ostali, drugačni otroci? Zagotovo si želijo zdravja in

da bi nehala boleti. Želijo si sreče. Osreči jih naša pozornost, čas, ki ga namenimo le njim. Zadovoljni so z majhnimi stvarmi: smokiji, majhna žogica, ropotuljica, pre-

takanje tople vode po rokah, opazovanje pisanih mehurčkov, obisk kužka, roznata majčka ali Hello Kitty copatki. Ljubljeni se počutijo, ko jih pobožaš, pogledaš v oči, jih ogovoriš ali jim zapoješ pesmico.

So res tako zelo drugačni od mene? Drugačni so, ker jim denar ne pomeni popolnoma nič. Vseeno jim je, s kakšnim vozilom se peljejo na izlet. Pravzaprav jim je vseeno, kam gredo, le da gredo, da je nekaj drugače! Pomembno jim je, da so z nekom, ki jih ima rad.

Kakšno srečo imam, da imam takšne učitelje. Učijo me, kaj je v življenju zares pomembno, učijo me življenja.

Marjetka Svenšek Kristovič

10. obletnica valetе

Leto 2014 je skorajda spolzelo skozi prste. Še preden smo stopili v 2015., smo se po 10 letih srečali sošolci iz Osnovne šole Markovci.

Zbrali smo se v domačih krajih, natančneje v gostišču Pri Ribeku v Stojncih. Ob pozdravnem kozarčku, prepoznavanju ter ponovnem spoznavanju so besede stekle in noč je bila prekratka. Po desetih letih smo podoživeli valetе in si zaželeli vse lepo do naslednjega snidenja.

TK

Generacija 1989

»Bodite zadovoljni, da živite, ker vam življenje ponuja priložnost, da ljubite in delate, se igrate in gledate zvezde.« Henry van Dyke

»Življenje je kot brusni kamen: ali vas bo otopilo ali vas bo zgladilo, je odvisno od vaše odločitve.« Cavett Roberts

»Umetnost življenja je v tem, da se naučimo trpeti in da se učimo smejeti.« Hermann Hesse

»Življenje je zakrament, njegov ideal je ljubezen, njegovo očiščenje žrtvovanje.« Oscar

OKOLJU PRIJAZNE CENE

GEODETSKE STORITVE

GEO MERA

Anita Požegar s.p.
InfoTel.: 041 588 358
PE: Trg osvoboditve 10, LENART
anita@geomera.si

Dolič 38, 2253 Destrnik, www.geomera.si

Iz zgodovine Markovcev

Antonija in Marija Štupca

Antonija (1874–1962) in Marija (1873–1955) Štupca sta postali učiteljici po zaslugi zgloda staršev, materinih naprednih pogledov na izobraževanje deklet, dobrih priporočil in naklonjenosti izobražencev v času njunega odraščanja ter lastne nardarjenosti za učenje in glasbo. Medtem ko si je Antonija z javnimi nastopi in kot publicistka prizadevala za napredno slovensko osnovno šolo in slovenski jezik, socialno pravičnost in enakopravnost žensk, je Marija igrala na orgle v Markovcih in Ormožu, pod različnimi psevdonimi prevajala iz francoščine in nemščine ter pisala črtice in povesti s socialno in poučno noto ter potopise, biografije, strokovne in aktualne prispevke ter knjižne ocene.

Njuna mati Marija Štupca, roj. Kreft (iz znane družine Kreftovih), se je po smrti svojega moža Antona Štupca, nadučitelja v Stopercah, s hčerkama preselila na Ptuj k sestri Genovefi Čeh, ki je potrebovala pomoč v gostilni in na posestvu. Leta 1878 so se vse tri Štupce preselile v Ormož, kjer je ptujski župni vikar Mihael Lendovšek materi priskrbel službo grajske oskrbnice. V gradu baronice Henrike Werner s tridesetimi sobami in z velikim parkom sta Antonija in leto starejša Marija preživeli najlepša otroška leta. Po šestih letih osnovne šole sta za dve leti odšli v Maribor v meščansko šolo, ki sta jo končali kot najboljši učenki. Leta 1892 sta v Gradcu z odliko končali še učiteljske in se kljub ponudbi za takojšnje poučevanje na graški meščanski šoli vrnili domov, da bi učili slovenske otroke.

Njuna prva služba, ki je trajala od 1892. do 1905. leta, je bila v Markovcih niže Ptuja, kjer so bili kmetje »katoličani in dobri kristjani ter zavedni Slovenci«. V teh trinajstih letih sta postali učiteljici, ki sta vzgajali z zgledom in močno voljo, predvsem pa brez palice, s prepevanjem v otroškem pevskem zboru in z nastopanjem v kratkih mladinskih igradah. Toda njune vzgojne metode so bile obsojene na nerazumevanje in zavračanje. Antonija, ki je bila že tedaj tudi zagrizena borka proti alkoholizmu, je postala pri nekaterih ljudeh nepriljubljena. K temu je pripomoglo še sovražno pisanje Ornigovega časopisa Štajerc, saj sta s sestro Marijo nenehno poudarjali svojo pripadnost slovenstvu in obsojali ponižujoče prestopanje slovenskih kmetov in delavcev k Nemcem.

Marija Štupca je ob poučevanju otrok pomagala tudi pri orgljanju v markovski in ormoški cerkvi, spodbujala gojenje sadnega drevja najboljših sort v Halozah, svetovala škropljenje, kmete seznanjala z modernimi stroji za mletje grozdja in sadja ter jim pomagala zidati cisterne za vodo. Prav tako je dosegla, da so s haloških bregov zgradili vozno cesto na glavno cesto, s čimer se je olajšala pot na tržišče. Popoldanske pevske in gledališke vaje pod vodstvom sester Štupca so postale med učenci markovske šole zelo priljubljene. Ko je prišel na štirirazredno šolo v Markovcih pronemško usmerjen šolski upravitelj, je njuno delo označil za »zavajanje mladine k ponočnjaštvu«. Da bi jima odvzel šolsko stanovanje in ju s tem izgnal iz Markovcev,

je nahujskal nekaj ljudi, da so se obrnili proti njima ter jima leta 1902 celo razbili šipe na oknih stanovanja. Edini, ki bi jima mogel priskočiti na pomoč, je bil župnik Matija Slekovec, vendar je bil že na smrt bolan. Zato sta Antonija in Marija Štupca potrpele, dokler nista leta 1905, ko se je šola že razširila na šestrazredno, zapustili Markovce. Odločitev, da odideta, je bila težka, saj se do tedaj še nista ločili. Marija je odšla na vadnico ljubljanskega ženskega učiteljskega, Antonija pa v Krčevino pri Mariboru, kjer je učila 100 otrok in vsem priskrbela brezplačna kosila. Od tod je leta 1919 odšla v Maribor za ravnateljico dekliške meščanske šole (do upokojitve leta 1928).

V Markovcih in Ptujju sta obe pustili trajne sledi. Že petje matere Marije Štupca in občasno še njenih majhnih hčerk v tetini gostilni v Ptujju je spodbudilo Tomaža Romiha, tedaj suplenta na ptujski deški osnovni šoli, da je leta 1884 združil moški in mešani pevski zbor v narodno prebudno Slovensko pevsko društvo v Ptujju.

Ko so v Markovcih 16. julija 1893 ustanovili bralno društvo (48 domačih in 34 zunanjih članov), sta bili med organizatorji in nastopajočimi tudi Antonija in Marija Štupca. Slovenski gospodar je 27. julija 1893 na str. 246 poročal, da je bil ta dan »jeden najveselejših dni, kar jih zamore šteti Markovska župnija«. Ustanovitvene prireditve so se udeležili gostje od blizu in daleč, tudi z Dunaja, iz Celja, Ormoža in Maribora. »Vsi došli gosti in ogromno velika množica župljanov iz domače, kakor tudi iz sosednjih župnij zbrali so se v prekrasno okinčanih, z venci in s cveticami prepreženih šolskih prostorih, raz katerih so plapolale lepe zastave, avstrijska, štajerska in slovenska. Pred šolskim poslopjem stal je visok slavolok, okinčan z venci, cveticami, prapori in napisom »Dobro došli!«. Kot govorniki so nastopili: domači kaplan in organizator župnik Jožef Kostanjevec, ptujskogorski kaplan Franc Lekše, napredni celjski čitalničar Dragotin Hribar in kaplan Alojzij Šuta iz Gorišnice. Za predsednika bralnega društva so izvolili domačega župnika Mateja Slekovca, Ivana Vidoviča za podpredsednika, učitelja Matija Kolariča za tajnika, Martina Čeha za blagajnika, nadučitelja Janeza Možino za knjižničarja ter Franca Kostanjevca in Jožeta Janžekoviča za namestnika. V kulturnem delu so nastopili Dragotin Zupančič, upokojeni učitelj, posestnik in gostilničar ter čitalničarji iz Ptuja. Antonija Štupca pa je »jako navdušeno« prebrala pesem cirkovskega kaplana Franceta Korošca, napisano v čast ustanovitve bralnega društva.

Istega leta so Markovčani ustanovili nemško prostovoljno gasilsko društvo (Freiwillige Feuerwerh). Veselica v počastitev tega dogodka bi morala biti »budnica narodnemu življenju«, zato sta Marija in Antonija Štupca pisali dr. Antonu Medvedu, katehetu na mariborski gimnaziji ter nabožnemu pesniku in pisatelju, predvsem pa odličnemu govorniku, da se udeleži prireditve.

Leta 1894 sta peli v komični opereti Tičnik, ki jo je režiral dr. Tomaž Romih. Po letu 1895 je bila Antonija med nastopajočimi na koncertih in gledaliških predstavah v ormoški, ptujski in mariborski čitalnici. Igrala je tudi v ormoškem godalnem kvartetu bratov Serajnik in večkrat na klavirju spremljala Franja Serajnika, tedaj znanega virtuozu na violini. Leta 1900 je bila med ustanovitelji učiteljskega društva Slomškova zveza, ki si je prizadevala za šolstvo na verski osnovi. Po različnih krajih Štajerske, Kranjske in Primorske je predavala o kvarnem učinku alkohola, se udeleževala slovenskih protialkoholnih kongresov in za vnetega podpornika pridobila tudi dr. Franca Kovačiča, mariborskega teologa, zgodovinarja in urednika Časopisa za zgodovino in narodopisje, člana Narodnega sveta za Štajersko in udeleženca mirovne konference v Parizu. Leta 1907 je v soavtorstvu objavila 1. zvezek pomožnega učbenika Narodni nauk za drugo in tretje šolsko leto, po koncu prve svetovne vojne pa samostojno učbenik Učna snov za pouk o alkoholu v ljudskih šolah. V letih 1918–1919 se je na povabilo generala Rudolfa Maistra udeležila več taborov za ohranitev severne meje in zlasti Koroške, leta 1920 pa ljubljanskega shoda Krščanske ženske zveze, kjer se je kot delegatka mariborskega okrožja zavzela za splošno volilno pravico in ozemeljsko nedotakljivost tedanje Slovenije na meji z Italijo. Od leta 1921 pa do ukinitve leta 1941 je bila predsednica Društva za podporo revnih učencev, v letih 1936–41 pa Društva za varstvo deklet. Ko je Antonija Štupca leta 1962 umrla, so jo Mariborčani opisali kot »najbolj upoštevano slovensko učno moč na Štajerskem« in »po vseh slovenskih pokrajinah stare Avstrije najbolj spretno, delavno, uspešno boriteljico za pravice tedaj zatiranega slovenskega ljudstva«, Marija, ki je umrla sedem let prej, pa je za vedno ostala v senci mlajše sestre.

(Podatki so povzeti po Mileni Uršič v: Slovenska biografija, Ljubljana: SAZU 2013 in Majdi Šlajmer Japelj v: Pozabljena polovica, Ljubljana: Tuma, SAZU, 2007 ter različnih člankih v: Slovenski gospodar, Učiteljski tovariš, Kronika, časopis za zgodovino in narodopisje ter Dom in svet, ki so dostopni na www.dlib.si in www.siranet.si.)

Irena Pukšič

PEKARNA

Kolamerca

- kruh
- domači rezanci

OB SOBOTAH
SPREJEMAMO
NAROČILA
za PICE,
GIBANICE ...

M: 051 312 342
Branko Fideršek s.p. • Bukovci 89a • 2281 Markovci

1. srečanje Markovčanov: »To smo mi, Markovci.«

Foto: arhiv

Spominski posnetek udeležencev 1. srečanja Markovčanov

Foto: arhiv

Najstarejša udeleženca srečanja sta bila Marjana Cvetko in Alojz Forštnarič.

Lepše sobote, kot je bila 11. oktobra, si v preteklem deževnem letu ne bi mogli izbrati za 1. srečanje Markovčanov – tistih, ki smo v Markovcih odrasli in tukaj tudi ostali.

Ideja o srečanju Markovčanov se je porodila junija lanskega leta, natančno tisto soboto, ko so se srečali markovski prišleki. Zakaj pa tudi mi, domačini, ne bi imeli svojega srečanja? Tudi mi se zelo redko vidimo in poklepamo, pa smo nekateri kot otroci skupaj preživeli veliko časa in marsikatero ušpičili.

Najprej je bila ideja zastavljena zelo široko. Na srečanje smo želeli povabiti vse Markovčane, tudi tiste, ki jih je življenjska pot popeljala iz naše vasi v druge kraje in po svetu. Po ugotovitvi, da si moramo seznam nekdanjih sovaščanov narediti sami s pomočjo njihovih sorodnikov in da bomo imeli premalo časa, smo sklenili, da srečanje v takšnem obsegu organiziramo letošnje leto.

Iniciativni odbor, ki ga sestavlja pet markovskih parov iz vseh koncev vasi in različnih starosti, je imel na začetku kar nekaj pomislov, češ, Markovčani smo znani, da se takšnih dogodkov ne udeležujemo preveč radi. »Pa četudi nas bo samo 30, bomo srečanje imeli«, je bil sklep odbora. Ko so naši člani zbrali prijave, kar nismo mogli verjeti številki 131, saj je bila visoko nad našimi pričakovanji. Bili smo izredno veseli, da so Markovčani

pozdravili idejo in se tako množično prijavi na srečanje. S še večjo zagnanostjo smo nadaljevali s pripravami. Na tisto prelepo oktobrsko soboto smo dokazali, da smo družabni.

Začeli smo sproščeno s sprejemom na infotočki, fotografiranjem, kratkim nagovorom, himno, spili na zdravje in se okrepčali s hrano, ki so jo pripravili markovski fantje. Nato smo zaplesali, se nasmejali ob igrah, podeljevanju pokalov in srečelovu. Pozabili nismo tudi na najstarejšo Markovčanko na srečanju in najstarejšega prisotnega Markovčana. Bili smo zelo veseli, da sta bila z nami in za oba pripravili skromni darili. Predvsem smo se pogovarjali in obujali spomine iz našega otroštva. Veselo srečanje se je končalo pozno ponoči, za številne pa v ranem jutru. Vzdušje na srečanju in pohvalne ter spodbudne besede sovaščanov so nas samo še bolj prepričale, da smo naredili nekaj dobrega in da se bomo s še večjim veseljem lotili priprave velikega srečanja, ki ga načrtujemo zadnjo soboto v avgustu letošnjega leta. In takrat bo naš gasilsko-vaški dom zagotovo pretesen. Že razmišljamo in delamo načrte...

Spoštovane Markovčanke, spoštovani Markovčani, tudi tisti naši nekdanji sovaščani, ki ste se poročili, se odselili iz naše vasi – v letošnjem letu se srečamo vsi.

Milka Liponik

Druženje vaščanov ob izdelovanju rož in spominkov

Markovčani se še dve leti nazaj nismo mogli pohvaliti, da se družimo med seboj. Lansko leto je ob dveh vaških piknikih bilo še srečanje prišlekov in srečanje vaščanov, ki so pristni Markovčani in obisk je bil presenetljivo visok. Tudi letošnji predfašenski čas je bil ravno pravi, da ta druženja še dopolnimo. Predsednik vaškega odbora Markovci Franc Cimerman je skupaj z vaškim

odborom spodbudil markovske žene in dekleta, da so se tudi letos dobila v gasilskem domu in se izdelajo duhi za fašenk. Ob večerih se je zbralo kar nekaj žena in deklet ter moških, ki so pripravili obode. Prvi večer je bilo še nekoliko nespretnosti, drugo večer je bilo že boljše, tretji večer pa je delo bilo končano. Duhi so bili narejeni iz številnih barvnih rož in trakov iz krep papirja in nekatere

ženske, predvsem pa mlajša dekleta, so izdelale prave umetniške rože.

Po nekaj večerih druženja smo bili veseli ne samo naših duhov, ampak predvsem druženja in to medgeneracijskega, saj so tudi otroci prisostvovali na naših »delavnicah« v izdelovanju rož iz papirja.

V pričakovanju fašenka pa je bila tudi indijanska vas iz Markovec, saj so bodo-

či fašenski indijanci pridno pripravljali indijanski voz, delali spominke, zavzeto trenirali tudi plesno koreografijo. Glede na to, da je potrebno veliko prostovoljnega dela, časa in seveda tudi denarja, da se fašenska skupina sploh pripravi, se markovskim organizatorjem zahvaljujem za voljo in potrpljenje, da so nas znali spodbujati in nas organizirati.

Marija Prelog

Foto: Matjaž Milinarič, Marija Prelog

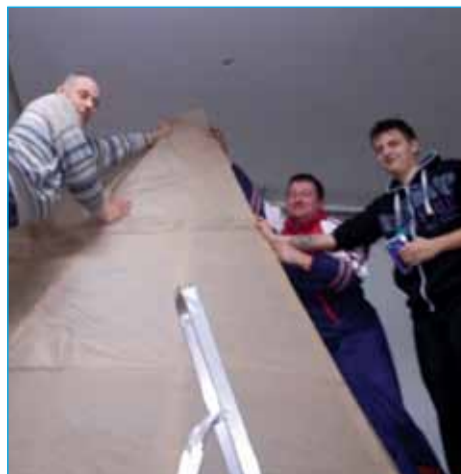

Foto: PM

Afričani iz vrtca Markovci

Foto: PM

Valentinova darila iz OŠ Markovci

Foto: PM

Piceki iz OŠ Markovci

Foto: PM

Vile iz OŠ Markovci

Foto: PM

Palčki Pihalne godbe Markovci

Foto: PM

Kopjaši FD Markovci

Foto: PM

Stara koranta

Foto: PM

Bozjak

Foto: PM

Ruse iz Markovcev

Foto: PM

Orači KD »Alojz Štrafela« Markovci

Foto: PM

Kopaja

Foto: PM

Kōrike

Foto: PM

Pokači iz Žučeje vasi

Foto: PM

Nagošejnski piceki

Foto: PM

Predstavniki Kostanjevice na Krki

Foto: PM

Ribiči

Foto: PM

Medvedi

Foto: PM

Cigančki

Foto: PM

Afričani

Foto: PM

Koranti in pokarji KFD Podlehnik

Foto: PM

Cigani iz Dornave

Stojnski klovni

Foto: PM

Ovčke iz Spuhlje

Foto: PM

Gospel pevci Bukovci - mladina

Foto: PM

Sovice iz vseh vetrov

Foto: PM

Zimska pravljica Kidričevo Medicor

Foto: PM

Foto: PM

Piščeta iz Sodincev

Foto: PM

Poletju naproti - hipi bus

Foto: PM

Obuti mački iz Bukovcev (Vopošnica)

Foto: PM

Lunapark PD Prvenci-Strelci

Foto: PM

Klub moped

Foto: PM

Ebola mladi Duplčanari

Foto: PM

Sovice iz stojnskega Sigeta

Foto: PM

Indijanska vas Markovci

Foto: PM

Negro Cestica

Foto: PM

Nepogrešljivi koranti

Foto: PM

Meduze iz Moškanjcev

Foto: PM

Maske iz omare

Foto: PM

Gostilna pod klopotcem KTD Klopotec Soviče-Dravci

Foto: PM

Kroksi iz Male vasi

Foto: PM

Eko koranti iz Male vasi

Foto: PM

Delovanje KUD Maska v pustnem času

Predpustno dogajanje

... se v vasi Stojnci vsakoletno začne kot že znana tradicionalna prireditev Kurenball. Dogodek se je odvijal v dvorani domačega gasilskega doma, kjer se je zbralo mlado in staro, pravzaprav vsi, veselja in pustnih norčij željni ljudje od blizu in daleč, z namenom, da se ustoliči nov »princ vaškega karnevala«.

Letošnji Kurenball je bil že dvanajsti po vrsti, organiziralo ga je domače Kulturno umetniško društvo Maska. To je bilo ustanovljeno leta 2010 z namenom usklajenega in organiziranega delovanja v času pustovanja in ohranjanja lokalne pustne tradicije, ki so jo maskare iz Stojncv že davno ponesle v svet in kot karnevalske skupine osvajale najimennitnejše nagrade na pustnih karnevalih po Sloveniji.

Uvodoma je zbrane pozdravil predsednik KUD Maska Franc Vajda in vsem zaželel vesel pustni čas, ki prihaja in dobro počutje na Kurenballu. Kratko je zbrane nagovoril tudi župan Milan Gabrovec.

Najprej smo se skupaj spomnili in predstavili pet dosedanjih princev. Prvega princa karnevala so v Stojncih ustoličili leta 2002, vsi pa v času svojega mandata niso imeli ravno lahke naloge. Na vseh karnevalih okrog so namreč morali častno zastopati barve svojega domačega kraja in poskrbeti, da se dober glas sliši v deveto vas in še dlje, če je potrebno.

Za prinčevanje v Stojncih je bilo potrebno absolutno znanje zlogovanja besed; zakaj nam ni znano, ampak to je bilo prvo, v čem so se nekdanji principi in sedanjí princ Bogdan von Laguna preizkusili. Nato je princ Bogdan von Laguna ocenil delo v minulemu letu, ki je bilo po njegovih besedah čudovito.

Ker je princ svoje delo dobro opravljal, mu je pripadla čast, da ostane princ še en mandat. Tako se v Stojncih glede prinčevanja ne bo nič spremenilo.

Sledila je gledališka predstava avtorja Tončka Žumbarja, v kateri so se, razen Žumbarja, predstavili ostali domači komedijanti. Komedija je bila uprizorjena v dveh dejanjih in nosi naslov »Prigode Južeka Slame«. Gre za ostarelega Južeka, ki je priklenjen na invalidski voziček, za katerega ljubeznivo skrbi hčerka Cilika.

Nekega dne Cilika očetu naznani, da ima fanta Drašeka, ki prihaja iz Haloz in da pride na obisk. Oče seveda ni najbolj vesel, čeprav ve, da je Ciliki že skrajni čas, da se poroči. Ko se že malo navadijo drug na drugega, se pojavi Katika, ki pravi, da je Drašek že njen dečko. Tako čudežno shodi tudi Cilikin oče. Smešnih situacij je bilo več kot dovolj. Po zaključku predstave je sledilo veselo druženje ob plesu in veliko dobre volje v duhu prihajajočega pusta.

1. mednarodni srakarski fašink

V soboto, 7. februarja, nas je Udruga Maškara Črna Sraka v sodelovanju z občino Sračinec iz Hrvaške povabila na 1. mednarodni srakarski fašenk. Že v začetku povorke so nas organizatorji pogostili z odlično pečenimi ribicami, krofi, pecivom in pijačo. Takoj po glasnem puku iz starih mušket je točno ob polni uri navdušen župan slavnostno razglasil pričetek 1. mednarodne karnevalske povorke. Slednja je potekala od osnovne šole po državni cesti proti kulturnemu domu, kjer so zbrani gledalci navdušeno pozdravljali pisano množico mask. V povorki je sodelovalo okrog 700 maskar iz hrvaških mest in bližnjih krajev kakor tudi gosti iz Srbije, Bosne in Hercegovine ter Slovenije.

Naše društvo se je predstavilo s plesno koreografijo in z njo pričaralo zgodbo mask iz omare. K sodelovanju v povorki so se pridružili koranti iz Markovcev,

miške iz TD Sodinci, koranti Cvetkovci in Turistično društvo Cirkulane s tradicionalno masko »baba nosi deda«. Maske smo se po končani povorki ponovno predstavile v šotoru pred kulturnim domom, kjer smo prejeli zahvale za sodelovanje.

Letos smo se predstavljali s skupino »Maske iz omare«

Člani KUD Maska že vrsto let uprizarjajo komedije na vaških prireditvah, vendar med njihovimi vodilnimi aktivnostmi še vedno ostaja izdelovanje pustnih mask. V letih delovanja se jim je nabralo ogromno pustnih oblek, ki jih shranjujejo v svojih omarah na podstrešju. Zaradi nepozabnih spominov na vsa uspešna gostovanja in fašenke doma je nastalo poželenje za obuditev starih mask iz naših omar. Za letošnjo pustovanje so izdelali veliko omaro, iz katere so presenečale maske.

Mistično so se v našo deželo prikradli angeli iz nebeškega kraljestva, da bi v času pusta obudile stare, zaprašene maske iz omare.

Z najglasnejšim petjem petelin zaljubljen par na seniku prebudi in mladi fant korajžno svojo rožico zavrti. Rega rega kvak kvak sliši se iz bližnjih mlak. Žabe svatbo so imele in tako so pele, da so beneške maske oživele in se zavrtele.

Vsako leto se tradicionalno predstavijo v občini Cirkulane, kjer so jih letos nagradili s 3. mestom. Vrhunec dogajanja je vsekakor sobotni markovski fašenk, na katerem se zberejo vsi, ki želijo na šegav in norčav način prikazati svojo masko številnim obiskovalcem in fotografom, ki so ljubitelji mask in maskiranja.

Na pustni torek pa oživi tudi fašenk v Stojncih. Maske so se zbrale pri Kvarovi kapeli, od tam pa jih je po vasi vodil

princ vaškega fašenka Bogdan von Laguna. Pred domovi so jih pričakali vaščani in gospodinje s postrežbo. Povorka se je zaključila v centru vasi, kjer so se skupine ponovno predstavile zbrani množici gledalcev. Zaigrala je vaška godba na pihala, sledila so Sovice iz Sigeta, melike in gonjač, pokači in številne posamezne maske.

Gledalce in nastopajoče na povorki je s toplo malico postregel vaški odbor.

Letošnji fašenk smo zaključili na karnevalu v Mozirju, ki ga organizira društvo Pust Mozirski.

Pustna nedelja v Rijeki

Po prijavi na razpis Turističke zajednice grada Rijeka smo bili izbrani za sodelovanje na 32. Mednarodni karnevalski povorki v Rijeki.

Zgodaj zjutraj, 15. februarja, smo se odpeljali proti Rijeki. Pridružili smo se nepregledni povorki 112 skupin in 10.000 nastopajočih, ki je več kot 8 ur rajala po mestnih ulicah in se predstavljala številnim gledalcem. Povorko so vodili Meštar Toni in Kraljica Riječkog karnevala, predstavniki FECC-a, Riječke Mažoretkinje ter godbe na pihala. Sledile so skupine iz Hrvaške, Slovenije, Makedonije, Srbije, Italije, Črne Gore in ZDA. Vso to pisano povorko so poganjali Halubajski zvončari, ki so znani kot tradicionalni čuvaji mask.

Navdušeni napovedovalci so nas najavili na šestih lokacijah in predstavili smo se z masko Fantazy. Evforija, ki jo maske pričarajo, je nepozabna in nepopisna, potrebno jo je doživeti. Ponosni smo, da smo se znašli nad številnimi kreativnimi in z ljubeznijo narejenimi maskami.

KUD Maska

Zgodbe iz preteklosti

*Ta hiša meni sliši, pa vendar moja ni,
ko drug za menoj pride, tud' on jo zapusti.
In tretji tudi bode mrliča nesel z nje.
Prijatelj, odgovori, čegava hiša je?*

Ta napis še vedno visi nad vrati v hodniku »pri Toplekovih« v Sobetincih. Gre za kitico ljudske pesmi, ki je nekoč visela tudi po drugih domovih.

Sčasoma se vse spreminja. Tudi Sobetinci so spremenili svojo podobo; s sodobno infrastrukturo, novim večnamenskim centrom so stopili korak s časom in preobrazili nekdanjo sliko podeželja. Le nekaj domačij še vztraja v starejši podobi. Hiša, v kateri sem zgodnje otroštvo preživela skupaj z babico in dedkom, mi je vselej pomenila »svetinjo« in sem se kljub številnim nestrokovnim posegom ves čas trudila ohraniti stvari v prvotni podobi. Njena arhitektura, zasnova, materiali, predmeti, orodja, oblačila in fotografije govorijo zgodbe iz preteklosti, zgodbe o življenju malega, preprostega človeka. Iz teh drobnih zgodb bom poskušala sestaviti mozaik, podobo preteklosti, in jo ohraniti.

Danes smo prepričani, da kljub vsemu izobilju potrošniške družbe, sodobne tehnologije in vsemogočih delovnih strojih živimo zelo slabo. Na preteklost gledamo z nostalgijo. »Oh, kako je bilo nekoč lepo.« Pa to res drži? Podoba preteklosti, ki jo razkriva »moja zgodba«, govori o težkem fizičnem delu, tesnem stiku človeka z naravo, o skromnosti, trpljenju, vojni, varčevanju kot načinu življenja, pobožnosti in predanosti v krščansko vero, o družbenih razlikah glede na socialni status in tudi spol ter vendar tudi o medsosedski, medgeneracijski solidarnosti, druženju in tudi veselju. Tokrat bom zapisala zgodbo na podlagi fotografij in pripovedi sorodnikov.

Pri pospravljanju stare kuhinjske kredence sem našla zaprašeno fotografijo, ki seže v leto 1908, torej v čase Avstro-Ogrske monarhije. Po pripovedi sorodnikov gre za očeta moje babice, torej pradedka Jakoba Šešerka, rojenega v letu 1883, ki je živel na »Cencekovi« domačiji v Sobetincih. Šlo je za kmetijo I. reda. Domače ime verjetno izvira iz imena Vinzenz ali Lorenz, posestnika iz 19. stoletja. Iz zapisa Seelenstands-Protokoll (1887–1890) je razvidno, da je bilo v družini rojenih devet otrok. Od tega jih je kar šest umrlo v zgodnji starosti. Smrtnost otrok do prvega leta starosti je bila v tem obdobju zelo visoka in običajna. Preživeli so le

trije: Jakob, Gera in Marjeta. Ta pripoved sega še v čase, ko je poroka imela kaj malo zveze z ljubeznijo. Sklenitev zakonske zveze je bila družbeno pomembno dejanje, stvarna nujnost za vzdrževanje kmetije. S poroko so v času kmečke ekonomije pridobivali in zavarovali kmečko posest. Izbira poročnih partnerjev je bila med socialno sebi enakimi ali vsaj podobnimi. In tako se (po pripovedi Julijane Vincek iz Stojncev) tudi Gera ni poročila po lastni želji, ampak po želji staršev. Ti so jo peljali na »vogled«, na ogled k fantu, s čigar starši so se dogovorili za poroko. Ko ga je Gera zagledala, se ji je zdel postaven. Poročila sta se in v zakonu se jima je rodilo 16 otrok. Prvi se je rodil leta 1912, zadnji leta 1930, preživeli pa so le trije. Za doto je Gera dobila od Cencekove domačije večjo vsoto denarja, da si je zato lahko kupila hišo z vinogradom in gozdom v Halozah. V kmečkem načinu gospodarjenja, ki je temeljil na lastnini zemlje in njej ustreznemu številu za delo sposobne delovne sile, je bila dediščina temelj za poroko. Za dediča kmetije je bil določen le eden od otrok, praviloma najstarejši od sinov, ki je moral po prevzemu lastništva izplačati odpravljene dediče, torej brate in sestre.

Kljub visokemu moralnemu pomenu materinstva, na katerem je gradila predvsem katoliška cerkev, pa je bila ženska v tem obdobju v realnem življenju najpomembnejša kot delovna sila. V nosečnosti so ženske opravljale težka fizična dela vse do poroda in takoj nato z njim tudi nadaljevale. Tudi Gera je morala poprijeti za vsako delo, dvigniti plug na prikolico in iti delat na njivo ne glede na številne nosečnosti. Jakob je ostal na kmetiji in prevzel domači grunt. Januarja 1913 se je pri sv. Marjeti poročil z Ano Firbas iz Moškanjcev. V času 1. svetovne vojne je moral Jakob na rusko fronto. Iz tega obdobja je znano, da so tudi v Sobetincih na večjih kmetijah bili nastanjeni ruski vojni ujetniki. Po prihodu iz vojne se jima je rodilo dvojce otrok: Marija leta 1919 in Neža leta 1921: moja babica. Tokrat pa je že govora o drugi državi: država SHS, Kraljevina SHS, Kraljevina Jugoslavije, SFRJ ...

Sodobnejši časi so že zrahljali norme, pravila, vrednote ... Spominjam se solz moje babice ob žalovanju za prvo ljubeznijo, »Kovačevim« Markom. Šele pred nekaj leti sem zasledila omembo njegovega imena v knjigi zgodovinarja Marjana Žnidariča, izvirajoč iz Sobetincev.

Foto: osebni arhiv

Neža in Marija Šešerko

Marko je padel v času druge svetovne vojne v Franciji kot nemški mobiliziranec. In tako se je Neža, moja babica, januarja 1947 pri sv. Marku poročila z Alojzom Rižnarjem, mojim dedkom.

Ta je izviral iz »Toplekove« domačije, prav tako iz Sobetincev. Po zapisu v Seelenstands-Protokoll (1891–1902) je šlo za želarijo II. reda (slamnata hiša, krušna peč, klop in »štampet«). V »štampetu« ali postelji sta spala oče in mati, otroci so spali na klopi in na krušni peči. V tem obdobju so bile v Sobetincih največje kmetije oz. kmetije I. reda naslednje: Shavčekovi, Lahovi, Županovi, Horvatovi, Batjanovi, Roškarovi, Cencekovi, Jorehanovi; ostale so bile želarije II. in III. reda. Njegova starša sta se poročila kot vdovca, vsak s tremi otroki. Sklenitev zakonske zveze je bila za tisti čas stvarna nujnost. Predvsem možje so se kmalu po ženini smrti ponovno poročili, saj je bila delitev dela med spoloma zamenljiva le v eni smeri. Najobičajnejša vsakdanja praksa je bila, da so moškimi namenjena dela opravljali tako moški kot ženske, tako imenovana ženska dela pa so opravljale izključno ženske. V skupnem

zakonu se jima je rodilo troje otrok. In tako se je večkrat smejalo na račun stare šale: »Moji in tvoji deca najino deco tučejo«. Po smrti očeta leta 1935 so morali otroci v zgodnjem otroštvu za hlapce in pastirice na večje kmetije po vasi. Eden je šel k »Horvatovim«, druga k »Cencekovim«, tretji pa k »Rekanovim. Moj dedek Alojz je kot hlapec pri Horvatovih opravljal dela na polju in skrbel za konje. (Po pripovedi Marjete Marinič, rojene 1925)

Kot sem že omenila, sta se moj dedek Alojz Rižnar in babica Neža Šešerko po koncu druge svetovne vojne januarja 1947 poročila pri sv. Marku. Sodobnejši časi so že zrahljali norme, vendar se je še na njuni poroki čutilo nezadovoljstvo starejših sorodnikov zaradi razlik v statusu. V teh obetajočih povojnih časih sta s

pomočjo »Cencekove« dote in pridnih rok zgradila »butano« hišo. Ta je še združevala stanovanjski in gospodarski del. Imeli so studenec sredi dvorišča, nekaj zemlje, vse za možnost samooskrbnega kmečkega gospodarjenja. V tistem času so se ljudje vsak dan srečevali na polju, predvsem pa pri večjih delih, ko so hodili od kmeta do kmeta, dokler ni bilo vse narejeno: pri pobiranju krompirja, koruze, košnji, žetvi ... Bili so si prisiljeni pomagati, sicer dela ne bi mogli pravočasno opraviti. Povila sta štiri otroke. Žal so se konci njunih življenj in življenja njunih otrok končali tragično, razen enega. Napisi ljudske pesmi nad vrati so izkazovali svojo modrost. Iz hiše so in smo nosili mrličje, bdeli ob njih, trepetali ob čukovih napevih, ustavljali kazalce na uri ob času smrti ... Ostali so spomini, orodja, vnuki, pravnuki ... In še je mogoče pisati. O odnosih med ljudmi, o odnosih med spoloma, vzgoji otrok, kmečkem gospodarjenju, kmečkih opravilih, odnosu do zemlje, življenjskih ciklih in navadah, povezanih z njimi, varčevanju, vplivu katoliške vere in še o marsičem ... O tem pa v prihodnje.

Alenka Rižnar

Foto: osebni arhiv

Jakob Šešerko, rojen leta 1913.

Foto: osebni arhiv

Alojz Rižnar, rojen leta 1923.

Foto: osebni arhiv

Družina Rižnar leta 1962

Na šahovskem tekmovanju

V torek, 16. 12. 2014, smo z učiteljem Jurijem Cvitaničem odšli na področno šahovsko tekmovanje v Spuhljo. V naši konkurenci fantov do 12 let je bilo kar 51 tekmovalcev iz več kot desetih različnih šol. Tekmovanje je trajalo kar pet ur. To je bilo naše prvo šahovsko tekmovanje, zato smo bili zelo nestrpni in polni pričakovanj.

Na začetku smo imeli kar nekaj treme, ki je postajala vedno manjša. Za nas je bilo vse novo. Veliko igralcev, igranje na ure, stroga pravila, pravi sodnik. Uf, kar zmrzi te! Vsak igralec je odigral devet partij. Pare pa je izžrebal kar računalnik. Včasih smo imeli smolo, včasih srečo, včasih pa smo počeli neumnosti. Učitelj nas je vedno vzpodbujal, da naj ne skrbimo, če bomo zmagali ali izgubili. Želel je, da se potrudimo, damo od sebe vse, kar znamo in si vzamemo dovolj časa za razmislek. Vsak igralec je namreč za posamezno partijo imel na razpolago 15 minut igralnega časa.

Nekajkrat smo igro izgubili zaradi novih pravil, kajti vsaka nepravilna poteza pomeni poraz. Z nekaterimi prijatelji smo kar sklenili remi. Med partijami smo imeli kratke pavze, med katerimi smo včasih malicali in se okrepčali s sokovi. Nekajkrat smo tudi med pavzo zaigrali kakšno partijo s prijatelji. Po devetih odigranih partijah je prišla na vrsto podelitev, ki smo jo že težko pričakovali. Do medalj se nismo prebili, so pa naši rezultati zelo dobri, glede na to, da smo bili na tekmovanju prvič. Pridobili smo si tudi eno lepo izkušnjo.

Tekmovanje nam je bilo všeč, veselimo pa se tudi naših naslednjih tekmovanj. Učitelj nam je povedal, da se bomo udeležili tudi ekipnega prvenstva. Zvečer smo utrujeni popadali v postelje in kar nismo mogli verjeti, kako te lahko igranje šaha utruji.

Nejc Jakomini, Nejc Letnik in Gašper Vrtačnik

Intervju s pesnikom

France Prešeren velja za največjega slovenskega pesnika, kar nam dokazujejo njegove pesmi, ki so še dandanes v ponos Slovincem. Del njegove pesmi Zdravljice je tudi besedilo državne himne Republike Slovenije. Seveda pa si je to »slavo« tudi nekako mogel pridobiti: predvsem s težkim garanjem, odrekanjem, čeprav to takrat ni bilo opaženo, vendar se je splašalo, saj se še dandanes berejo njegove pesmi, ki še zagotovo ne bodo tako hitro utonile v pozabo. Uspeli smo pokukati v preteklost in v Kranju smo imeli srečo, da smo ga srečali na sprehodu po ulicah. Mož s cilindrom na glavi je privolil v intervju.

Začeli bomo čisto na začetku. Rodili ste se 3. 12. 1800 kot tretji otrok in hkrati prvi sin Mini in Šimnu Prešernu. Mislite, da ste morali zaradi tega staršem vedno biti malo bolj pri srcu kakor vaši bratje?

Zagotovo sem imel v materinem srcu zmeraj posebno mesto; vedno ji je bilo žal, da me je premajhnega dala od doma k stricu Jožefu. Nisem bil prvorojenec, vendar sem bil prvi sin po dveh deklicah, ki sta si ga oče in mati iskreno želela. Seveda pa sta starša zagotovo imela vse otroke zelo rada.

Kakor smo že omenili, ste bili tretji otrok, za vami jih je še sledilo pet. Kakšni so bili vaši odnosi?

Kakor po večini vsem starejšim otrokom so se tudi nam Jeri, Katri in meni mlajši Jožef, Jurij, Mina, Urša in Lenka zdeli veliko bolj neumni, kakor smo bili mi v njihovih letih. Zato smo se po

Klicaj

Kaj bi ljudje brez klicajev? Bilo bi tako, kot zopori brez policajev. Učiteljica ne bi velela, kar mirno bi govorila in sedela. Nič več kričanja, nič več glasnega govorjenja, bila bi le tišina in milina. Zdaj veste kaj naredita le črta in pika.

Anamarija Lajh 8. b

Prijateljstvo

Pravi prijatelj je tisti, ki ti vedno pomaga: kadar si v stiski, ko te kaj boli. Pravemu prijatelju lahko vedno zaupaš in on sam ti lahko zaupa.

Vsak spoštuje svojega prijatelja in vsak prijatelj spoštuje tudi tebe. Če se s prijateljem skregata, ti je žal, a potem se eden drugemu opravičita.

Ana Vrtačnik, 4. b

Me smo zvezdice

Me smo zvezde zvezdice, ki po nebu tekamo, se smehljamo in z luno čakamo, da sonce bo prišlo, da lahko zaspančkamo.

Eva Mlinarič 3. b

Sonce

Sonce, sonce veliko je, majhna zvezda sveti se. Sonce sije na obalo, malo zares in malo za šalo.

Ko pa pride temna noč, zvezde dobijo svojo moč.

Jan Forštnarič, 3. b

Gradivo za šolske strani zbira Vida Vajda.

si vzeli čas za naš šolski časopis in nam zaupali nekaj zanimivosti o sebi. Upam, da vam bo pero še teklo.

Hvala tudi vam.

Urška Horvat 8. b

Novoletne počitnice

Novoletne počitnice sem preživel s svojo družino. Ko je zapadel sneg, sem naredil iglu in snežaka. Drugi dan sem atu pomagal očistiti pot do ceste. Iz snega sem si naredil hrib. Na njem sem se sankal. Na silvestrovo so prišli k nam prijatelji in sorodniki. Ko je bila polnoč, smo si voščili. Potem smo spuščali rakete. Najbolj všeč mi je bilo, ko smo spuščali rakete. Počitnice so bile zabavne, ker je bil sneg.

Uroš Dvoršak 3. b

Novoletne počitnice sem preživela z družino. V sredo, prvi dan počitnic, smo z družino okraševali smreko. V četrtek zjutraj smo odpirali darila. Bila sem na rojstnem dnevu v Sobotincih. Bila sem zunaj in smo z atijem in sestrico naredili snežaka. Z družino smo šli k moji babici na obisk. K meni je prišla Manca in sva se igrali. Novo leto smo dočakali doma. Pri nas je bila moja prababica Marija. Ob polnoči smo nazdravili s šampanjcem in si voščili. Potem smo šli gledat ognjemet. Počitnice so mi bile zelo všeč.

Sara Janžekovič, 3. b

Novoletne počitnice sem preživela lepo, saj so se začele z božičnimi prazniki. Na božični večer smo okrasili smrečico in odšli k polnočnici. Na božično jutro me je pod smrečico čakalo darilo. Ta dan sem preživela ob gledanju božičnih filmov. Sledili so tudi novoletni prazniki. Novo leto sem preživela pri sestrični in bratrancu. Imeli smo se zelo lepo, saj smo gledali filme in bili na računalniku ter se smejali. Vsi smo bili že nestrpni, kdaj bo ura dvanajst. Nazdravili smo s šampanjcem in uživali ob glasbi in gledanju ognjemetu. Kot vse tisto, kar je lepo, so tudi počitnice hitro minile.

Katja Tinko, 9. b

Če bi bila odrasla ... (domišljajska zgodba)

Ime mi je Taja, stara sem 28 let. Po poklicu sem kozmetičarka. Danes me čaka naporen dan v salonu. Prišla bo tudi moja prijateljica Katja, da jo uredim za jutrišnji izlet. Komaj čakam, potujemo v London. Zvečer moram še spakirati stvari in ne smem pozabiti na plesni tečaj. Učili se bomo novo koreografijo. UUUH! Res je bil naporen dan. Še enkrat pogledam, če je vse pripravljeno za jutri in hitro zaspim. Zbudi me budilka, joj, malo sem pozna. Prijateljice me že čakajo. Zelo rade potujemo. Bile smo že v Berlinu, Parizu, Italiji, Barceloni in v Avstraliji.

Let z letalom ni bil dolg, zelo smo se zabavale. London je zelo lepo mesto. Nakupile smo si veliko spominkov in lepih oblačil.

Taja Lia Vidovič, 4. b

delili v dve skupini. Mi starejši smo držali skupaj, naslednjih pet pa je vedno vleklo na svoje.

Že pri sedmih letih ste zapustili dom v Vrbi, dve leti prebivali pri stricu Jožefu, nato pa na željo matere odšli v ribniško šolo, tedaj zelo priznana. Kakšni so vaši spomini na to šolo?

V tej šoli sem preživel dve leti, kakor ste omenili. Bila je zelo priznana šola, vendar imam nanjo slab spomin. Res je, da sem tukaj dosegal najboljše učne uspehe, ampak mi ni bil všeč glavni namen te šole: vbiti učencem nemščino v glavo. Prav tako so bile zelo grobe kazni.

Zaradi odličnega uspeha se je kasneje stric Jožef odločil, da šolanje nadaljujete v Ljubljani, kjer ste preživeli kar devet študentskih let. Kako je potekalo vaše šolanje v prestolnici?

V Ljubljani sem najprej obiskoval »male šole« (v š.l. 1812/13 tretji razred normalke), nato »latinske šole« (od 1813–1819 gimnazijo) in zatem še licej (1819–1821). V šoli sem se zlahka učil, zlasti sem bil dober v računanju. Imel sem tudi manjše spore z učitelji: ker so vsi sošolci in tudi jaz velikokrat sodili, da se mi je godila krivica, ko so prvo mesto v razredu vedno prisodili sinu ljubljanskega finančnega prokuratorja, kasneje pa tudi zaradi tega, ker so mi očitali, češ da klobuk nosim preveč pokonci.

Po šolanju v Ljubljani ste se odločili za Dunaj, in sicer tretji letnik filozofije in od tod na pravno fakulteto, čeprav so si vaši bližnji želeli drugačnega šolanja.

Ja, mati si je vedno želela, da bi se njen najstarejši sin odločil za ljubljansko bogoslovje, vendar sem veliko časa preživel pri stricih in natančno poznal duhovniške vesele pa tudi težavne ure, zato sem sam pri sebi sklepal, da nisem za duhovniški stan. Stric Muhovec je nekaj izrazil željo, da bi postal profesor, stric Jožef pa mi je ponudil podporo za šolanje na Dunaju, za kar sem se tudi odločil.

Na koncu prvega študijskega leta ste imeli kar nekaj težav. Kaj jih je povzročilo in kako se je na koncu končalo?

Res je, preživljal sem kar veliko stisko. Glavni vzroki so bili pomanjkanje denarja. Štipendije še nisem imel, inštruktorske službe ni bilo tako lahko dobiti kot v Ljubljani ter strici mi niso bili zmožni toliko pošiljati, kot sem v novih razmerah potreboval. Veliko sem razmišljal, če bi zapustil Dunaj, izogibal sem se prijateljem. Na koncu se je vse dobro končalo, saj so me prijatelji pregovorili, da ostanem in tako sem še naslednje leto dobil štipendijo ter službo domačega učitelja.

Socialna pesem

V različnih delih sveta drugačni ljudje so doma. Revni in bogati, a oboji v zagati.

Denar ljudem pomeni preveč, zanj bi nekateri dali tudi roko preč. Nekateri si privoščijo vilo, drugi imajo komaj za kosilo.

Zaradi denarja se pojavlja »favšija«, ki je prava bedarija. Z denarjem se sicer lepo živi, a to pogoj za srečo ni.

Eva Vajda, 9. a

Življenje

Življenje je včasih trpljenje, največkrat pa veselje, ki skozi čas izpolni vse želje.

Ampak le tisto pravo veselje naredi najlepše življenje. Pomembno je le, da najdemo pot, ki ne vodi v temačen kot.

Zato izberimo pravo življenje, si izpolnimo vse želje in si naredimo boljše življenje.

Eva Kuhar, 8. b

JUHU, FAŠENK JE TU!

Poglej, rusa, koranti, vsi so že tu ... Juhu, fašenk je tu! Prišel je čas vragolij, poln pustnih norčij ... Juhu, fašenk je tu! Vse povsod so pisane maske, skrile so vse resnične obrazke ... Juhu, fašenk je tu! Veselica, šotor, zabava, vroče vzdušje kakor lava ... Juhu, fašenk je tu! Tukaj je tudi pustni karneval, na katerem je vedno ljudi naval ... Juhu, fašenk je tu!

Tjaša Lešnik

Pikin festival

V torek, 23. 9. 2014, smo se odpravili na Pikin festival. Avtobusi so nas odpeljali v Velenje.

Pika Nogavička - Katja nas je že nestrpno čakala. Ko smo izstopili, smo šli malicirati na pomol. S pomola je bil lep razgled na Velenjsko jezero. Videli smo tudi pristrčne labode. Po malici smo šli na delavnice, kjer sem izdelala sliko z odtisom plastenek in igro memori. Nato smo se odpravili v Pikino mestno hišo, kjer smo spet izdelovali. V Pikini mestni hiši so bile žive glave. Ta dogodek mi je bil najbolj všeč, saj smo jim lahko dajali hrano. Del Pikinega festivala je bil tudi, da smo zamenjali igrače. Čas je hitro minil in morali smo se odpraviti iz mestne hiše. Pogledali smo si tudi Pikino mesto.

Pot nas je vodila v gledališče v centru Velenja, kjer smo si ogledali predstavo Gozd raja. Ko se je predstava končala, smo se s težkim srcem poslovili od naše vodičice Katje. Avtobusi so nas že čakali. Vstopili smo in se odpeljali v šolo. Ta dan mi je bil nepozaben. Če bi imela možnost, bi še enkrat šla na Pikin festival.

Sara Merc, 4.a

Šli smo na pikin festival v Velenje. Peljali smo se z avtobusom. Na avtobusu smo spoznali piko majo. Z njo smo šli do jezera in tam pojedli malico. Nato nam je pokazala pikino mestno hišo. V njej smo lahko zamenjali igrače. Tam so bile delavnice. Lahko smo naredili svoje izdelke. Kasneje smo šli gledat predstavo. Po predstavi smo se posladkali. Siti smo se poslovili od pike maje in se veselo odpeljali domov.

Ana Ertl, 3.B

Pravljičica o norih fantih

Nekoč so živeli fantje, bila jih je velika gruča in vsi so občudovali eno in isto dekle. Zato so se zanj čisto vsi prepirali. Nekega dne pa so se odločili, da pojdejo do dekleta, ki je bila tako lepa, da je niso znali opisati. Dekle je neke-

ga dne reklo, da kdo jo bo znal lepše opisati, ga vzame. In res je bilo tako. Ampak nihče je ni znal opisati, a ta čas se je nekdo zglasil iz velike gruče in rekel, da jo bo on znal opisati. Ta deček je bil zelo pameten, saj je vedel, da je $2 \times 3 = 10$, da je po noči sonce, po dnevi pa luna, da zvezde svetijo samo po dnevi. Bil je v glavnem zelo pameten. In tako jo je začel opisovati v pesmici, ki se je rimala. Povedal ji je, da glavo ima kot zeljnata glava, lase kot kača, nos kot kos, ki sedi na hrastovi veji, oči velike kot majhna miš, usta taka kot slon, zobe kot rešeta na kletki, vrat kratek kot žirafin, veliko podolgovato široko telo. Tako se je dekle strinjalo z lepoto njegovih besed in ga vzelo za moža. Nato sta tudi onadva imela gručo malih pobalinov, veliko njivo in prelep umazan dom, v katerem sta srečno živela do konca svojih let.

Ana Čuš, 6. b

Tri gospe

Tri gospe so šle na potovanje. Dve sta odšli iz vasi, tretja pa ni šla iz mesta. Peljale so se z avtom brez strehe, brez oken, brez sedežev, brez tal in brez gum. Ko so prispele, so pozabile tri kovčke. Dva sta bila težka, tretji pa ni bil lahek. Šle so v tri trgovine. Ena ni imela stekel, drugi dve pa sta bile samo iz sten. Bilo jim je dovolj potovanja, zato so odšle domov. Dve nista vedeli, kje sta bile doma, tretja pa je pozabila.

Monika Muhič, 6.B

Junaki z ladje Argo

Nekoč je živel Jazon. Moral bi biti kralj, a ga je njegov stric ogoljufal z zlobnim načrtom. Strica je velikokrat prosil, naj mu da prestol. A stric je takoj poklical stražarje. Nekega dne pa ga je stric zlobno poklical, in mu rekel, da mu naj Jazon prinese tri kozarce jagodnega zlata. Jazon je zbral najmočnejše možake, kupil je največjo in najlepšo ladjo, zraven pa si je vzel hrane za celih 5 let. Jazon je svojo ekipo poimenoval Argonavti. In že so izginili v daljavi

in morju. Naenkrat pa se na ladji pokaže boginja vode in podvodnih jam. Naroči jim, da če bodo kdaj zašli na dve poti, da naj nikoli ne zavijejo na desno stran. Ubogali so jo in nič se jim ni pripetilo. Prišli so na otok Hispaniola. Tam so vladali trije kralji, ki so se borili za svoj prestol. Argonavti so veselo sprejeli. Dobili so hrano, pijačo in posteljo kar za 3 dni. Ko pa so se Argonavti ravno hoteli odpraviti, pa jim je najstarejši kralj iz ozadja zaklical, da naj malo počakajo. Počakali so in kralj oziroma Abul jim je dal zemljevid, ki so ga v tistih krajih imenovali Svečani zemljevid. Bil je tako kot kompas, oziroma boljši. Nato je prišel še stražar in Argonavtom ponudil vrečo zlatnikov. Argonavti tega sicer niso mogli sprejeti, a stražar jim je rekel, da on več ne rabi. In tako so Argonavti končno lahko odšli dalje po svetu. Jazon je na glas rekel vsem, da bodo šli k boginji prihodnosti. Toda zaradi Svečanega zemljevida so se takoj pojavili tam. Boginja prihodnosti jih je videla in je sama prišla k njim. Argonavti so hoteli izvedeti, kako se jim bo godilo. Toda boginja je bila pametna in spretna zato jim je zastavila to uganko: Kaj je lepše od zlata, svetlejšje od bisera in boljše od jagode? Jazon je to uganko že poznal, saj mu jo je pred smrtjo očeta oče povedal. Jazon je rekel: Lepše od zlata je sreča, svetlejšje od bisera je varnost, boljše od jagode pa je prijateljstvo. Boginja se ni dala in je postavila še eno uganko: Kaj je boljše od vode, kaj je boljše od boginje in kaj je lepše od žene? Sedaj pa se je možak iz ozadja oglašil in rekel: Boljše od vode je topel dom, boljše od boginje je sreča ter ljubezen. lepše od žene pa je biti ljubljen in spoštovan in ne vržen iz družbe zaradi nekaterih osebe. Boginja je le mogla priznati, da je prav in povedala jim je, da se jim bo dobro godilo. No in tako je Jazon odprl zemljevid in rekel: Hočem biti na otoku, kjer je jagodno zlato. In že so bili tam. Tam pa je vladal pošten in prijazen star kralj, ki je nadvse maral oliko in prijaznost. Klicali so ga Bozijs. Jazon se mu je zdel dober človek in zato ga je sprejel v

svojo grad. Tam pa je stanovala tako lepa služkinja, da se je Jazon zaljubil vanjo. No in tako je prišel Jazon k Bozijsu. Jazon je Bozijsu rekel, da potrebuje tri kozarce jagodnega zlata. Bozijs se je takoj hotel znebiti jagodnega zlata. In mu ga je dal. Preden pa je Jazon šel, ga je Bozijs opozoril, da naj pazi, saj jagodno zlato prinaša nesrečo. Jazon je pozorno poslušal kako se naj brani pred pošastmi. Toda vedno je omenjal služkinjo v katero se je Jazon zaljubil. In zato si je Jazon preden je šel z sabo vzel služkinjo. Na ladji so se spoznali in Jazon je ugotovil da je služkinji ime Jona. No in tako so pluli in Jazon je pomislil na zemljevid, a mu je padel v morje, ko je gledal ribe. In tako so ostali brez njega. Ampak naenkrat se je pred ladjo pokazala strašna kača, toda Jona je stopila pred njo in nekaj zašepetala. Kača se je razkosala na 37 delov in padla v morje. Jazon ni mogel verjeti in je Jono zaprosil za roko. Jona se je strinjala, in postala sta par. In od takrat ni bilo več nobene pošasti, otoki so bili mirni, voda ni bila razburkana. In nato so prišli končno domov. Tam pa jih je že čakal Jazonov stric. Jazon mu je dal jagodno zlato in mu ukazal, da mu naj sedaj preda prestol. Toda stric ni hotel. A zato so ga boginje kaznovale in mu namenile smrt. In ko je tako stric umrl po petih dneh, je Jazon zasedel prestol. In tako je Jazon postal kralj, Josa pa ni bila nikoli več služkinja, saj je postala kraljica morja, voda in gorovij. Jazon in Josa sta imela sedem otrok in živela sta dokler nista umrla. Mogoče še sedaj živita. Kdo ve?

Maša Fras, 4.a

Štiri srebrne na Cankarjevem tekmovanju

22. 1. 2015 je na OŠ Borisa Kidriča potekalo regijsko Cankarjevo tekmovanje. Udeležila so se ga tudi naša dekleta iz 8. in 9. razreda. Srebrna priznanja so prejele Anamarija Lajh, Urška Horvat in Eva Kuhar iz 8.b ter Larisa Kumer iz 9. a. Čestitamo!

Mentorica: Doroteja Kstanjavec

Malečnik 2014

V četrtek in v petek, 2. in 3. oktobra, je potekala 30. otroška kiparska delavnica v OŠ Malečnik, ki že nekaj let velja kot mednarodna. Zaradi tega smo bili letošnji trije udeleženci te delavnice toliko bolj prijetno presenečeni, da smo dobili možnost sodelovanja, saj bi lahko zasedel naše mesto kateri drug učenec iz naše šole. Ti trije, ki smo manjkali pri običajnem pouku dva dni, smo bili: Vid Forštnarič, Blaž Plohl in jaz, Anja Lenart. Z likovno mentorico Olgo Zorko smo se zgodaj zjutraj odpeljali iz Markovca. V Ptuj smo se usmerili na cesto za Grajeno in bilo je kar nekaj časa, da smo se prebudili z razgovorom o našem delu, saj je bilo do Malečnika kar daleč.

O izbiri lesa, o materialu in o poteku dela nas je učiteljica seznanila že prejšnje dni. Prepustila nam je tudi v razmislek ali bomo izdelovali skulpturo iz hloda, ki bi ga morali sami izlubit, ali bomo rezbarili relief iz lesene plošče, ali bi naredili kaj montažnega, ... Odločili smo se, da si bomo poiskali hlod in ga obdelali. Kakšno bo to deblo - mokro ali suho, bo to deblo lipe ali smreke, bo z grčami, ... pa nismo vedeli. Zato si je bilo težko zamišljati motiv, še preden smo hlod sploh videli. Pa kljub temu smo med vožnjo imeli kup idej, vendar nobena ni bila z navdušenjem vseh potrjena. Ciljali smo na sovo.

Ko smo prispeli in končno našli parkirni prostor, smo se po sprejemu in otvoritvi kiparske delavnice lotili iskanja prostora na dvorišču ob šoli, kamor bi postavili delovno mizo. Bilo je veliko udeležencev, učencev in mentorjev iz večjih šol, ki pa so bili še hitrejši od nas in so si že pred nami rezervirali mesta pod šotorom. Imeli smo srečo, da ni deževalo, kot je bilo napovedano, saj smo si opredelili delovno mesto ob robu šotora. Skrbno smo pregledali našažagana debela, ki so ležala ob robu dvorišča. Izbrali smo tisto, ki nam je najbolj ustrezalo. Pripravili smo si orodje in se lotili dela. Začeli smo s skubljenjem lubja. Še vedno nismo vedeli, kaj bomo naredili. Imeli smo nekaj idej, vendar se nam niso zdele prave. Po predlogu učiteljice smo si začrtali izsek po dolžini debla. Priskrbeli smo gospoda žagarja, ki je začrtani kos lesa tudi odžagal. Tako smo spremenili prvotno formo debla. Od tod naprej je bilo lažje priti do novih idej. Spomnili smo se na našo reko Dravo ter na našega koranta. V rokah smo imeli kredo pa tudi različna dleta in bate smo imeli že pripravljene na mizi. Zarisali smo dve spiralni črti vzdolž zarezanega debla in v spodnjem, obsežnejšem delu debla. To naj bi ponazarjalo valovanje vode, obenem pa naj bi udi spominjalo na korantov jezik. Občasno se je posvečal našemu ustvarjanju tudi skupni mentor kiparske delavnice, kipar Marjan Drev. Zadal nam je veliko inspiracij in s tem nam je zelo pomagal. Prinesel je vrbovo vejo iz neke druge skupine in predlagal, da naj bi si priskrbeli čim več takšnih vej, saj bi jih lahko napikali na vrh glave. Seveda bi bilo potrebno predhodno v les navrtati luknje. Ponazarjala naj bi prisotnost energije, ki se prepleta po lesu. Sledila je ma-

lica in bili smo nestrpni, saj smo bili na pravi poti, da uspemo narediti zanimiv kip, čas pa nas je neusmiljeno preganjal. Po malici smo pričeli z dletanjem. Pošteno so nas že bolele roke, ko smo se odpravili na kosilo. Bili smo že utrujeni, saj smo bili več ur usmerjeni v zarisane točke, ki smo jih morali pravilno in precizno zdletati. Kljub temu smo še nadaljevali z delom. Bali smo se, da v naslednjem dnevu ne bomo uspeli vsega narediti. Ob pogledu naokrog smo opazili, da je kar veliko skupinic že pospravilo in odšlo. Ščasoma smo tudi mi pričeli pospravljati. Zaključili smo z delom v prvem dnevu. Odpeljali smo se domov. Drugi dan smo se ob isti uri zbrali v Markovcih, od koder nas je učiteljica zopet odpeljala v Malečnik. Bilo je kar nekaj fotografij in nekaj drugih ljudi, ki so občudovali nastajajoča dela. Tudi z drugimi učenci smo že bolj kontaktirali. Naredila se je skupna fotografija kot spomin na trideset let obstoja kiparske delavnice. Prisotnih je bilo kar 24 šol. Bili so tudi učenci in mentorji iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije in Rusije.

V tem dnevu je bilo veliko lažje, saj si nismo več belili glave z idejo ali se mučili z odstranjevanjem lubja, temveč smo samo še dokončali naš izdelek. Priskrbeli smo si vrbove valovite veje, navrtali smo luknje, v katere smo te veje tudi napikali. Ob pogledu na celoto naj bi te veje sproščale energijo iz vsebine obdelanega lesa. V tem dnevu smo veliko brusili. Učiteljica strojno, mi pa ročno. Pojavilo se je vprašanje, kako nasloviti izdelek. Priznati moram, da ni bilo enostavno. V procesu barvanja našega kipa smo razmišljali o naslovu. Korant - Drava, ti dve besedi naj bi bili izhodišče za naš problem. Nazadnje smo naslovili »Korant pri Markovskem jezcu«.

Umazani, prašni, utrujeni, ob vsem tem pa tudi zadovoljni, smo zraven naslova izdelek opremili z napisom šole, avtorjev in mentorice. Prenesli smo ga v notranji prostor k ostalim izdelkom, vrnili smo orodje, se zahvalili še nekaterim prisotnim organizatorjem in se napotili proti avtu. Stresli smo oblačila in ugotovili, da smo žejni. Zato nas je učiteljica na poti proti domu povabila na sok.

Izdelki udeležencev FORMA VIVE so bili v mesecu novembru 2014, s svečano otvoritvijo, razstavljeni v galeriji KULT 3000 v Ljubljani, nato je razstava potovala po Sloveniji, na Hrvaškem, Bosni in Hercegovini Rusiji in v Srbiji. Konec prejšnjega leta smo jo imeli tudi na naši šoli.

Prijeten je bil občutek, videti zraven zelo dobrih izdelkov tudi izdelek, ki smo ga mi naredili.

Anja Lenart, 8.a

Mala Groharjeva kolonija

Tudi letos je v Škofji Loki potekala tradicionalna Mala Groharjeva kolonija, ki smo se je ob koncu septembra udeležile tudi učenke osnovne šole Markovci, in sicer: Meri Potočnik iz 7. razreda, Doroteja Kolenko iz 8. razreda in jaz, Tea Korošec, ki

obiskujem 9. razred.

Skupaj z učiteljico Olgo Zorko smo se odpravile že nadvse zgodaj, ob 6. uri, ker je do Škofje Loke kar precejšnja pot. S šolami ptujskega okolišja smo »napolnili« en avtobus in se še vedno zaspani odpravili. Z nekaj postanki smo v mesto, polno bogate zgodovine, prispeli okrog 10. ure. V Škofji Loki se je zbralo veliko nadobudnih umetnikov z več kot 30 osnovnih šol, ki so se odločili preizkusiti svoje likovne sposobnosti. Spoprijeli smo se z nalogo, v 8 urah narisati ali naslikati podobno Škofje Loke, ozkih ulic, zanimivih zgradb, znamenitosti in skritih kotičkov starega mesta. Tako smo se kar nekaj časa sprehajale po ulicah Škofje Loke in iskale popoln motiv za risanje. Mene je najbolj pritegnil most nad reko Soro, obdan z zelenjem, medtem ko je Meri našla navdih pri risanju zanimive stavbe in Doroteja pri risanju okrašenega okna. Uporabili smo lahko poljubne tehnike. Medtem, ko sva z Meri risali s pastelom, je Doroteja risala z ogljem. Bil je popoln dan za likovno ustvarjanje, saj je bilo veliko sonca in prijetno toplo.

Zanimivo pri tej koloniji je risanje na prostem, pred vsemi ljudmi, česar nismo vajeni, saj je naše slike običajno ocenjevala le naša učiteljica, ne mimoidoči ljudje, ki so spremljali potek nastajanja naše risbe, se pri kateri tudi ustavili, da so si jo podrobneje ogledali in včasih pokomentirali. Najbolj zanimivi so bili mali otroci, katerim se je že packa na sliki zdela umetnost. Ob dveh smo imeli kosilo, da smo si lahko malo spočili prste in razmislili o risbi ter s polnim trebuhom nadaljevali. Ko smo risbe končale, smo jih oddale v Sokolskem domu.

Ob 15. uri je bilo v Mali galeriji Občine Škofja Loka odprtje razstave nagrajenih del lanskoletne kolonije, zvečer pa so bila razstavljena tudi naša dela letošnje kolonije.

Po končanem programu smo se vrnile v domači kraj z malo utrujenimi prstki, a bogatejše za eno veliko ustvarjalno izkušnjo.

Tea Korošec, 9. a

OBČINA MARKOVCI
Ž U P A N
Markovci 43, 2281 MARKOVCI

Na podlagi 2. člena Odloka o ustanovitvi, organizaciji in načinu dela vaških odborov Občine Markovci (Uradni vestnik Radio Tednik Ptuj št. 7/99 in 4/11, ter Uradno glasilo slovenskih občin 7/15)

sklicujem
Zbore občanov občine Markovci.

NASELJE	DATUM ZBORA	URA	LOKACIJA
ZABOVCI	2. 3. 2015	19:00	gasilski dom
MARKOVCI	2. 3. 2015	17:00	gasilski dom
NOVA VAS	3. 3. 2015	17:00	gasilski dom
STRELCI	4. 3. 2015	16:30	vaški dom Prvenci
PRVENC	4. 3. 2015	17:30	vaški dom Prvenci
BOROVCI	4. 3. 2015	19:30	gasilski dom
SOBETINCI	5. 3. 2015	17:00	gasilski dom
STOJNCI	9. 3. 2015	17:00	gasilski dom
BUKOVCI	9. 3. 2015	19:00	gasilski dom

Markovci, 25. februar 2015

Milan GABROVEC, prof.
župan

Vabilo društvom in posameznikom k oddaji prispevkov za naslednjo številko Lista iz Markovcev

Spoštovani, vabimo vas, da s prispevki popestrite občinski časopis in občane seznanite z aktualnim dogajanjem vašega društva ali vasi. Veseli bomo prav vsakega članka. Nova številka Lista iz Markovcev bo izšla predvidoma v začetku meseca maja 2015. V kolikor bi želeli sodelovati v naslednji številki, vas vabimo, da vaše prispevke in slikovni material pošljete na naslov markovski.list@gmail.com do 20. aprila oziroma po dogovoru. Za vsa morebitna vprašanja se lahko obrnete na člane uredniškega odbora. V pričakovanju vaših prispevkov vas lepo pozdravljamo! Uredniški odbor: Ivan Golob, Patricija Majcen, Anton Majerič, Marija Prelog, Irena Pukšič in Alenka Rožanc.

LIST IZ MARKOVCEV je glasilo občine Markovci, ki glasilo tudi izdaja.

Uredniški odbor: Ivan Golob, Patricija Majcen, Anton Majerič, Marija Prelog in Alenka Rožanc. **Odgovorna urednica:** Irena Pukšič. **Lektoriranje:** Alenka Rožanc.

Oblikovanje: Patricija Majcen. **Tisk:** Grafika perfekt d. o. o. Natisnjenih 1250 brezplačnih izvodov.

Naslov uredništva: Markovci 43, 2281 Markovci. Telefon: 788 88 80.

Spletni naslov: www.markovci.si.

Veselo v vrtcu Markovci

V sklopu letošnjega kulturnega praznika in prihajajočega pusta smo v vrtcu Markovci povabili knjižničarko Liljano Klemenčič iz Knjižnice Ivana Potrča Ptuj in Brata Malek, Rekreacijsko-ustvarjalno društvo Eleja iz Ptuja. Liljano Klemenčič poznamo tudi kot avtorico slikanic Kurent in Kako je Evropa dobila ime, v četrtek, 5. februarja, pa smo jo spoznali še kot pravljničarko, ki zna otroke in odrasle popeljati v svet pravljic, kjer ni mej med resničnim in čudežnim. V njenem rdečem nahrbtniku se je skrivalo veliko lepih presenečenj. Pripravila nam je različne knjige: nekatere za najmlajše, spet druge za najstarejše otroke v našem vrtcu. Med pripovedovanjem pravljice so jo otroci poslušali z odprtimi usti, na koncu pa so še kar sedeli in čakali na več. Čas, ki smo ga preživeli z njo, je hitro minil.

Naslednji dan sta v goste prišla animatorja Malek iz Rekreacijsko-ustvarjalnega društva Eleja, ki si prizadevata skozi različne oblike druženja in zabave spodbujati in ohranjati telesne, miselne in ustvarjalne sposobnosti otrok in drugih. Ob preprosti sceni sta brata Malek kot klovn in nerodne cirkuške živali otroke spodbujala h komunikaciji, k plesu, čaranju in žongliranju. Pri svoji predstavitvi sta bila popolna, enkratna in za otroke zagotovo popolno doživetje. Predstava, ki naj bi trajala 45 minut, se je raztegnila na uro in 15 minut. Na koncu sta vsakega otroka obdarila še s posebej oblikovanim balonom. Veselje in navdušenje je bilo brezmejno.

Ob obeh obiskih, tako pravljničarke Liljane Klemenčič kot animatorjev Malek, sem spoznala, da res ni lepšega na svetu, kot videti otroke nasmejane in zadovoljne.

Erika Janžekovič

Teden otroka v vrtcu

V vrtcu Markovci smo ob Tednu otroka pripravili vrsto dejavnosti. V tem tednu smo vzgojiteljice posebno pozornost posvečale igri in tistim dejavnostim, ki jih otroci sami izberejo

in v njih z veseljem sodelujejo ter so neprecenljive pri razvoju otrokovih socialnih, intelektualnih in spoznavnih veščin.

V ponedeljek smo pripravile gledališko predstavo, Zverinice iz Rezije, ki smo jo odigrale učencem od 1. do 5. razreda OŠ Markovci in otrokom iz vrtca. Otroke smo popeljale v svet pravljice in jim ob tem zaželele veliko smeha in veselja v tem tednu. Nato so sledile dejavnosti po igralnicah, izdelovanje, risanje in ustvarjanje na temo predstave. Že navsezgodaj v torek je po vrtcu zadišalo, saj smo z otroki pripravljali sladice iz jesenskega sadja, ki so ga otroci prinesli od doma. Nekateri so kuhali kompot, drugi pripravljali sadne solate in sadna nabadala s čokoladno in smetanovo prilogo. Zanimive aktivnosti so se nadaljevale tudi v sredo. Pripravili smo delavnice v popoldanskem času, kjer so otroci skupaj s straši izdelovali glasbila iz odpadnega materiala. V igralnicah, kjer so ustvarjali, je bilo zelo sproščeno in veselo vzdušje, saj so starši zavzeto sodelovali. Vsi skupaj smo se zbrali v avli, kjer so preizkusili glasbila in vsi skupaj zaigrali na znano besedilo Mi se mamam radi ...

V petek smo pripravili zaključno zabavo ob iztekajočem se tednu otroka veselo rajanje ob glasbi. Vsaka igralnica je pripravila plesno točko, ki jo je popestrila s plesnimi kostumi, ki smo jih izdelale vzgojiteljice z otroki. Bilo je zelo plesno in veselo, saj smo vsi zelo uživali ob glasbi in rajanju. Za dobro voljo in smeh na obrazu je poskrbelo jesensko sonce, ki je sijalo skozi okno.

Nataša Pišek

Projekt Tek podnebne solidarnosti

V vrtcu Markovci smo aktivno izvedle projekt Tek podnebne solidarnosti.

Sklop je potekal cel teden. Otrokom smo približale temo z zgodnico, kjer so otroci spoznavali svet, različna podnebja, celine, kulture. Osveščale smo jih, kako pomembno je, da skrbimo za naše podnebje, o tem, kako lahko mi pri tem pomagamo, kako varčujemo z vodo, z elektriko, z odpadki ...

Otroci so ob teh aktivnostih osveščali tudi svoje najbližje. Rezultati so bili vidni, otroci so osvojili pomen tega projekta.

Projekt smo zaključili s tekom. Tekli so vsi otroci, povezali smo se tudi z lokalno televizijo in s sredstvi obveščanja. Izdelane majice smo razstavili v vrtcu.

Martina Majcenovič

NAJ FOTOGRAFIJA POMLADI

Ste v fotografski objektiv ujeli zanimiv motiv? Uredniški odbor Lista iz Markovcev organizira natečaj za najboljšo fotografijo na temo pomladi. Prihajajo toplejši meseci in z njimi prebujajoča se narava, ki v sebi skriva najlepše trenutke. Vabljeni ste, da jih fotografirate in sodelujete v natečaju za najboljšo fotografijo. Izbrana fotografija bo objavljena v naslednji številki občinskega časopisa.

Vaše fotografije pričakujemo do 20. aprila 2015 na elektronski naslov: markovski.list@gmail.com ali na naslov uredništva Občina Markovci, Markovci 43, 2281 Markovci s pripisom Naj fotografija pomladi.

Uredniški odbor

Rdeči Križ in Karitas z roko v roki

Lani je krmilo OORK (občinskega Rdečega križa) prevzela Valerija Šmigoc, ki je doma v Stojncih, po stroki pa je medicinska sestra in zaposlena v Domu starejših v Ormožu. Naloga tajnice je prevzela Marija Jaušovec iz Borovcev, blagajniške naloge pa še naprej opravlja Jožica Korošec iz Zabovcev. Voditeljica župnijske Karitas je že četrto leto Marinka Kostanjevec, ravno tako iz Stojncjev.

Povabili smo ju, da nam predstavita delovanje obeh prostovoljnih združenj v naši občini.

Ga. Valerija, prosila bi vas, da nam ob novi predsedniški funkciji predstavite vašo vizijo OORK.

Najprej bi se upravnemu odboru želela zahvaliti za zaupanje, predvsem bivši predsednici, ki mi je še vedno v veliko pomoč in deluje kot podpredsednica. Naše prostovoljno delo temelji predvsem na osveščanju naših občanov, zato bomo še naprej nadaljevali z različnimi predavanji. Aktivnosti so odvisne tudi od financ, saj so nekateri predavatelji plačljivi in je odvisno, koliko bomo za promocijo zdravja in donatorskih sredstev uspešni na občinskem razpisu. Zaradi omejenih finančnih sredstev smo se tudi za obveščanje občanov odločili, da uporabljamo splet, radio in tudi g. župnika prosimo, da pri maši oznani. Seveda so nam predavanja pomembna zato, da ljudje začnejo razmišljati o sebi, njihovem zdravju in da tudi zase kaj naredijo v fizičnem in duševnem smislu.

Kako pa poteka delo na terenu oz. v našem okolju? Naloga prostovoljcev RK je, da delujejo med ljudmi.

Res je, nastopamo skupaj s sodelavkami Karitas. Težko se je predvsem približati ljudem, kjer morda že veš, da potrebujejo pomoč in se ne želijo izpostavljati, pa naj bo ta pomoč zgolj za prehranske izdelke ali morda konkretno finančna pomoč. S finančnimi sredstvi mi ne razpolagamo in tako se organiziramo skupaj s Karitas in gremo v akcije.

Kaj točno to pomeni?

Lani smo npr. pomagali družini Kolarič, kjer so se najbolj izkazale prostovoljke ravno iz Bukovcev. Pozabile so na svoje družine in na čas, ki so ga porabile, da so obiskale sovaščane in jih prosile za prostovoljne prispevke po svojih zmožnostih. Zbrale so približno 1.200€ pomoči.

V oktobru smo pod okriljem RK izvedli nabiralno akcijo po celotni občini za poplavljenih v Kostanjevici, s katerimi smo navezali stike. Lepo so se nam zahvalili in ugotovili, da v Cerknici veliko bolj potrebujejo naša zbrana sredstva kot oni sami. Tako smo poleg Karitas za sodelovanje prosili še turistično društvo, gasilce in tudi nekaj članov godbe na pihala nam je pomagalo. Ljudje so se več kot uspešno odzvali, saj smo zbrali 4.400€. V novembru se nas je nekaj predstavnikov odpeljalo v Cerknico, kjer so nas prisrčno sprejeli predstavniki območnega združenja RK Cerknica in skoraj niso mogli verjeti, da še obstaja takšna solidarnost med Slovenci. Razložili smo jim, da pomagamo in vračamo pomoč, tako kot smo jo pred več kot dvema letoma prejeli mi, ko so nas ogrozile poplave. Zame osebno je bila to izredna izkušnja, saj smo sredstva predali dvema družinama, ki sta ostali pravzaprav brez doma in jim je ta denar še kako prav prišel. Še enkrat se zahvaljujem vsem občanom za darovano.

Kako pa je z obiski starejših?

Na tem področju še nimamo dodela-

Foto: Marija Prelog

Predsednica OORK Valerija Šmigoc in vodja župnijske Karitas Marinka Kostanjevec

nega koncepta in prostovoljke se bolj same znajdejo po vaseh, predvsem v predbožičnem času, ko imamo željo, da obiščemo naše občane, ki imajo že res visoko starost. Za Markovce vem, da zelo dobro sodelujejo z vaško skupnostjo, v Novi vasi je celo občinski svetnik Anton Kekec svojo sejnino namenil za skromna darila njihovim starejšim sovaščanom, za kar se mu tudi zahvaljujem. V Stojncih, ki so velika vas, je tudi veliko starejših, ki so stari nad 85 let. Obiskujejo jih člani vaškega odbora in predstavniki Društva upokojencev Markovci. Naša naloga je, da pridobimo donatorska sredstva. Čeprav so ta darila skromna, so jih starejši veseli.

Kako pa deluje podmladek RK v osnovni šoli?

Otroci so aktivni v dveh večjih projektih, to sta Markovo bazar na Markovo nedeljo in Drobtinice v oktobru ob svetovnem dnevu hrane. Ne smem pozabiti medgeneracijskega srečanja v domu starejših v Muretincih, kjer ravno tako sodelujejo. Želimo si, da bi v prihodnje več staršev podprlo in vključilo svoje otroke v podmladek Rdečega križa.

Se vam ne zdi, da je to najbrž povezano tudi s tem, da imajo ljudje slabo mnenje o vodstvu RK Slovenije v preteklosti?

Morda res, toda naši občani morajo razumeti, da prostovoljci na lokalni ravni nimamo prav nič z vodstvom in tudi vpliva nimamo. Tam je nekaj ljudi zaposlenih in so plačani, mi pa to delamo zgolj zato, ker se nam zdi prav, da humanitarne organizacije morajo delovati v družbi. Najbolj prav je, če delujejo na prostovoljstvu, tako kot se je to začelo pred več kot 150 leti.

Kakšni so vaši načrti v tem letu?

Predvsem bi prosila občane, da sledijo obvestilom in se udeležujejo naših različnih dogajanj, saj je to namenjeno njim. V začetku februarja smo že izvedli predavanje o sladkorni bolezni, 12. marca pripravljamo zelo zanimivo predavanje o pridelovanju hrane po biodinamiki. V aprilu pripravljamo v sklopu občinskega praznika sprejem za naše krvodajalce. V zahvalo jim pripravljamo ogled enega izmed slovenskih krajev. Imamo kar nekaj idej in predlogov za prihodnost, tako da nam dela ne bo zmanjkalo.

Ga. Marinka, predstavite nam delo župnijske Karitas.

Dopolnila bi Valerijo, da je kar nekaj prostovoljk, ki delujejo tako v Karitasu kot Rdečem križu, zato tudi lahko

tako dobro delamo skupaj. Delo si kar samoumevno razdelimo. To se mi zdi ključnega pomena, saj se lahko pohvalimo, da smo eni redkih, ki tako uspešno delujemo skupaj.

Katere naloge pa to so?

Predvsem je to pri delitvi hrane, ki jo prejemo iz evropskih sredstev. V decembru in januarju smo prejeli hrano tako RK kot Karitas. Hrana je še vedno na zalogi in ljudje, ki čutijo, da jim lahko pomagamo v obliki osnovnih prehranskih živil, naj pokličejo prostovoljke in jim bomo pomagali. Prejeli smo moko, riž, olje in mleko za 150 oseb. V prostorih imamo pod župnijsko dvorano skupni prostor za oblačila, za kar se še posebej zahvaljujemo našemu g. župniku, da

nam je to omogočil že pred leti. Tudi to, da občani lahko oddajo svoja oblačila, ki so še za uporabo in jih kdo pride iskat, so se ljudje že navadili. Morda se zdaj občuti upad oblačil, ko so se na terenu pojavili različni kontejnerji za tekstil. Prostori Karitas so odprti vsak prvi ponedeljek od 16. do 18. ure, ko ljudje lahko oddajo ali prejmejo oblačila.

Kako pa v Karitasu potekajo izobraževanja?

Seveda se sodelavci Karitas moramo ravno tako nenehno izobraževati. Organizira jih dekanjska Karitas in ravno v januarju smo se tudi mi udeležili predavanja na Ptujju, ki ga je izvedla dr. Gamse o demenci. Drugače pa se župnijske Karitas sestajamo enkrat mesečno, vsaki drugi torek v drugi fari. Lani v novembru smo ravno mi bili gostitelji vseh župnijskih Karitas, ki spadajo v dekanjsko Karitas Ptuj-Zavrč. Naša srečanja potekajo v duhovnem vzdušju, saj najprej zmolimo in zapojemo, nato farni župnik predstavi duhovne misli, nato pa vsaka fara poroča o svojem delu in različnih materialnih potrebah.

Za svojo nalogo smo prevzeli tudi pisanje božičnih in velikonočnih voščilnic našim starejšim faranom.

Skupaj z RK se sproti dogovorimo, česa se bomo lotili. Ne smemo pozabiti, da se vsake toliko časa izvajajo tudi krvne meritve; merjenje pritiska, krvne vrednosti maščob, holesterola in sladkorja, ki jih obišče precej ljudi. Meritve se izvajajo med obema mašama.

Spoštovani prostovoljki, želim vama uspešnega sodelovanja. Naj ljudje pridejo do spoznanja, da sta vidve in vsi, ki se trudijo pomagati sočloveku na tak ali drugačen način in ne obrnejo hrbta, dober vzgled za kvalitetnejšo sobivanje ljudi med seboj.

Marija Prelog

STRELEC d.o.o.
PREVOZNIŠTVO IN ZEMELJSKA DELA

Janko STRELEC

Stojnci 122, 2281 Markovci
TEL.: 02/ 766 37 71, GSM: 041 651 521

- gradbena mehanizacija
- prevoznništvo
- izposoja kompresorjev
- tlakanje
- zidanje in betoniranje ograj in opornih zidov
- izdelava in priklopi kanalizacij

Vsem občankam in občanom občine Markovci ter našim strankam želimo vesele velikonočne praznike!

Aktivnosti članic Društva podeželskih žena

Ocenjevanje krofov

Na 14. ocenjevanje pustnih krofov (krapčičov), ki ga organizirata Društvo podeželskih žena občine Markovci in Kmetijska svetovalna služba pri KGZS, KGZ Ptuj, je letos prispelo 14 vzorcev. Ocenjevalni komisiji je predsedovala Marija Horvat, članice pa so bile Bernarda Trafela, Terezija Bogdan in Darinka Meznarič. Komisija je imela tudi letos težko delo, saj so bili krofi zelo lepi in okusni. Devet vzorcev so prinesle članice domačega društva, preostali pa so bili od drugod. Letos se je ocenjevanja krofov udeležil tudi moški tekmovallec iz Dornave. Naj krof za leto 2015 je ocvrla Marija Korošec iz Zabovcev 40. Verjetno ji je to uspelo z dobro moko, ki jo meljejo v njihovem mlinu. Ocenjevanje je potekalo v prostorih župnijske dvorane.

Članice društva smo se 6. decembra 2014 sestale na 15. rednem občnem zboru, tokrat v gasilskem domu v Markovcih. Gostiteljice so bile članice društva iz Markovcev in Zabovcev. Kot je običaj, smo pregledale delo društva v letu 2014. Skozi celo leto so bile ob sredah organizirane delavnice ročnega izdelovanja v prostorih gasilskega doma Nova vas. 8. februarja je potekalo trinajsto ocenjevanje pustnih krofov. V pustnem času je veliko naših članic sodelovalo v karnevalskih skupinah, ki predstavljajo našo občino po Sloveniji in tudi v tujini. Marca smo se udeležile predavanja in tečaja kuhanja zdravju prijaznih jedi z naslovom Varovalna prehrana. Na materinski dan, ki ga obeležujemo 25. marca, smo si ogledale Varaždin z okolico in znano cerkev v Mariji Bistrici. Na prireditvah ob občinskem prazniku v aprilu smo kot vsako leto doslej aktivno sodelovale: spekle smo pecivo in pomagale pri strežbi gostov ob farnem žegnanju – Markovi nedelji; pomagale smo pri strežbi gostov, ki so se udeležili osrednje prireditve, naše članice so za ocenjevanje suhih sirekov, ki ga organizira Turistično društvo Markovci, izdelale sireke in tudi sodelovale v ocenjevalni komisiji. V maju smo s svojimi izdelki sodelovale na razstavi Dobrote slovenskih kmetij in osvojile visoka priznanja. V Zabovcih smo pripravile pogostitev za goste iz Litve. Junija smo nabirale nove moči v Biotermah Mali Moravci. Zaradi slabega vremena je kopanje v juliju odpadlo, v avgustu pa smo se veselo družile in sončile. Konec avgusta je bilo na vrsti kopanje krompirja po starem. Skupaj z drugimi smo se dobile pri gasilskem domu v Stojncih, odšle na njivo in nakopale ter nabrale krompir, ki smo ga nato še prebrale. Kljub slabemu vremenu je bilo popoldansko druženje v dvorani veselo. V septembru smo si ogledale Tuhinjsko dolino, v novembru pa smo okrasile farno cerkev ob zahvalnem

Senzorično ocenjevanje krompirja

dnevu. Sodelovale smo tudi pri pripravi in senzoričnem ocenjevanju krompirja. Ocenjevanje oziroma degustacija je potekala 14. novembra 2014 v gasilskem domu v Bukovcih. Organizator ocenjevanja je bila Kmetijska svetovalna služba pri KGZS, KGZ Maribor v sodelovanju s Kmetijsko svetovalno službo pri KGZS, KGZ Ptuj. Komisija je ocenjevala 12 različnih sort krompirja, ki so ga pridelali na Kmetiji Firbas v Moškanjcih. Sorte smo označili s številkami, tako da ocenjevalci niso poznali imen posameznih vzorcev. Krompir smo skuhalo in ocvrli, nato pa ocenjevali posamezne senzorične lastnosti.

Pri kuhanem krompirju smo ocenili barvo površine gomolja takoj po kuhanju, enakomernost barve prečnega prereza gomolja, spremembo barve po 20 minutah, razkuhanost, konsistenco (čvrstost), moknatost, vlažnost/suhost, strukturo gomolja, okus (aroma), tuj priokus in skupni vtis. Najboljše ocene je dobila sorta Adora, ki je čvrst tip krompirja za večnamensko uporabo.

Pri ocvrtem krompirju smo ocenjevali videz, barvo po barvni lestvici in njeno enakomernost, aramo (okus in vonj), teksturo, oljavnost, hrustljivost in skupni vtis. Tu so bile sorte precej različno ocenjene. Za skupni vtis je bila najboljše ocenjena sorta Desiree.

24. novembra smo se članice še enkrat srečale v gasilskem domu v Bukovcih in pod vodstvom Marije Horvat spoznavale, kako narediti čim boljše cmoke in narastke, s katerimi lahko popestrimo domače jedilnike.

Naše članice marljivo pomagajo in sode-

lujejo na prireditvah, ki jih organizirajo različna društva in vaški odbori. V zame-no lahko izpeljemo tečaje v kuhinjah po gasilskih domovih markovske občine. Udeležujemo se tudi prireditev in tekmovalj, ki jih organizirajo društva v drugih občinah. Članice smo zbrale različne recepte domačih jedi, ki smo jih kuhale na Grajenščaku. Jedi smo fotografirale in objavile v kuharski knjigi, ki jo lahko

dobite na sedežu LAS Društva bogastvo podeželja od Dravi in v Slovenskih goricah na Ormoški cesti 28 na Ptuj.

Ker so se približevali prazniki, smo se v gasilskem domu v Stojncih 11. decembra 2014 še enkrat zbrale in pripravljale jedi za slavnostno kosilo. Tokrat nas je z malimi skrivnostmi priprave dobrega kosila seznanil Vlado Pignar.

Slavica Strelec

5. tradicionalne koline

V Turističnem društvu občine Markovci smo aktivnosti v letu 2015 že 5. leto zapored pričeli s kolinami na stari način. Le te so se odvijale v vaškem domu v Novi vasi, in sicer 31. januarja, ko so mesarji že zgodaj zjutraj pričeli z delom. Tako kot nekoč so se tudi naše koline odvijale skozi cel dan in še pozno v noč. Člani so prikazali vsa opravila, ki spadajo k temu družinskemu prazniku. Ženske pa so poskrbele za več obrokov; zajtrk, malico - pri kateri ni manjkalo kisle juhe in jeter s kislim zeljem in kuhanim krompirjem in seveda obilno kolinsko večerjo. Za slastne »opalenke« iz krušne peči pa je poskrbela »teta Tila«, ki vsako leto, nasiti prenekatera usta.

Jasna Forštnarič

Foto: Irena Pukšič

Priprave za sajenje krompirja

Krompir sodi med poljščine, ki jih spomladi sadimo že zelo zgodaj, zato je potrebno, da za sajenje pravočasno pripravimo tla in gomolje ter sajenje opravimo v optimalnih razmerah za rast. Z nakaljevanjem gomoljev dosežemo zgodnejši pridelek, zato je slednje stalna praksa pri pridelavi zgodnjega krompirja. S sajenjem nakaljenih gomoljev, s kaliči, velikosti do 1 cm v dobro pripravljena tla, krompir vznikne 7 do 10 dni prej v primerjavi s semenskimi gomolji, na katerih so očesca na gomoljih bila samo prebujena. Zaradi tega do časa uničenja cime pri tem načinu pridelave pridelamo najmanj 3–5 t/ha več pridelka v primerjavi s sajenjem nenakaljenih gomoljev. Pravilno nakaljeni gomolji omogočajo takojšnjo rast mladih rastlin, s čimer podaljšamo čas rasti, s tem pa tudi pridelek pri pridelavi poznega krompirja, ki ga lahko namakamo. Če sadimo pravilno nakaljene gomolje dosežemo zaradi daljšega obdobja rasti višje pridelke tudi v primeru gojenja poznega krompirja brez namakanja v primerjavi s sajenjem nenakaljenih gomoljev. Nakaljeni gomolji imajo boljše pogoje za rast tudi v primeru okužb z belo nogo in belo trohno, ker krompir hitreje vznikne, zato je manj možnosti za škodo zaradi bolezni.

Za pravilno nakaljevanje gomoljev so primerni gomolji v obdobju mirovanja, kar dosežemo v optimalnih pogojih skladiščenja pri temperaturah 3 do 40 °C. Ker doma običajno ni pogojev za daljše obdobje skladiščenja večjih količin semenskega krompirja, ga v neprimernih pogojih ne skladiščimo dalj časa, temveč je gomolje takoj po nakupu potrebno pravilno nakaliti in dobro utrditi pred sajenjem. Za pravilno nakaljevanje je potrebno 5–6 tednov pred sajenjem. Če nakaljujemo gomolje z nekajdnevni dvigom temperatur na 15 do 200 °C, se takoj po obdobju mirovanja na gomoljih razvije samo en kalič, ki ga imenujemo vršni kalič. Gomolje držimo na tej temperaturi, dokler vršni ali apikalni kalič ne doseže velikost 0,5 cm, nato jih postavimo na nižjo temperaturo od 8–100 °C in na razpršeno svetlobo, da se kaliči utrdijo. Za utrjevanje poskrbimo z večkratnim prezračevanjem ob umetni svetlobi v zaprtih prostorih ali z utrjevanjem gomoljev zunaj, na mestih s prisotnim naravnim kroženjem zraka (veter). Temperature pri utrjevanju ne smejo pasti pod 1 do 20 °C pod ničlo, zato je včasih potrebno gomolje v hladnejših nočeh pokriti.

Najboljše rezultate nakaljevanja dosežemo v manjših platojih, vendar ta način zahteva veliko dela, zato za večje pridelovalce običajno ni primeren. Ti pogosteje opravijo nakaljevanje v vrečah ali v velikih zabojih. Pri nakaljevanju v vrečah je te potrebno obračati, enako je potrebno večkratno prelaganje gomoljev tudi pri nakaljevanju gomoljev pri večjih zabojih.

Sajenje krompirja

Sajenje krompirja opravimo, ko se tla do globine sajenja segrejejo na 80 °C. Običajno sadimo tako, da je zgornja stran gomolja najmanj 2–3 cm na težjih tipih tal oziroma 3–5 cm na lažjih tipih tal pod površino, ker je gomoljem tako zagotovljeno dovolj vlage za vznik. Najpogostejša globina sajenja gomoljev krompirja se tako giblje med 8–10 cm, tal pa pri predsetveni pripravi tudi ne obdelujemo globlje. Idealno pripravljena tla za sajenje krompirja bi morala biti pripravljena tako, da je med spodnjim delom gomolja in neobdelano plastjo pri predsetveni obdelavi 1–2 cm rahle zemlje. Tako posajen krompir hitro vznikne, zaradi česar je manj možnosti za okužbo z belo nogo.

Na manjših površinah sajenje najpogostejše opravljamo s polavtomatskimi sadilniki z ročnim vlaganjem, sajenje na večjih površinah pa se opravlja z avtomatskimi sadilniki, z zajemalkami ali avtomatskimi sadilniki za nakaljen krompir. Pri sajenju nakaljenega krompirja je potrebno paziti, da stroj ne lomi kaličev, ker bo v nasprotnem vzniklo manj stebel, vznik bo neenakomeren, obstaja pa tudi večja nevarnost okužb z bakterijami zaradi nastalih ran.

Pri sortah z večjim številom debelejših gomoljev in na lažjih peščenih tleh pri osipavanju moramo na vrh grebena dati dovolj zemlje, saj so v nasprotnem primeru gomolji zeleni oziroma neuporabni za prehrano.

Sorte

Na območju občine Markovci za sajenje za domačo pridelavo priporočamo med zgodnjimi sortami sorte Catania, Marabel, Colomba in Sylvana, za ozimnico pa sorte Mozart, Monte carlo in Desiree.

Draga Zadavec, univ. dipl. inž., specialistka za poljedelstvo

Catania

EVROPSKA UNIJA
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

REPUBLICA SLOVENIJA
Regionalna agencija ob Dravi in v Slovenskih goricah

Recepte zbrala Mojca Metličar, objavljeni so v zbirki receptov Bogastvo okusov podeželja.

Kuharski kotichek

ŽUPA (POMLAD)

Potrebujemo 2 l juhe, v kateri smo kuhali suho meso, ½ kg krompirja, zelje, kolerabo, zeleno, rumeno korenje, por, čebulo, česen, lovor, rožmarin, poper.

Juho ohladimo, z nje poberemo maščobo in jo vlijemo v glinen lonc. Dodamo na koščke narezan krompir, na drobno sesekljano zelenjavo in začimbe. Pokrijemo z glinenim pokrovom ali pa z zeljnimi listi in kuhamo na štedilniku. Zraven ponudimo popečen star kruh, nekatere gospodinje so dodale naribano kašo ali pa so na hitro naredile mlince.

PEČEN PIŠČANEC

Potrebujemo večjega piščanca ali kokoš, presno maslo, sol, peteršilj.

Očiščeno kokoš oplaknemo z mrzlo vodo, jo zunaj in znotraj posolimo in damo v njeno notranjost nekaj opranih, v raztopljeno mast namočenih peteršiljevih listov in kokoš zašijemo. Nato jo povaljamo v vročem presnem maslu, prilijemo malo vroče vode in pečemo v ne prevroči pečici eno uro. Med pečenjem jo pridno polivamo. Pečeno kokoš razrežemo, zložimo kose na krožnik, polijemo z omako, ki se je natekla od kokoši in obložimo s krompirjem ali rižoto.

KROMPIRJEVA ROLADA S KORENČKOVIM NADEVOM

Potrebujemo 3 jajca, 3 žlice olja, 60 dag krompirja, 40 dag ostre moke, ščepec soli, 20 dag naribanega korenčka.

Korenčkov nadev: Korenček dušimo na margarini. Dodamo malo oreščka.

Krompir skuhamo, ga olupimo in še vročega pretlačimo. Dodamo jajca, olje, moko, sol in korenček. Maso razvaljamo približno na prst debelo. Premažemo z nadevom, zavito rulado zavije v aluminijasto folijo, kuhamo pol ure in še vroče postrežemo.

ČRNA REDKEV V SOLATI

Potrebujemo 2 srednje veliki črni redkvi, bučno olje, sol, poper, kis, strok česna.

Črno redkev očistimo in olupimo. Nato jo nastrgamo, začimimo s soljo, oljem in kisom, po želji še s poprom in česnom, dobro premešamo in postrežemo.

SLIKOPLESKARSTVO in FASADERSTVO

BUM Mihael Bezjak s.p.
Bukovci 173b
041 264 329

Vsem strankam ter poslovnim partnerjem se zahvaljujemo za zaupanje in se s svojimi storitvami priporočamo tudi v prihodnje.

Vsem občankam in občanom želimo vesele velikonočne praznike ter prijetno praznovanje občinskega praznika.

Društvo Baron vabi

Društvo Baron deluje kot srednjeveško društvo in se ukvarja z ohranjanjem šeg, navad, običajev, srednjeveškega plesa, igre in petja. Ohranjamo in izdelujemo replike orožja. Društvo ima več kot 30 članov, od tega jih je čez vse leto aktivnih približno 20. S prireditvijo Baronov tabor povezujemo sorodna društva, izmenjujemo znanja in izkušnje, spoznavamo različne kulture, vse to pa v okviru otroških delavnic prenašamo na osnovnošolce.

V letu 2015 pripravljamo dva večja projekta. V sodelovanju s partnerji, s kmetijo gospoda Janka Selinška in producentom gospodom Bojanom Maroševićem, pripravljamo v okviru praznika sivke ob enakonočju srednjeveški spektakel **kmečki upor**. Upor se je zgodil na Ptujskem in bo postavljen v mesec maj v leto 1677. Zgodil se bo v Staršah 21. junija 2015. Ob tej priložnosti vabim vse, ki bi želeli sodelovati kot statisti in igralci, da se javite na Društvo Baron. Proti koncu februarja bomo izvedli informativni sestanek s skupinami, ki so bile spremljevalne skupine 12. princa in so kostumsko že dodelane.

Drugi večji projekt je Baronov tabor, ki ga v letu 2015 prirejamo na dvorcu Turnišče in ga imamo razdeljenega v tri sklope: prvi sklop so **otroške delavnice**, na katerih osnovnošolce naučimo malomeščanskega srednjeveškega plesa, poskusijo se na srednjeveških igralih, izdelajo papir, na tiskarskem stroju manufakture Mojstra Janeza z Bleda se poučijo o tiskarstvu, knjigoveštvu in kaligrafski pisavi, sodelujejo v interaktivni pripovedi zgodbe o Krjavlju, poskusi-

jo pranje perila z »ribežem« in »riplo«, spoznajo viteze Križarje, Landckneht vojaka, vojaka s helebardo, vojaka s samostrelom, predstavimo jim lokostrelstvo in kovaštvo srednjega veka. Otroci se spoznajo s smodnikom in puško »prednjačo«, spoznajo viteza v oklepu ter njegovo oborožitev. Odigrana jim je igra o mitnici in prehodu čez reko Dravo. Otroške delavnice s srednjeveškimi animacijami trajajo 5 šolskih ur. Drugi sklop je **viteški turnir**, v sklopu katerega izvajalci predstavijo program mečevanja, lokostrelstva, plesa in igre. Program traja približno dve uri, v njem pa sodelujejo društva Vitezi grofa Lambergerja iz Blejskega gradu, KUD Klati vitez z Vesele gore, Grof Moškon s spremstvom iz Sevniskega Gradu, skupine iz Hrvaške – Haramije iz Koprivnice, Strelčarji sv. Nikole iz Varaždina, Uskoki iz Senja, skupina iz Srbije – Beli orlovi in skupine iz Avstrije – Združenje avstrijsko-štajerskih viteških društev. Naše društvo odigra igro Mitnico ter vse prihode stražarjev. V loži barona se nenehno izmenjujejo dogodki in pripetljaji. Skupina varovancev iz zavoda Marjana Borštnarja Dornava doda še plesne točke, dvorski norček pa »piko na i« dogodku in poskrbi za povezovalni program.

Tretji sklop je **baronova večerja**, ki je večplastni kulturni dogodek, na katerem se predstavi kulinarika, strežba, posodje in pogrinjki v času renesanse. Večerjo spremlja bogat kulturni program z izvajalci vrhunske srednjeveške glasbe, srednjeveškega in orientalskega plesa, animacija kuharja in dvorskega norčka, program popestri ognjeni šov z bruhal-

Zombiji iz društva Baron so na nočni povorki na Ptujju osvojili prvi dve nagradi, s čimer jim je bila zaupana izvedba pokopa pusta na Ptujju kot zaključek Kurentovanja 2015.

cem ognja in mečevanjem mečevalske skupine z ognjenimi sabljami. Dogodek traja dve uri.

Vsi ti trije sklopi tvorijo celoto baronovega tabora, ki se bo po programu odvijal na dvorišču Turniškega gradu od 23. do 30. maja 2015.

V letu 2012 se je tabor odvijal v parku v Novi vasi pri Markovcih, v letu 2013 in 2014 pa na dvorcu Dornava. Predvidoma bomo v desetem mesecu tabor ponovili na dvorcu Dornava.

Projekt zajema predhodne priprave in organizacijo, pripravo prostora, postavitve tabora, postavitve prireditvenega prostora za večerjo in igral ter rekvizitov za otroške delavnice. Tujim skupinam društvo uredi nočitve in poln penzion. Smo neprofitna organizacija in članom in tudi izvajalcem načeloma ne plačujemo, razen izjem, ko je zaradi specifičnosti potrebno povrniti stroške potovanja ali materialnih stroškov ob izvedbi delavnic. V upanju, da pridobimo dovolj sredstev, se nam v lokalnem okolju obeta nepozaben kulturni dogodek, ki bo združil blizu 1500 osnovnošolcev, ki jim bo svoj program in dejavnosti predstavilo okrog 150 nastopajočih. Pridružil se nam bodo tudi lokalna društva, s

katerimi že potekajo pogovori: TD Siviče-Dravci, Podeželske žene Hajdina in lokalna skupnost Mestna četrt Turnišče-Breg. Dogodek bo pripomogel k oživitvi in revitalizaciji Gradu Turnišče in Dvorca Dornava. Načrtujemo tudi širitev v haloško okolje na grad Borl, Štatenberg in Rakičan, prvi dogovori so stekli tudi z Raziskovalno izobraževalnim središčem z dvorca Rakičan. Kot smo že omenili, društvo gradi odnose predvsem na izmenjavah, dobrih odnosih in sodelovanju. Smo člani zveze avstrijsko-štajerskih viteških društev, zveze korantov ter člani konzorcija za grad Borl. To je pot, ki je prava in vodi do uspeha. Društvo je aktivno tudi na pustnih dogodkih in ob njem. Imamo pustno sekcijo, sekcijo korantov in piceke. Sekcija korantov je v zvezi kurentovih-korantovih društev na Ptujju in je tako vpisana v državni register kulturne dediščine posebnega pomena. Naši »zombiji« so na nočni povorki v petek, 13. februarja, na Ptujju osvojili prvi dve nagradi. Društvo se je udeležilo urbane povorke, obiskali smo zavod dr. Marjana Borštnarja v Dornavi in varovancem zavoda pričarali pustni duh na Ptujskem. Ponosni smo na nalogo, ki nam je bila zaupana, »pokop pusta na Ptujju«. V društvu smo izdelali scenarij pokopa ter k sodelovanju povabili PD Prvenci-Strelci. Družno smo izvedli pokop, ki je bil medijsko zelo odmeven dogodek. V čast nam je sodelovanje s PD Prvenci-Strelci, ki nadaljuje tradicijo karnevalskih skupin. S koranti PD Prvenci-Strelci smo skupaj na vseh večjih nastopih, na predstavitev pred mestno hišo in na nastopih v karnevalski dvorani. S tem dokazujemo, da je le v slogi moč.

Janez Golc, predsednik

- izolacijske fasade
- barvanje fasad
- zaključni ometi
- vsa notranja slikopleskarska dela
- dela po sistemu knauf
- zaključna gradbena dela

Jože VOGLAR s.p.
GSM: 041 226 204

Zabovci 98
2281 Markovci
Tel.: 02/766 90 91

SLIKOPLESKARSTVO
DEMIT FASADE

Želimo vam vesele velikonočne praznike in vse dobro!

Pihalna godba Markovci: priigrali smo si zlato plaketo

Zlata plaketa, snemanje videospota, novi obrabi, napredek, 14. Miklavžev koncert, ambicije za prihodnost ...

Člani Pihalne godbe Markovci smo v letu 2014 opravili vrsto nastopov tako v domači občini kot tudi izven meja. Tukaj želimo izpostaviti le nekatere največje in/ali najpomembnejše: nastopi v pustnem času (na povorki v Cirkulanah, na Fašenku v Markovcih, na ptujskem karnevalu), nastop pri cerkvi na cvetno nedeljo, nastop na občinski reviji pevskih zborov naše občine v Stojncih, sodelovanje na občinski proslavi v sklopu občinskega praznika, nastop ob Markovi nedelji, prvomajska budnica, nastop na Florjanovi nedelji v Stojncih, sodelovanje pri snemanju videospota z ansamblom Donačka, sodelovanje na reviji pihalnih orkestrov in godb v organizaciji Javnega sklada za kulturne dejavnosti območnih enot Slovenska Bistrica in Ptuj, nastop na srečanju objezerskih krajev Slovenije v Markovcih, sodelovanje na srečanju in povorki ob 20. obletnici delovanja pobratenega Pihalnega orkestra Kostanjica na Krki, nastop ob praznovanju

50. letnice obstoja Nogometnega kluba Stojnci in 30. letnice PGD Prvenci-Strelci, vsakoletni nastop na praznik Marijinega vnebovzvetja v Cirkovcah, nastop na 80. letnici PGD Muretinci, na otvoritvi dvorane v Sobotincih, udeležba na 19. tekmovanju za pokal Vinka Štrucla v Ormožu, snemanje oddaje Moja Slovenija, tradicionalni 14. Miklavžev koncert.

Že 4 leta nas vodi dirigent Peter Gojkošek in pod njegovim vodstvom smo, kot tudi sam poudari, ponovno napredovali v kvaliteti muziciranja. To je očitno po doseženih rezultatih na tekmovanju, kot tudi na našem Miklavževem koncertu. Posebej nas veseli pozitiven odziv občinstva in glasbenih strokovnjakov, ki nas spremljajo.

Razveseljivo je dejstvo, da so se nam v preteklem letu pridružili glasbeno izobraženi mladi člani, ki dvigajo tako kvaliteto kot tudi številčnost sestava – danes štejemo približno 50 aktivnih članov.

Godbenice in godbeniki Pihalne godbe Markovci smo se po predlanskem uspehu na državnem tekmovanju godb tudi lani odločili, da bomo svoje znanje pre-

izkusili na tekmovanju. Udeležili smo se 19. tekmovanja godb Slovenije v zabavnem programu za pokal Vinka Štrucla.

Tekmovanje je potekalo 8. novembra 2014 v prireditvenem šotoru na Hardeku v Ormožu. V začetnem delu smo skupaj z ostalimi sodelujočimi godbami zaigrali koračnice *Slovenci* skladatelja Draga Lorbka, *Pozdravljena Slovenija* skladatelja Vinka Štrucla in *Marjetica* skladatelja Ervina Hartmana.

Nato se je začel tekmovalni del našega druženja. Nastopili smo 603 glasbeniki iz 13 godb in orkestrov iz vse Slovenije. Kot osmi po vrsti smo se predstavili s koračnico *Izletniška* skladatelja Vinka Štrucla in s skladbo *Ciganska zgodba* skladatelja Emila Glavnika. Dvočlanska ocenjevalna komisija, ki sta jo sestavljala priznana akademsko izobražena glasbenika in dirigenta Gregor Kovačič in Mitja Dragolič, nas je ocenjevala po mednarodnih kriterijih. Priigrali smo si zlato plaketo.

Omeniti velja, da smo bili pohvaljeni s strani avtorja naše tekmovalne skladbe *Ciganska zgodba*, g. Emila Glavnika (bil

je večletni član ocenjevalne komisije tega tekmovanja), ki je priznal, da je to bila ena izmed boljših izvedb njegove skladbe, kar jih je do tedaj slišal.

Uspeh na tekmovanju je prišel še kako prav, saj smo se tako lažje pripravljali na nastop leta – 14. Miklavžev koncert. Teden dni pred koncertom smo se odpravili na višinske priprave oz. intenzivne vaje na Kope. Izpili smo še zadnje podrobnosti in odštevali dneve do 7. decembra, ko smo prikorakali pred polne tribune športne dvorane v Markovcih. Program je bil v vseh pogledih bolj zabavno zastavljen. Prireditev sta komično povezovala naša »soigralca« David in Jaka, pri skladbi *Skladled* pa se nam je na odru pridružil tudi vsem dobro poznan ansambel Donačka. Na koncertnem listu smo našli prostor za 12 skladb vseh zvrsti, od filmskih, džezovskih, do ljubzenskih, fantazijskih in seveda zimzelenih koračnic. Med gosti je bil tudi skladatelj g. Emil Glavnik in nam v zameno za povabilo podaril izvod svoje avtorske koračnice. S koncertom smo bili zadovoljni, kar ste z aplavzi izkazali tudi vi – poslušalci.

Z nastopi v preteklem letu 2014 smo godbeniki promovirali ne le svoje ime, ampak tudi ime občine Markovci na območju celotne Slovenije.

Komaj čakamo na nove izzive, ki se bodo znašli na naši poti in bodo pripomogli k individualnemu napredku vsakega posameznika in predvsem k celostnemu razvoju godbe.

Tudi v letu 2015 nameravamo opraviti veliko javnih nastopov in s tem polepsati trenutke naših občanov in poslušalcev. Enega lahko že kar napovemo; udeležili se bomo Tekmovanja mladinskih godb, ki bo sredi maja v Mariboru.

Zaključiti želimo s sloganom, ki nas spremlja že nekaj časa in upamo, da nas bo še vnaprej: »Družita nas glasba in prijateljstvo«.

Vaši godbeniki

Foto: arhiv

Tibetanska budistična meniha na obisku pri nas

V novembru lanskega leta smo v povezovanju z društvom Za boljši svet iz Maribora imeli priložnost organizirati obisk dveh tibetanskih menihov v naši občini. Zraven njiju je bil tudi nekdanji menih, ki je prevajal iz tibetanskega v angleški jezik, iz angleščine v slovenščino pa je prevajala dr. Eva Škobalj.

Za našo občino je bil to poseben obisk, kajti bilo je prvič, da so naše kraje obiskali tibetanski menihi, ki so v svetu zelo spoštovani. Predavanje je nosilo naslov »Vir zdravja«, ki govori o starodavnem tibetanskem znanju o preprečevanju bolezni in zdravljenju vseh vrst težav v življenju posameznika. Tibetanska meniha, ki sta gostovala pri nas, sta brata dvojčka. Prvi je Gesche Lobsang Soepa in je eden največjih učiteljev tibetanskega budistične-

ga znanja, rojen na Tibetu leta 1968. Danes živi in vodi enega največjih tibetanskih samostanov Gaden Jangts Harddong v južni Indiji. Brat Sangie živi in dela v Švici v budističnem centru, kjer na različnih področjih zbira denar za pomoč otrokom in ljudem v Tibetu.

Ko so prispeli, so se najprej srečali z našim korantom in ko smo jim povedali kaj predstavlja, sta bila brata navdušena, saj imajo v tibetanski bogati zgodovini zelo podobne maske. Bila sta hvaležna in si štela v čast, da ju je prišel pozdravit gospod župan in jima podaril celo simbolično darilo – zbornik naše občine in spodnjega Podravja. Preden sta začela s predavanjem, sta nam najprej podarila molitveno zapeto meditacijo, ki čisti prostor in je značilna za tibetansko-budistično

vero in Lobsang je eden redkih ljudi na svetu, ki znajo peti to meditacijo iz grla. Po koncu molitvene obredne meditacije sta povedala, da sta molila in prosila za zdravje in mir, za vse ljudi, ki so prisostvovali in za ljudi v naši občini.

V budistični filozofiji je pet elementov, ki morajo biti v soglasju, v harmoniji s fizičnim telesom: voda, zrak, ogenj, zemlja in eter. Če je česa preveč, pride do fizičnih težav (previsok ali prenizek pritisk, diabetes, preveč ali premalo spanja, preveč hrane, premalo fizičnega gibanja). Spoznati moramo srednjo pot, ki pomeni vir zdravja.. Če je vseh pet elementov v ravnovesju, v tibetanski medicini pomeni, da smo zdravi. Nadalje sta govorila, kako velik vpliv imata na človeka jeza in sovraštvo, na samo njegovo zdravje in kako pomembna sta sočutje in strpnost. Ko nas hoče premagati jeza, moramo globoko vdihniti in jeza se omili in nastopi sočutje. Strpnost je tabletko za jezo. Ko je človek jezen, se njegova podoba spremeni in takrat naj vzame tabletko za jezo, to je strpnost. Ne smemo pustiti jeze v nas, jezo moraš dati »iz sebe«, vendar na pravi način. Zadovoljstvo je tisto pravo zdravilo in to je v zmernosti na vseh področjih. Ko se človeku dogajajo ta ravnovesja, se mora vprašati, kaj bo naredil za izboljšanje stanja.

Zelo je pomembna notranja lepota in če bomo vadili strpnost, jo bomo tudi zgradili in tako premagali tudi jezo. Celotno predavanje je temeljilo na premagovanju samega sebe in jeze, ki lahko privede do mnogih bolezni. Zelo je pomembno, da se tega zavedamo, ker bosta potem tudi telo in duša zdrava.

Vsekakor smo slišali preproste tibetanske modrosti, ki nam pridejo še kako prav v vsakdanjem življenju, a je po besedah gostujočih tibetanskih menihov vse odvisno od nas samih. Za vse prisotne je bila druženje z dvema budističnima menihoma prijetno doživetje.

Marija Prelog

Foto: arhiv

20 let božičnih koncertov cerkvenih pevcev

Na Štefanovo je v markovski cerkvi zavel 20. tradicionalni božični koncert Kulturno-umetniškega društva Markovski zvon. Ob jubileju so zapeli pevke in pevci mešanega cerkvenega zbora, otroškega cerkvenega zbora, Komornega zbora Glasis, na mogočne orgle pa je zaigral domači organist Andrej Kramberger.

Za pevce in društvo pomemben dogodek so nastopajoči pripravili božično zgodbo, ki so jo predstavili s petjem, recitali in z igralci, ki so predstavljali člane božje družine, pastirce, angele, svete tri kralje. Z božično zgodbo Zbudi se, Jeruzalem gorenjskega skladatelja Egija Gašperšiča so pevke in pevci, verjamejo pa, da tudi obiskovalci, podoživeli skrivnost

svete noči in novorojenega deteta. Jubilej je bil tudi priložnost za zahvalo vsem tistim, ki so gradili pot božičnih koncertov vseh 20 let: zborovodjema Danielu Tementu in Ernestu Kokotu ter zborovodkinjam Boženi Galun, Romani Zelenjak in Polonci Strelec Čuš, poleg njih pa še prvemu predsedniku društva in zaslužnemu članu Darku Meznariču

ter bivši predsednici mešanega cerkvenega zbora Silvi Meznarič. Tudi tokrat ste cerkev napolnili farani in obiskovalci od blizu in daleč. Tudi vam gre zahvala, da nas že 20 let podpirate in to izkazujete z obiski koncertov in nastopov. Bog daj, da bi se v markovski cerkvi še dolgo prepevalo.

KUD Markovski zvon

Foto: arhiv društva

Komorni zbor Glasis

Komorni zbor Glasis, ki ga sestavlja 16 pevcev, deluje v okviru Kulturno-umetniškega društva Markovski zvon iz Markovcev. Pevci ne prihajajo samo iz občine Markovci, temveč tudi iz okoliških občin Cirkulane, Gorišnica, Dornava, MO Ptuj, nekaj pa tudi od drugod. Pevske izkušnje so si predhodno nabirali v različnih pevskih sestavih.

Komorni zbor je bil ustanovljen pred dobrim letom na pobudo dirigenta in umetniškega vodje Ernesta Kokota in se tako pridružil ostalim zborom v Kulturno-umetniškem društvu Markovski zvon, ki

ima dolgo in bogato tradicijo. Člane zbora druži predvsem skupna ljubezen do kvalitetnega in ubranega zborovskega petja ter ambicioznost, saj so si skupaj z zborovodjem zadali visoke cilje. Med temi je prepevanje različnih zvrsti glasbe in skladb različnih obdobij glasbene zgodovine ter udeležba na domačih in mednarodnih pevskih tekmovanjih. Na ta način bogatijo svoj repertoar ter kvaliteto petja ter pridobivajo raznoliko občinstvo. Najbolj pomembno je, da pri tem uživajo in izžarevajo zadovoljstvo, kar občinstvo hitro začuti.

Letošnjo sezono so se lotili projekta Gospel in duhovna glasba. Natančneje je ideja dozorela po izobraževanju umetniškega vodje na strokovnem seminarju, ki ga je vodil eden največjih poznavalcev črnske duhovne glasbe, Andre Thomas iz ZDA.

Gospel se je začel pojavljati konec 18. stoletja, svoj največji razcvet pa je dosegel v 30. letih 20. st. Pojem zajema zelo široko področje glasbe z istim izvorom, torej črnsko krščansko glasbo v Združenih državah Amerike. Izvaja se v različne namene, ne samo v verske in obredne, temveč tudi v zabavne, namenjene trgu. Gospel glasba ima običajno prevladujoč vokal, pogosto z močno uporabo harmonije in krščanskim besedilom. Praviloma gre za hvalnice Bogu, Jezusu Kristusu in Svetemu duhu.

S tem projektom je Komorni zbor Glasis nastopil na koncertih v Gorišnici, na Polenšaku, v Cirkulanih in v Markovcih. V Cirkulanih so na božično novoletnem koncertu sodelovali kot gostje in zapeli skupaj z orkestrom Big Band iz Zagorja in navdušili s solističnimi točkami svojih članov. Povsod so bili deležni odličnih odzivov občinstva, ki so uživali ob njihovem izbranem programu.

V prihodnjih mesecih zbor načrtuje ponovitve koncertov na Ptuj, v Svetem Tomažu in na Hajdini, v juniju pa se bo udeležil mednarodnega zborovskega tekmovanja v Olomoucu na Češkem.

KZ Glasis

Foto: Karina Laura

Pregled dela v Kulturnem društvu Bukovci

V petek, 30. januarja, so se v gasilskem domu v Bukovcih zbrali člani Kulturnega društva Bukovci in pripravili 65. letni občni zbor, kjer so predstavili delo preteklega leta. Predsednik Jože Bezjak je z delom zadovoljen in poudarja, da se društvo trudi po svojih najboljših močeh in poskuša doseči in realizirati zastavljene cilje in naloge.

Za prijeten začetek konference so poskrbeli moški pevci društva, sledila sta pozdrav predsednika in izvolitev delovnega predsedstva. Sledila so poročila predsednika, blagajničarke, nadzornega odbora in verifikacijske komisije.

Društvo je aktivno skozi vse leto. Delo pričnejo v najstarejši sekciji društva, to je v knjižnici, ki je odprta enkrat tedensko in kjer pripravljajo ure pravljic, otroške delavnice in lutkovne predstave za otroke na različne teme. Pripravili so pohod po Halozah, se udeležili srečanja pobratenege društva v Hrovači in nadaljevali s tradicionalno fašensko povorko, ki je bila lani na novi lokaciji. Organizatorji so poudarili, da so zelo veseli, ker je povorka v polni meri uspela. S tega mesta se domačinom še enkrat zahvaljujejo za sodelovanje in pogostitev nastopajočih in gledalcev. Z lansko povorko so tudi ugotovili, da ima-

jo sedaj kar dve trasi povorke, ki jih bodo letno menjavali in s tem razbremenili domačine. V mesecu marcu so pripravili proslavo ob materinskem dnevu. Kasneje so pričeli z delom na njivi. Sekcija gospodinj skozi vso leto skrbi za njivo, da je letina dobra. V društvu imajo tudi dve pevski zasedbi. Moški pevci gojijo predvsem ljudsko pesem, sodelujejo na društvenih prireditvah, abrahamih in zlatih porokah. Sodelovali so tudi v oddaji Dobro jutro na TVS Slovenija. Pevce vodi Alojz Markovič. Druga skupina je Ženska vokalna skupina Florina. Skupina nastopa v okoliških krajih, kamor jih povabijo. Novembra so pripravile samostojni koncert v OŠ Markovci. Na koncertu so pokazale, da so na pravi poti. Skupina pridno vadi pod mentorstvom Simone Kokot. Moški del društva je sodeloval pri izdelavi presmeča. Zelo so veseli, da se izdelovanja udeležuje vse več mladih. Z veseljem jim predajajo ljudsko izročilo in upajo, da bodo s tem nadaljevali tudi sami. Med letom člani kulturnega društva obiskujejo različne prireditve, na katerih aktivno sodelujejo. Sodelujejo na srečanju objezerskih krajev Slovenije v Markovcih, zatem na Langašijadi pri TD Lipa, obišejo pa tudi Krompirjado v Dobovi. Ekipa praznega

Foto: Boris Branovič in Karina Laura

Iskrena hvala vsem, ki ste izkazali podporo naši pevski skupini z obiskom 1. samostojnega koncerta.

krompirja sodeluje tudi na srečanju krajev Nova vas v Novi vasi pri Markovcih. V sredini leta so soorganizatorji vaških iger v Bukovcih. Sodelujejo na fižolovem dnevu v Hrovači, na 14. svetovnem praznem dnevu krompirja v Visokem v Poljanski dolini. Bili so vabljeni tudi v oddajo Dobro jutro na TVS na temo krompir in čebula. Oktobra sodelujejo na dnevu zahvalnosti v Nedelišču v sosednji Hrvaški. V jeseni jih čaka še druženje z Martinom.

Društvo si je tudi v tem letu zadalo podobne naloge in cilje: organizirati tradicionalne prireditve, v zimskem času pripraviti delavnice za krajsanje časa tako otrok kot odraslih. Še naprej se bodo trudili po svojih najboljših močeh. V pripravi še je vedno snemanje oddaje Poroka nekoč, konec leta pa se bodo pričeli pripravljati tudi na obletnico vasi Bukovci, ki bo predvidoma potekala v poletnih dneh naslednjega leta.

PM

1. samostojni koncert Rože ljubezni

»Z vašim prvim koncertom ste nam polepsale nedeljski večer.«, »Resnično upamo, da v prihodnosti še slišimo o vas.«, »Hvala za odpeto in odigrano, podarile ste nam zvrhano mero pozitivne energije.« so le nekatere izmed številnih drago-

cenih pohval, ki smo jih prejele ob našem prvem samostojnem koncertu v Markovcih. Čas je, da se tudi me zahvalimo vam. Hvala, da ste si privoščili glasbeno obarvano nedeljsko popoldne ter nam s tem podarili svoj čas in možnost, da se vam predstavimo, kot najbolje znamo. Zelo težko je bilo predvideti, ali bomo uspeli napolniti dvorano in, še pomembneje, ali bomo z našim koncertom izpolnile pričakovanja, vendar so bili dvomi in skrbi popolnoma odveč. Spodbudne poglede in nasmehe smo začutile že med prestrašenim korakanjem do odra, ko smo bile deležne nepričakovano dolgega aplavza. Presenečenje, da ste nas tako toplo sprejeli, je marsikateri od nas orosilo oko. Občutili smo hvaležnost. Tisto, ki je ne moremo ujeti v besede, saj prevzame človeka do slednjega dela njegova telesa. Naša srca so neslišno objela dvorano, glasovi pa (skorajda) brez strahu zapeli. V glasbi, ki je edini univerzalni jezik, smo postali eno. Melodije in podobe, ki so jih slikala čudovita besedila, so se kot valovi sinjega morja prelivala med nami. Počasi, a vztrajno, ste se nam pri petju začeli pridruževati tudi vi – naš cilj je bil dosežen, občutek pa naravnost božanski.

Koncert, ki smo ga poimenovali Rože ljubezni, se je na kraju izkazal za presežek, saj smo iz sebe potegnile več, kot smo verjele, da zmoremo. K temu je seveda pripomogla neverjetna skupinska energija, ki se je tega večera močno skoncentrirala v zraku nad markovsko dvorano. Tega dne je bila v ospredju ljubezen do glasbe, ki nas združuje in zaradi katere svoje proste večerne urice preživljamo skupaj, zato smo vam tokrat predstavile poznane ljubezenske pesmi. Da so melodije zazvene v najlepši luči, so nam pomagali naši gostje, tamburaši Prosvetnega društva Ruda Sever Gorišnica, s katerimi smo samo za ta namen združile moči.

Tudi v prihodnosti se bomo še naprej trudile širiti pevsko kulturo pod vodstvom zborovodkinje Simone, ki se ji zahvaljujemo za potrpežljivost in obilico energije, ki jo vsak teden prinese na pevske vaje. »Me včasih res zamujamo na vaje, praktično nikoli nismo točne, ona pa nas mirno čaka in se prav nič ne jezi. Veliko tudi klepetamo, ker dugi jezik mam, zato te prosimo: »Simona, še naprej potrpi z nami, saj rade te imamo in te nikomi ne damo.«

Mateja Toplak

Organizatorji 17. bukovskega fašenka se iskreno zahvaljujemo vsem domačinom, ki ste izkazali gostoljubnost in tako nastopajoče kot obiskovalce pogostili z domačimi dobrotami in pijačo. Najlepša hvala vsem.

KD Bukovci

Foto: Boris Branovič in Karina Laura

Draga publika, hvala za podporo!

Foto: Boris Branovič in Karina Laura

V dveh letih in pol, odkar smo skupaj, počasi rastemo, izdelujemo vokalno in dihalno tehniko, saj lahko tako izvajamo vedno zahtevnejše skladbe. Največje zadovoljstvo nam dajejo naša sproščena druženja ter spodbudna motivacija s strani naše zborovodkinje Simone.

O delu Čebelarskega društva Markovci

Na občnem zboru Čebelarskega društva (ČD) Markovci v lanskem letu smo sprejeli in si zastavili veliko nalog, ki smo jih čez leto tudi s pridom uresničevali.

Največja skrb našega društva je zdrava in močna čebela, zato vsako leto dopolnjujemo naš čebelnjak.

Že tradicionalno smo se udeležili API-Slovenija, dnevov slovenskega čebelarstva, ki jih vsako leto v Celju pripravljata ČZS in Celjski sejem. Na to tradicionalno srečanje smo povabili tudi naše krožkarje, ki so se z veseljem odzvali. Ogled sejma je bila priložnost, da združimo prijetno s koristnim, saj smo se udeležili tudi predavanj in se seznanili z novostmi na področju čebelarstva. Imeli smo tudi možnost nakupa novejših pripomočkov za boljše delo čebelarja.

Lani so nas obiskali čebelarji iz Bosne in Hercegovine. Predstavili in pokazali smo jim precejšen del naše občine. Srečanje je potekalo v prijetnem, tudi prijateljskem vzdušju.

Izvedli smo tudi predavanje o zdravju čebel in se odzvali povabilu ob dnevu vrtca.

Aprila smo se priključili akciji Očistimo okolje in sodelovali pri peki mesa na ob-

Foto: arhiv društva

činskem prazniku.

V maju smo uredili okolico našega doma in se udeležili dneva čebelarjev

v Polhovem Gradcu. Zadnji dan tega meseca smo aktivno sodelovali na 19. srečanju turističnih društev objezerskih mest Slovenije. Med organiziranim tematskim pohodom po naši občini smo okrog 300 obiskovalcem razkazali tudi naš čebelnjak in postavili dve stojnici (eno pri čebelnjaku in eno pri večnamenski dvorani).

Junija smo pripravili dan odprtih vrat, na katerem smo podrobneje prikazali način in delo čebelarja. Na strokovno ekskurzijo smo se odpravili v Belo krajino, kjer smo obiskali Družinsko čebelarstvo Pavlin ter si v prijetnem vzdušju ogledali znamenitosti Metlike in Črnomlja.

Ko je ČD Ptuj septembra praznovalo 110 let, smo se odzvali njihovem povabilu. V jesenskem času so nekateri naši člani obiskali tudi čebelarska sejma v Beogradu in Varaždinu.

V projektu Tradicionalni slovenski zajtrk, ki tradicionalno poteka v šolah in vrtcih Slovenije, smo sodelovali s ptujskim vrtcem, z enoto Deteljica iz Budine ter tudi gostili najmlajše, ko so nas obiskali. Na

Osnovni šoli Markovci pa je učiteljica Marjetka Kocuvan tista, ki skrbi za medsebojno povezanost čebelarskega društva in šole. Za njeno pripravljenost in pomoč se ji zahvaljujemo.

S prisotnostjo in pomočjo smo sodelovali še na novembrski zahvalni nedelji in slovesnosti ob čebelarskem prazniku, Ambroževi nedelji, katere se zadnja leta udeleži vedno več ljudi.

In kakšni so naši načrti za leto 2015?

Še naprej bomo skrbeli za naše čebele, kar bomo uresničevali s kvalitetnim in z rednim izobraževanjem vseh čebelarjev. Tudi letos se bomo udeležili sejma v Celju, poskrbeli za čisto in urejeno okolico našega čebelnjaka, sodelovali v akciji Očistimo Slovenijo ter poskrbeli za postavitev in ureditev kontejnerja. Načrtujemo še strokovno ekskurzijo in sodelovanje na zahvalni in Ambroževi nedelji.

Trudili se bomo, da bomo naloge izpekljali vestno in po načrtu.

S čebelarskim pozdravom Naj medi, predsednica ČD Markovci Tilčka Petrovič

Foto: arhiv društva

Utrinek programa na minulem občnem zboru, pripravili so ga učenci čebelarskega krožka.

Aktivnosti Turističnega društva občine Markovci

V Turističnem društvu smo tudi lani organizirali strokovno ekskurzijo. Skupno smo se odločili za hrvaško Istro in prvo soboto v juliju smo se v zgodnjih jutranjih urah odpravili na pot. Ta nas je popeljala mimo Zagreba, Karlovca in is-

trskega ipsilona do polotoka Istre. Že po poti smo izvedeli nekaj pomembnejših zgodovinskih in geografskih podatkov o tem delu Hrvaške. Prva ciljna točka so bili Brioni, na katere smo se popeljali z ladjo. Nekdanja rezidenca Josipa Bro-

za Tita je še vedno zanimiva za turiste in veliko ponuja. S turističnim vlakcem smo se popeljali po enem izmed otokov. Med vožnjo po »safari parku« smo srečali slona, zebre, razne ptice, želvo ... Vse to so darila, ki jih je nekdanji predsednik

Jugoslavije prejel v dar. Po vožnji smo si v spremstvu lokalne turistične vodičke ogledali še fotografsko zbirko in lovske trofeje Tita. Ko se je dan prevesil v popoldne smo se namestili v prenovljenem hotelu v Medulinu in na plaži lovili letošnje sončne žarke, ki so bili zelo redki. Naslednji dan je sledil izčrpen ogled mesta Pulj, ki ima zelo bogato zgodovino. Predstavitve nam je pripravil naš član Aljoša Ciglar. Seveda smo si pred odhodom vzeli čas za skok v vodo, nato pa nas je čakala nekajurna pot proti domu.

Udeležili smo se še dveh rimskih dogodkov. Prvi festival Ave Emona je bil namenjen 2000-letnici Emone, drugi dogodek pa so bile 6. rimske igre na Ptuj, na katerih se vsako leto predstavimo tudi člani našega društva in predstavljamo Corpus Vinorum Poetovionensium. Odzvali smo se tudi povabilu Društva podeželskih žena in se udeležili prireditve Dan krompirja (prikaz pobiranja krompirja nekoč).

Marija Forštnarič

Foto: arhiv društva

Pregled dela v nekaterih gasilskih društvih

PGD Bukovci

Spoštovani bralci, v začetku leta 2015 smo v Bukovcih pripravili že 105. gasilski občni zbor. Skupaj z gosti in vaščani se nas je zbralo blizu 300. Pregledali smo delo preteklega leta in plane za naprej.

Leto 2014 je bilo za naše društvo precej živahno. Kot osrednje društvo smo izvozili vedno, ko smo bili aktivirani. Posredovali smo na 14 intervencijah (požari: gospodarska poslopja, stanovanjske hiše, dimniški, avtomobil; tehniško reševanje, poplave). Opravili smo vse tekoče aktivnosti na gospodarskem in operativnem področju (občni zbori, mesečne vaje, društveno tekmovanje, izobraževanja, tekmovanja, zdravniški pregledi, postavitve prvomajskega drevesa, organizacija tekmovanja »Za pokal vasi Bukovci« in tekmovanja OGZ Ptuj, pregled hidrantov, raznašanje koledarjev, društveni sestanki). Poseben poudarek smo dali izobraževanju operativnih članov. Izobraževanje omogočimo vsakemu članu, ki izpolnjuje pogoje in pokaže interes. Člani pridobivajo operativno znanje, krepijo pripadnost društvu, spoznavajo nove tovariše, znanje prenašajo v svoje družine, med svoje prijatelje in s tem krepijo požarno preventivo na vasi. Različna permanentna izobraževanja je v preteklem letu obiskovalo 22 naših članov (tečajji za: nosilca dihalnih aparatov, delo z motorno žago, bolničarja, tehnično reševanje, informatika, nevarne snovi, obnovitveni tečajji).

Prihodnost društva je vsekakor na mladih. Najboljši člani so tisti, ki v društvu odrastejo. Prav zato dajemo velik poudarek pionirskim in mladinskim ekipam ter vsem ostalim mladim članicam in članom. Delo z mladimi je bilo tudi v preteklem letu zelo intenzivno, predvsem na tekmovalnem področju. Zahvalil bi se vsem tekmovalkam, tekmovalcem in njihovim mentorjem za ves opravljen trud. Zahvalil bi se tudi vsem staršem, ki ste v preteklosti pridno vozili svoje pionirke in pionirje na gasilske vaje, obenem pa vas naprošam, da to počnete tudi v naprej. Le z vašo pomočjo, spoštovani starši, lahko ustvarimo dobre mlade gasilke in gasilce.

Foto: arhiv društva

Zbrani stojnski gasilci na 92. letnem občnem zboru.

Povabil bi vse, ki vam je gasilstvo všeč in želite svoj prosti čas preživljati v nesebični prijateljski družbi in ob potrebi tudi komu pomagati, da se nam pridružite pri opravljanju naše humanitarne dejavnosti. Še posebej ste v naše vrste vabljeni bodoči pionirji in pionirke. Zagotavljamo vam dobro mentorstvo, prijetno vzdušje, nepozabne spomine, razvijanje prijateljstva in tekmovalnosti, skratka kvalitetno preživljanje prostega časa.

Tudi v prihodnje želimo vzdrževati in urejati kompleks gasilskega doma z okolico, da se bodo lahko še naprej izvajale različne vaške aktivnosti v korist vsem vaščanom (vaške igre, postavitve majskega drevesa, postavitve klopotca, martinovanje, izdelava presmeca, zbori vaščanov, sestanki društev ...). Naj gasilski dom ostane urejeno središče naše vasi in vaškega dogajanja.

Z gasilskim pozdravom NA POMOČ!

Peter Majcen, predsednik PGD Bukovci

PGD Stojnci

Konec meseca januarja smo se zbrali na 92. občnem zboru našega društva. Leto, ki je za nami je bilo polno izzivov, s katerimi smo se morali spoprijeti in jih tudi uspešno realizirati. V minulem letu smo na pomoč odhiteli 21-krat. V začetku leta smo se udeleževali vseh občnih zborov naših

prijateljskih društev. Z občino Markovci in OGZ Ptuj smo podpisali tripartitno pogodbo o financiranju društva. Organizirali smo tradicionalno 21. Florjanovo nedeljo s sv. mašo in dan prej gasilsko tekmovanje za kipec sv. Florjana. Izvedli smo vaški turnir v malem nogometu in tradicionalno Aninsko noč z Ansablom Donačka, ki je bila lani zaradi slabega vremena žal odpovedana. Za vzorno urejen gasilski dom in okolico člani poskrbimo spomladi in jeseni, ko organiziramo delovno akcijo in opravimo nujna vzdrževalna dela, kot so odvodnjavanje meteornih vod, čiščenje žlebov, zamenjava dotrajane ali poškodovane kritine ipd. Lansko leto smo skupaj s podjetjem Surovina organizirali zbiranje starega železa. Odziv vaščanov je bil pozitiven in se bi jim še enkrat zahvalil za sodelovanje. Ob poplavih smo prizadetim v sosednjih državah Hrvaški, Bosni in Srbiji s pomočjo vaščanov zbrali velike količine življenjsko potrebne hrane in oblačil ter jim preko Rdečega križa tudi poslali.

Naši najmlajši člani so se udeležili tabora mladine v Spuhlji, kviza mladine ter novoletnih delavnic, na katerih so izdelovali novoletne voščilnice. Članice so bile prisotne na srečanju članic podravske regije v Juršincih. Naši najstarejši, ki jim gre največja zahvala za to, da smo lahko

danes tukaj zbrani v takem številu, pa so se mudili na prijetnem srečanju veteranov v Bukovcih. V društvu smo sprejeli tudi sedem novih članov. Na gospodarskem področju smo kupili omare in s tem odpravili prostorsko stisko

za shranjevanje opreme v kuhinji, garaži in sejni sobi. Ideja članov je bila, da bi pred domom zasadili trto in postavili brajda, predvsem za druženje ob toplih večerih v poletnih mesecih. To smo tudi realizirali, obenem pa si naredili lep družaben večer s člani društva. Kasneje smo še uredili mizo in klopi ter pričeli z gradnjo kamina, ki bo končan v tem letu. V tem letu želimo urediti še priklop na kanalizacijsko omrežje, naša dolgoročna želja pa je nabava novih miz in stolov ter celotna obnova dvorane.

Dejan Zemljarič, predsednik PGD Stojnci

PGD Prvenci-Strelci

Prvensko gasilsko društvo je na 31. občnem zboru potrdilo nov upravni odbor. Vodenje upravnega odbora so zasedli mladi člani društva. Predsedniško mesto je bilo zaupano tovarišu Denisu Metličarju iz Novega Jorka oz. Bukovcev. Pojavi se vprašanje, ali nimajo v Prvenci in Strelcih, šp katerih se društvo tudi imenuje, človeka, ki bi vodil gasilsko društvo. Res je, veliko jih je, ampak moramo podati poudarek na mlade, ki so naši zvesti člani in sestavljajo mozaik našega gasilskega društva, športnega in prosvetnega društva. V Prvencih ni prireditve, da ne bi sodelovali v polnem številu, kolikor jih je v Novem Jorku. Fantje so generacija članov v naši vasi, skupaj z njimi pa naše društvo dosega velike uspehe na vseh področjih dela.

Vodenje štaba operative oz. poveljnika je prevzel tovariš Marsel Kosec iz Prvenc, ki si je sestavil mlado ekipo podpoveljnika, pomočnike poveljnika, tako da skoraj ni zaslediti imena starejših gasilcev. Mladi so nam po 30 letih aktivnega dela dali zaslužen počitek ter nas pozvali še k nadaljnjemu sodelovanju v operativi in organizaciji društva. Želimo jim veliko uspeha.

Ivan Golob

Foto: Andrej Forštnerič

Utrinek s 105. občnega zbora PGD Bukovci

Foto: Uroš Meglič

Marsel Kosec in Denis Metličar sta prevzela vodenje PGD Prvenci-Strelci.

Zlata poroka Vidovič

V januarju sta po petdesetih letih skupnega življenja pred oltar ponovno stopila zakonca Vidovič.

Zlata nevesta Anica je bila rojena 27. junija 1944 in po rodu izhaja iz Prekmurja. Sprva se je pisala Mesarič, s sedmimi leti pa so jo posvojili v Bukovce in ji nadeli priimek Roškar. Ženin Vili Vidovič je bil rojen 13. junija 1942 v Stojncih.

Zlatoporočenca je pred petdesetimi leti poročil župnik g. Pušenjak. Priča ženinu je bil Janez Vidovič, priča nevesti pa Janez Bezjak. Nevestina pedesica je bila Liza Pešec, danes poročena Vajda, ki je vlogo prevzela tudi po petdesetih letih.

Dom in družino sta si Vidovičeva ustvarila na domačiji v Bukovcih. V zakonu sta se jima rodila sin Alojz in hči Silva. Mož Vili je kruh služil na delu v Nemčiji, žena Anica pa je doma skrbela za gospodinjstvo. Jesen njenega življenja danes razveseljuje vnuki Aleš, Matej, Lea in Eva ter pravnuka Tia in Jan.

Civilni obred zlate poroke je opravil župan Milan Gabrovec, s pesmijo pa so ga obogatili pevci Komornega zbora KUD KulTura Markovci. Cerkevni obred je potekal v cerkvi sv. Marka, opravil ga je farni župnik Janez Maučec. Priči zlatoporočencema sta bili hčerka Silva in snaha Cvetka. Pevsko presenečenje so za jima pripravile tudi članice Pevske skupine Florina KD Bukovci.

Zlatoporočencema ob jubileju izrekamo iskrene čestitke.

PM

Foto: osebni arhiv

Zlatoporočenca Vidovič v družbi župana, pedesice in prič

Obisk starejših vaščanov

Na praznik svetih treh kraljev smo v sodelovanju z vaškim odborom, župnijsko Karitas in občinskim RK v Markovcih obiskali starejše sovaščane, ki so stari nad 80 let. V naši vasi jih je 13 in vsi se sorazmerno »dobro držijo«. Imamo le enega moškega, to je Miha Dvoršak, in 12 žensk, ki so stare od 80 do 91 let. Dve od dvanajstih smo obiskali tudi v Domu upokoencev na Ptuj in v Muretincih. Naše sovaščane v taki obliki obiskujemo že nekaj let zapored in vsi nas že z veseljem pričakujejo. Prosto-voljci se zavedamo, da bi ti obiski med letom morali biti pogostejši, toda predstavniki različnih prostovoljnih organizacij se včasih težko uskladimo in zato gremo na obisk kot posamezniki. Bistvo obiskov je, da starejši vaščani čutijo in vidijo, da jih ostali sovaščani kljub njihovi starosti nismo pozabili in da jih spoštujemo.

V decembru lanskega leta smo v sodelovanju s podmladkom RK v osnovni šoli in župnijsko Karitas pripravili že tradicionalno medgeneracijsko srečanje v domu starejših občanov v Muretincih. Najprej smo imeli sv. mašo, ki jo je daroval naš farni župnik Janez Maučec, nato pa so nastopali šolarji in ljudske pevke folklornega društva. Stanovalci so se razživali, ko so zaplesale učenke 2. in 3. razreda, ob petju ljudskih pesmi pa so zapeli tudi sami. Sodelavke Karitasa in Rdečega križa so spekle pecivo, zato smo se po uradnem delu pogostili in poklepetali med seboj. S podmladkom smo obiskali tudi tiste stanovalce, ki zaradi bolezni ne morejo iz svojih sob. Seveda so se jih starejši zelo razveselili, saj smo jim popestrili njihov vsakdan ter jim zaželeli srečen božič in novo leto.

Foto: Marija Prelog

Marija Prelog Marjeta Kukovec bo letos dopolnila 91 let.

Častitljivih 90 let Ljudmile Kostanjevec

V lanskem letu, 30. septembra, je svoj življenjski jubilej praznovala Stojnčanka Ljudmila Kostanjevec, po domače Jurkova Mila.

Ob tej priložnosti so jo z obiskom počastili člani Vaškega odbora Stojnci in jo presenetili s skromnim darilom. Prav skromnosti in trdega dela je bila slavljena navajena skozi celo svoje življenje. »Potrebno je bilo iti s trebuhom za kruhom, če si želel kolikor toliko dobro živeti,« je povedala. Gospa Ljudmila si je kot najstarejša v družbi dveh sester in treh bratov kot mnogi drugi v takratnem času kruh služila z delom na večjih kmetijah, kasneje pa se zaposlila v Kmetijskem kombinatu v Sobotincih ter v tovarni Metalna v Mariboru. Z željo po dobrem zaslužku se je preselila v Nemčijo, kjer se je zaposlila kot tovarniška delavka in tam preživela 20 let svojega življenja. Prosti čas je Ljudmila vselej izkoristila za vezenje gobelinov in kvačkanje prtov. Po tem jo pozna marsikateri vaščan. Rodila je pet otrok, hčeri Angelo in Slavico in si-nove Janeza, Franca in Štefana, ki jo danes razveseljujejo s svojimi družinami. Jurkova številna družina poleg Ljudmilinih otrok ter snah oz. zetov danes namreč šteje že 8 vnukov ter 11 pravnukov.

»Nekoč smo imeli vsega manj, kot je to na razpolago danes. Delali smo od jutra do večera in to nas je naučilo spoštovanja do privarčevanega denarja ter vrednot,« je povedala jubilarica in dodala: »Na starost pa mi je vseeno lepo.« Slednjega smo bili veseli vsi, ki smo jubilarici segli v roko ter ji zaželeli trdega zdravja in poguma tudi v bodoče.

Alenka Rožanc

Foto: osebni arhiv

Številna Jurkova družina z jubilarntko

OBČINA MARKOVCI

ORGANIZIRA

SPOMLADANSKO ČISTILNO AKCIJO

na celotnem območju občine Markovci
v soboto, 21. marca 2015,
od 9. do 13. ure

ZBIRNA MESTA:

- v Borovcih pri gasilskem domu
- v Bukovcih pri gasilskem domu
- v Markovcih pri gasilskem domu
- v Novi vasi pri gasilskem domu in čebelnjaku
- v Prvencih pri vaško-gasilskem domu in ribniku
- v Sobotincih pri gasilskem domu
- v Strelcih na avtobusnem postajališču
- v Stojncih pri gasilskem domu
- v Zabovcih pri gasilskem domu

Akcija bo potekala v vsakem vremenu. Poskrbite za primerno obutev in oblačilo. Vse potrebne informacije dobite pri predsednikih vaških odborov.

Vse ljubitelje narave in čistega okolja vabimo, da se nam pridružite. Po akciji bo poskrbljeno za malico.

Vabljeni!

Milan GABROVEC, prof.
župan